shannon GROUP

2018 TUARASCÁIL BHLIANTÚIL AGUS CUNTAIS

AG GLUAISEACHT AR AGHAIDH

shannongroup.ie

CLÁR ÁBHAIR

2 Maidir le Grúpa na Sionainne cpt

3 Tionchar Eacnamaíoch Ghrúpa na Sionainne

5 Ráiteas an Chathaoirligh agus Athbhreithniú An Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin

13 Forbhreathnú Airgeadais Ghrúpa na Sionainne 2018

14 Spriocanna Bainte Amach ag Grúpa na Sionainne le linn 2018

16 Ag Leanúint ar Aghaidh Chun Tosaigh - An Infheistíocht agus an Fás

19 Gnólachtaí Ghrúpa na Sionainne

20 Grúpa na Sionainne – Blaiseadh de 2018

22 An Bord Stiúrthóirí

24 Foireann Feidhmiúcháin Ghrúpa na Sionainne

27 An Fhreagracht Shóisialta Chorparáideach

TUARASCÁIL NA STIÚRTHÓIRÍ AGUS RÁITIS AIRGEADAIS

34 Tuarascáil na Stiúrthóirí

36 Tuarascáil ar an Riosca agus ar an Rialachais

45 An Ráiteas ar Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí maidir leis an Tuarascáil Bhliantúil agus na Ráiteas Airgeadais

46 Tuarascáil an Iniúchóra Neamhspleách do Bhaill Ghrúpa na Sionainne cpt

47 Ráiteas Comhdhlúite Brabúis nó Caillteanais

48 Ráiteas Comhdhlúite ar an Ioncam Cuimsitheach Eile

49 Ráiteas Comhdhlúite ar an Staid Airgeadais

50 Ráiteas na Cuideachta ar an Staid Airgeadais

51 Ráiteas Comhdhlúite ar Athruithe i gCaipiteal Gnáthscaireanna

52 Ráiteas na Cuideachta ar Athruithe i gCaipiteal Gnáthscaireanna

53 Ráiteas Comhdhlúite ar an Sreabhadh Airgid

54 Ráiteas ar Sreabhadh Airgid na Cuideachta

55 Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

FAISNÉIS BHREISE

98 Faisnéis Ghinearálta Maidir le Gnó

99 Dámhachtain Ghrúpa na Sionainne

100 Eitiltí Ón Tsionainn Chuig An RA

101 Eitiltí Ón Tsionainn Chuig An Eoraip

102 Eitiltí Ón Tsionainn Chuig S.A.M / Ceanada

MAIDIR LE GRÚPA NA SIONAINNE CPT

Is cuideachta thráchtála leathstáit é Grúpa na Sionainne cpt, ina bhfuil breis is 600 duine fostaithe. Bunaíodh an Grúpa go foirmiúil ar an 5 Meán Fómhair 2014 i ndiaidh achtaithe an Achta um Aerfoirt Stáit (Grúpa na Sionainne), 2014.

Is é an Misean atá againn ná ár sócmhainní eitlíochta, turasóireachta agus maoine a bhainistiú agus a fhorbairt le brabús tráchtála inbhuanaithe a ghiniúint, le barr feabhais a thiomáint maidir le caighdeáin sábháilteachta agus seirbhíse do chustaiméirí agus le barr feabhais a bhaint amach don phobal ar a bhfuilimid ag freastal.

IS ÉARD A GCUIMSÍTEAR LE GRÚPA NA SIONAINNE NÁ:

AERFORT NA SIONAINNE: lena gcuirtear naisc leis an domhan mór ar fáil don phobal atá áitiúil dúinn, agus seirbhísí díreacha chuig cinn scríbe ar fud na hEorpa agus ar fud Mheiriceá Thuaidh.

OIDHREACHT NA SIONAINNE: ina cháilíocht mar an oibritheoir agus an mar an forbróir tráchtála is mó de nithe is díol spéise do thurasóirí in Éirinn, tá ról ríthábhachtach ag Oidhreacht na Sionainne chun an fás atá faoin turasóireacht a thiomáint sa cheantar is áitiúil dúinn.

shannon GROUP

MAOIN TRÁCHTÁLA NA SIONAINNE: forbróir den mhaoin tráchtála, a dhéanann bainistíocht ar cheann de na punanna maoine is mó in Éirinn, agus cuireann réitigh réadmhaoine ar fáil lena n-éascaítear an infheistíocht dhíreach eachtrach agus an tionsclaíocht dhúchasach fás sa cheantar áitiúil.

Tacaíonn an Grúpa le forbairt mhoil de bhreis is ochtó cuideachta eitlíochta atá lonnaithe i Limistéar Neamhchustaim na Sionainne leis **AN LÁRIONAD SEIRBHÍSÍ EITLÍOCHTA IDIRNÁISIÚNTA (IASC).**

Faigh amach níos mó fúinne ag **www.shannongroup.ie**

TIONCHAR EACNAMAÍOCH GHRÚPA NA SIONAINNE

€3.6 BILLIÚN
Deonachán bliantúil do Gheilleagar na hÉireann

46,516
Poist lena dtugtar taca san iarthar Láir

shannon GROUP

€1.15 BILLIÚN
Ioncam cánach don Státchiste sa Bhliain

Foinse - Tuarascáil ar Thionchar Eacnamaíoch Ghrúpa Na Sionainne le W2 Consulting

RÁITEAS AN CHATHAOIRLIGH AGUS ATHBHREITHNIÚ AN PHRÍOMHOIFIGIGH FHEIDHMIÚCHÁIN

RÁITEAS AN CHATHAOIRLIGH

Ag Gluaiseacht ar Aghaidh

AG LEANÚINT AR AGHAIDH CHUN BEARTA A CHUR I GCRÍCH

Is cuideachta thráchtála leathstáit fhuinniúil é Grúpa na Sionainne cpt, a bhfuil ról an-suntasach aige chun an fás a spreagadh, sa réigiún áitiúil agus ar bhonn náisiúnta araon. Bliain fhíor-rathúil a bhí ann don Ghrúpa arís in 2018, agus gach uile cheann dá ghnólachtaí, Aerfort na Sionainne, Oidhreacht na Sionainne agus Maoin Tráchtála na Sionainne, ag feidhmíocht go tréan láidir.

Leanamar ar aghaidh ag baint amach na spriocanna atá againn inár sainordú tráchtála, ag cur feabhas ar ár mbrabúsacht agus ar ár n-inbhuanaitheacht, ag cur le líon na bpaisinéirí agus na gcuairteoirí, agus ag forbairt réitigh réadmhaoine atá mealltach don Infheistíocht Dhíreach Eachtrach agus don tionsclaíocht dhúchasach araon. D'éirigh linn é sin uile a dhéanamh agus an chéad chéim den mhórstraitéis a cuireadh i bhfeidhm ar fud an Ghrúpa á thabhairt chun críche againn agus pleananna á gcur i gcrích againn chun gluaiseacht ar aghaidh go dtí an chéad chéim eile.

FEIDHMÍOCHT AIRGEADAIS LÁIDIR

Táim sásta lenár bhfeidhmíocht láidir in 2018. Is ábhar mór misnigh dom é an cheathrú bliain dúinn ó bunaíodh an Grúpa in 2014 a bheith ag fás, agus cuirtear bonnsmideadh leis le haghaidh na pleananna atá againn don todhchaí.

Is ionann an láimhdeachas de €77.8 milliún a bhí ag an nGrúpa in 2018 agus méadú de 8% ar láimhdeachas 2017. Anuas air sin, d'fhás EBITDA an Ghrúpa atá 37% níos airde ná mar a bhí in 2017, is é sin a rá gurb ionann é agus €12.7 milliún. Agus an dul chun cinn sin san fheidhmíocht airgeadais tá an mianach againn anois chun aghaidh a thabhairt ar an gcéad chéim eile den phlean infheistíochta chaipitiúla uaillmhianaí atá againn.

FÁS FAOI GACH UILE RÉIMSE GHNÓ

Rinne Maoin Tráchtála na Sionainne an chéad chéim den chlár infheistíochta atá againn le haghaidh Limistéar Neamhchustaim na Sionainne a thabhairt chun críche in 2018. Cuireadh tús leis an gclár sin in 2015 agus ón am sin i leith tá breis is €40 milliún infheistithe leis. Fágann sé sin go bhfuil breis is 650,000 tr. cr. d'oifigí nua nó uasghrádaithe agus de shaoráidí déantúsaíochta agus trádstórais nua nó uasghrádaithe.

Táimid sásta leis an fhás atá tagtha ar an trácht in Aerfort na Sionainne de 6.5%, gurb ionann is fás de 1.86 milliún paisinéirí i gcomparáid le 2017. Is é Aerfort na Sionainne an t-aerfort faoina bhfuil an fás is mó lasmuigh de Bhaile Átha Cliath agus tá sé tar éis a bheith ag fás le sé bliana i ndiaidh a chéile.

Is údar misnigh é a fheiceáil go bhfuil an cháil sin atá ar an tSionainn mar lárionad eitlíochta aitheanta ar fud an domhain mhóir. Tá an Lárionad Seirbhísí Eitlíochta Idirnáisiúnta (IASC) againn dírithe ar fhás a bheith curtha faoin scata de chuideachtaí aeraspáis atá lonnaithe sa tSionainn agus an líon cuideachtaí sa scata sin ag fás ó 45 go breis is 80 cuideachta le cúig bliana anuas.

D'éirigh le hOidhreacht na Sionainne méadú de 4.3% a chur leis an líon cuairteoirí atá ag tabhairt cuairte uirthi agus beagnach 925,000 duine ag baint taitneamh as a gcuid suíomh ó bhí 2018 ann. Gintear 253,000 iostas oíche leis na nithe is díol suime do chuairteoirí dár gcuid chomh maith le poist nach mbaineann leo go díreach, agus cuirtear luach suntasach le geilleagar na hÉireann leo siúd gach uile bhliain.

AG GLUAISEACHT AR AGHAIDH LEIS NA PLEANANNA INFHEISTÍOCHTA ATÁ AGAINN

Cuireann Grúpa na Sionainne infreastruchtúr ríthábhachtach ar fáil san eitlíocht, sa turasóireacht agus sa réadmhaoin. Tuigimid go spreagtar tairbhí eacnamaíochta, ar bhonn áitiúil agus ar bhonn náisiúnta araon, leis an fheidhmíocht ghnó feabhsaithe agus leis an straitéis feabhsaithe atá curtha leis an nGrúpa.

Tá sé sin le brath sa tuarascáil ar an tionchar eacnamaíoch ar eisíodh an bhliain seo chaite. Tugtar léirithe luachmhara ar an tionchar catalaíoch atá ag Grúpa na Sionainne agus ar an ról ríthábhachtach atá aige chun an trádáil agus an infheistíocht a éascú. Is suntasach an tionchar atá ag an nGrúpa, agus an líon de 46,000 post a thacaítear leis, agus an tionchar eacnamaíoch de €3.6 billiún sa bhliain atá á ghineadh leis atá le brath sa €1.15 billiún a chuireann sé le tuairisceán an Státchiste. Cuirtear béim ar an luach atá i gceist le Grúpa na Sionainne don gheilleagar sa cheantar áitiúil agus don gheilleagar náisiúnta inár bhfeidhmíocht atá ag feabhsú go leanúnach arís i mbliana.

Tá Grúpa na Sionainne i mbun aistear a dhéanamh agus dul chun cinn suntasach déanta aige cheanna féin. D'infheistigh an Grúpa breis is €21 milliún i raon de thionchair infheistíochta caipitiúla an bhliain seo caite chun cur leis a chuid oibriúchán gnólachta agus chun iad a thiomáint ar aghaidh. Tá an infheistíocht seo mar chuid den straitéis infheistíochta chéad chéime den Ghrúpa lenar infheistíodh de bheagnach €85 milliún ó 2014 i leith. Tá sé seo, chomh maith le straitéisí infheistíochta atá ag geallsealbhóirí eile sa réigiún, tar éis tarraingteacht an réigiúin a neartú go suntasach mar áit chun cónaí, chun oibre nó chun spraoi a bheith agat.

Tá sé iontach ar fad an tionchar dearfach atá ag an gclár infheistíochta dár gcuid ar sholáthar réiteach réadmhaoine agus ar fheabhas a bheith curtha ar an eispéireas a bhíonn ag ár gcustaiméirí.

Tá sé soiléir go bhfuil an timpeallacht ceart le haghaidh córais ard-teicniúil san Iarthar Láir á ghineadh lenár gclár infheistíochta agus go bhfuil tairbhe don réigiún bainte amach roimhe seo leis. Tógáil croí is é a fheiceáil go bhfuil fágtha ag na réitigh réadmhaoine mealltacha go bhfuil Infheistíocht Dhíreach Eachtrach nua déanta i Limistéar Neamhchustaim na Sionainne, agus cuideachtaí d'fhíor-ardchaighdeán tar éis lonnaithe ann, leithéidí Jaguar Land Rover agus Edward Lifesciences.

Agus sinne ag druidim isteach i dtreo na chéad chéime eile de straitéis infheistíochta ár nGrúpa, tá pleananna uaillmhianacha againn leis, agus táimid ag cur síos bonn láidir anois chun deimhniú go mbeidh fás leanúnach ann sna blianta atá amach romhainn. Táimid dírithe go tréan ar an todhchaí agus roimhe seo táimid ag féachaint ar dheiseanna nua atá ann chun cur leis an fhás eacnamaíoch.

Táimid tar éis gealltanais a thabhairt go mbainfimid amach raon éagsúil de thionscadail chaipitiúla nua faoin mbliain 2022 chun infreastruchtúr ríthábhachtach a chur ar fáil lena n-éascófar an réigiún fás.

Mar sin féin, agus an méid sin corraíola ann ar fud an domhain faoi láthair na huaire, ní am maith é le bheith réchúiseach faoi chúrsaí. Táimid i gcónaí ag féachaint roimh Brexit agus roimh an tarraingt siar a bhféadfar a tharlú sa gheilleagar domhanda chomh maith leis an tionchar a bhféadfadh é sin a chur lenár ngnólachtaí dá bharr. Tacaímid le feachtas an Rialtais le bheith réidh le haghaidh Brexit lena dtabharfar tacaíocht do ghnólachtaí a mbealaí a aimsiú slán tríd an tráth neamhchinnte seo.

TACAÍOCHT ÓN RIALTAS

Táimid buíoch as an tiomantas a thug an Rialtas ina phlean um Éire 2040 An Tionscadal chun bearta a chur i gcrích chun deimhniú gur féidir le ceantair lasmuigh de Bhaile Átha Cliath barr a gcumas a bhaint amach. Táimid cinnte de go mbeidh ról tábhachtach á ghlacadh againn, chomh fada is go bhfuil na tacaí is na polasaithe cuí i bhfeidhm, i bhfeidhmiú Éire 2040 An Tionscadal.

Tá an-tábhacht leis an infheistíocht i gonair an Atlantaigh ó Ghaillimh, tríd an tSionainn, Luimneach, agus ar aghaidh chuig Corcaigh chun an fhorbairt réigiúnach straitéiseach atá dírithe ar spriocanna sonracha a spreagadh. Beidh an infheistíocht dá dála ríthábhachtach chun cothromaíocht a dhéanamh den fhás atá le fáil i réigiún Bhaile Átha Cliath. Nuair a bhíonn réigiúin agus cathracha réigiúnacha láidir, fágann sé go gcruthaítear geilleagar náisiúnta atá láidir.

BUÍOCHAS

Thar ceann an Bhoird, ba mhian liom buíochas a ghabháil le Matthew Thomas, POF, Grúpa na Sionainne, as an méid ríthábhachtach atá déanta aige chun cur leis an fhás i nGrúpa na Sionainne. Dá bharr sin, ag an bpointe seo, tá dea-bhail ar an nGrúpa, agus tá sé réidh chun fás. Is mór an trua dúinn go bhfuil Matthew chun Grúpa na Sionainne a fhágáil i mí an Mheithimh agus guímid gach rath air agus a mhuintir amach anseo.

Tá an t-ádh dearg orainn Foireann Feidhmiúcháin agus fostaithe a bheith againn atá chomh cumasach agus paiseanta sin. Ní fhéadfaimis an méid sin dul chun cinn a bhaint amach i dtreo na spriocanna atá againn a chomhlíonadh le linn na bliana gan a ndíograis is a ndúthracht. Táimid an-bhuíoch as an dian-obair atá déanta agus tuigimid go maith an luach atá san obair sin.

Le linn na bliana, fuaireamar spreagadh agus tacaíocht ónár scairshealbhóir, An Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an Aire Shane Ross agus lena fhoireann rannach as ucht an tacaíocht leanúnach a thug siad dúinn.

An bhliain seo caite, ar an 28 Lúnasa, d'éirigh Tom Coughlan agus Joe Buckley as Bord Ghrúpa na Sionainne, tar éis dóibh a dtéarma oifige air a fhreastal ina iomláine. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leo as gach rud a ndearna siad agus as an tacaíocht a thug siad le linn dóibh a bheith ar an mBord, agus guím gach rath orthu amach anseo.

Ba mhaith liom fáilte a chur roimh Linda Tynne, a ghlac bhallraíocht ar an mBord ar an 1 Nollaig 2018 agus comhghairdeas a dhéanamh le Kevin McCarthy as a bheith athcheaptha ar an mBord ar an lá céanna. Táim ag súil go mór le bheith ag obair i gcomhar a chéile leo go léir agus le comhaltaí uile Bhord Ghrúpa na Sionainne agus sinne ag tosú leis an chéad chéim eile d'fhorbairt Ghrúpa na Sionainne.

Ba mhian liom buíochas a ghabháil le Bord Ghrúpa na Sionainne as an dílseacht atá léirithe acu arís agus arís eile le himeacht na bliana. Is sárluachmhar an méid atá déanta acu.

Inár gcáilíocht mar ghnólacht ríthábhachtach don gheilleagar réigiúnach agus don gheilleagar náisiúnta araon, táimid tiomanta do bheith ag feidhmiú i gcomhar a chéile lenár gcuid scairshealbhóirí go léir chun deimhniú go bhfuil todhchaí fhuinniúil bhríomhar i ndán, ní amháin do Ghrúpa na Sionainne, ach don réigiún seo chomh maith. Is iontach an onóir dúinn a leithéid de líonra de chustaiméirí dílse a bheith againn agus táimid fíorbhuíoch astu. Táimid diongbháilte go gcuirfimid leis an rath atá bainte amach againn go dtí seo agus go n-uasmhéadófar na deiseanna atá le tapú i ngach aon cheann dár ngnólachtaí.

Rose Hynes
Cathaoirleach

ATHBHREITHNIÚ AN PHRÍOMHOIFIGIGH FHEIDHMIÚCHÁIN

Tá an Chomhpháirtíocht ríthábhachtach chun rath a bhaint amach sa todhchaí

BLIAIN DHEARFACH DEN FHÁS

Bliain dhearfach do Ghrúpa na Sionainne ab ea 2018 - táthar tar éis níos mó paisinéirí a fheiceáil ag úsáid ár n-aerfort, níos mó cuairteoirí ag baint taitneamh as cuairt a thabhairt ar na tarraingtí turasóireachta oidhreachta atá againn, agus níos mó gnólachtaí á mealladh leis an bpunann réadmhaoine atá againn.

FEIDHMÍOCHT AIRGEADAIS AGUS TIONCHAR EACNAMAÍOCH FEABHSAITHE

Ba ionann láimhdeachas an Ghrúpa in 2018 agus €77.8 milliún, is é sin a rá 8% níos airde ná in 2017, agus ba ionann EBITDA don bhliain agus €12.7 milliún, méadú de 37%. Tá an feabhas atá curtha leis an fheidhmíocht bhliain-ar-bhliain chomh maith leis an fhás leanúnach atá curtha leis an nGrúpa ó bhunaíodh é in 2014 le brath sna figiúirí sin.

Is cúis áthais ar leith í go bhfuil rannóga an Ghrúpa go léir ag taispeáint fás sa láimhdeachas agus sa táirgiúlacht. Tá an feabhas seo atá curtha leis an fheidhmíocht airgeadais ríthábhachtach dár gcumas chun ár gcuid pleananna infheistíochta uaillmhianacha a chur i bhfeidhm. Déantar an brabús a ghintear sa Ghrúpa a ath-infheistiú sna cuideachtaí dár gcuid chun deimhniú go mbeidh siad ag fás agus ag leanúint le bheith inbhuaine san fhadtéarma, agus chun leanúint ar aghaidh ag baint amach tionchar eacnamaíoch do mhuintir an réigiúin.

AN FHEIDHMÍOCHT GHNÓ

AG INFHEISTIÚ DON TODHCHAÍ

Tá ár gcuideachta réadmhaoine, Maoin Tráchtála na Sionainne, ina úinéir ar cheann de na punanna réadmhaoine is mó in Éirinn, agus bainistíonn sé an phunann sin.

In 2018 leanamar ar aghaidh leis an gclár mór d'athfhorás atá á dhéanamh againn i Limistéar Neamhchustaim na Sionainne, ina bhfuiltear ag infheistiú breis is €15.6 milliún chun 150,000 troigh chearnach (tr. cr.) de chóiríocht ghnó bhreise a chur ar fáil trí thógáil agus athnuachan a dhéanamh.

I measc tionscadail atá críochnaithe nó atá gar le bheith críochnaithe faoi dheireadh 2018, áirítear ceap oifigí Grád A nua de 56,000 tr. cr. agus aonad Grád A teicneolaíochta innealtóireachta de 33,000 tr. cr. Táthar tar éis an dá aonad sin a ligean ar léas le Jaguar Land Rover le haghaidh ionaid innealtóireachta bogearraí a bheidh ríthábhachtach chun na pleananna atá ag an gcuideachta d'fheithiclí leictreacha gan tiománaí a bheidh cónasctha (CAV) a chur i gcrích.

Chomh maith leis sin, tugadh aonad teicneolaíochta ard-déantúsaíochta de 110,000 tr. cr. chun críche le haghaidh Baker Hughes (Cuideachta de chuid GE). Anuas air sin, tá athchóiriú ollmhór de shaoráid oifige 35,000 tr. cr. le haghaidh Engine Lease Finance Inc., a bhí beagnach críochnaithe faoi deireadh 2018, críochnaithe faoin am seo. Tá Limistéar Neamhchustaim na Sionainne tar éis bheith an áit inar osclaíodh an chéad Starbucks a bhfuil drive-thru ann sa tír, nuair a d'oscail doirse na sraithe Meiriceánaí de shiopaí caife i mí Iúil.

Tá beocht nua curtha i Limistéar Neamhchustaim na Sionainne leis an infheistíocht atá déanta againn ann agus tá tairbhí bainte amach sa réigiún as cheanna féin. Tá ráta áitíochta de bhreis is 94% i Limistéar Neamhchustaim na Sionainne sna foirgnimh nua agus athchóirithe dá chuid. Molaimid Údarás Forbartha Tionscail na hÉireann agus Fiontraíocht Éireann as an obair atá déanta acu faoi seach chun Éire a chur chun cinn, agus an ceantar seo againne chomh maith, mar ionad gnó don Infheistíocht Dhíreach Eachtrach agus don tionsclaíocht dhúchasach araon.

AN NASCACHT IDIRNÁISIÚNTA FEABHSAITHE

Bhí an bhliain is fearr de na deich mbliana is deireanaí ag Aerfort na Sionainne in 2018, bliain inar cuireadh fáilte roimh bhreis is 1.86 milliún paisinéirí, méadú bliain ar bhliain de 6.5% ar líon na bpaisinéirí. Ba iad an dá mhargadh is fearr anuraidh ná margadh na RA agus an margadh trasatlantach, a raibh méadú de 7% i gceist leis an dá cheann díobh. Le linn na bliana tharla 25,556 imeacht agus tuirlingt ar an rúidbhealach nua-athdhromchlaithe ag an aerfort, an rúidbhealach is faide in Éirinn.

Agus thart ar 40% den Infheistíocht Dhíreach Eachtrach a dhéantar in Éirinn lonnaithe laistigh de dhobharcheantar na Sionainne, tacaíonn sé sin leis an lucht gnó atá ann agus fágann sé go bhfuil an réigiún seo againne i bhfad níos mealltaí don Infheistíocht Dhíreach Eachtrach amach anseo.

In 2018, thugamar fáilte roimh sheirbhísí nua go dtí Toronto le Air Canada chomh maith le seirbhísí nua de chuid Ryanair go dtí Barcelona-Reus, go Briostó agus Learpholl, agus méadú ar mhinicíocht seirbhís dá gcuid chuig Manchain.

Ag tabhairt aghaidh ar 2019, beimid ag cur fáilte roimh seirbhísí nua Ryanair chuig Ibiza agus Aerfort an Lár-Réigiúin Thoir chomh maith le leathadh amach de sheirbhís na haerlíne sin chuig Alicante go rithfear é ó cheann ceann na bliana. Táimid ag leanúint ar aghaidh ag obair i gcomhar leis na haerlínte comhpháirtithe atá againn, i dtimpeallacht iomaíoch atá lán dúshlán, chun deimhniú go n-éiríonn leis na bealaí atá ann roimhe seo agus go gcuirtear an dúil atá againn chun borrtha i gcrích i slí atá inbhuanaithe sna blianta beaga atá amach romhainn.

Tar éis taighde margaidh fhairsing a bheith déanta in 2018, táimid tiomanta don eispéireas aerfoirt is fearr in Éirinn a sholáthar. Tá an gealltanas a dtugtar lenár mbranda - "Gach Rud a Éascú" - i gcroílár gach a ndéanaimid ag an bpointe seo; tugtar buntáiste iomaíoch dúinn dá bharr agus deis ollmhór, chomh maith.

Táimid tar éis níos mó béime a chur fiú, ná mar a bhí go dtí seo, ar 'gach rud a éascú' dár gcustaiméirí ag gach uile chéim dá n-aistear agus iad ag sní trí Aerfort na Sionainne. Tá infheistíocht déanta againn i dteicneolaíocht nua chun am a shábháil ar mhaithe le laghdú a chur leis méid ama atá i gceist leis an tseiceáil slándála réamh-imréitigh, agus Cairt Chustaiméirí seolta againn chun eispéireas nua a chruthú nach bhfuil a leithéid ar fáil in aon aerfort ach amháin in Aerfort na Sionainne a mhairfidh ó thús deireadh an aistir.

AN MOL EITLÍOCHTA A CHUR CHUN CINN

Cuireadh leis an gcáil atá ar mhol eitlíochta na Sionainne anuraidh nuair a ainmníodh an Lárionad Seirbhísí Eitlíochta Idirnáisiúnta (IASC) againn mar an chéad bhall Éireannach riamh ar Chomhpháirtíocht Eorpach Mol Aeraspáis (EACP) a bhfuil cáil shuntasach uirthi. Ardaítear an stádas idirnáisiúnta atá ar mhol na Sionainne leis an aitheantas seo agus cuireann sé leis na deiseanna atá ann do chomhlachtaí laistigh den mhol dul i mbun comhoibre ar bhonn Eorpach chun teacht ar thionscadail nua, ar fhoinsí maoiniúcháin nua agus ar dheiseanna forbraíochta nua.

Tá timpeallacht atá an-ghníomhaíoch againn inar féidir le cuideachtaí nua agus cuideachtaí seanbhunaithe araon dul faoi bhláth laistigh den mhol bhorrach seo. Bhunaigh roinnt de chuideachtaí ionad sa tSionainn le linn 2018, lena n-áirítear: STS Group, Stratos Aircraft Leasing, Aerospace Asset Trading, Aerospace Inspection International, Inflight Visitor Flix agus Seabury MRO Solutions.

Táimid ag cur timpeallacht oiliúnach ar fáil inar féidir leis an fhiontraíocht dul faoi mbláth. Is saoráid ghoir le haghaidh gnólachtaí nua-thionscanta eitlíochta agus gnólachtaí nua-thionscanta eile é an Mol Tairsí atá againn, agus tá sé suite sa chéad fhoirgneamh ina raibh GPA suite i Limistéar Neamhchustaim na Sionainne.

Tá an clár luasghéaraithe 'Propeller Shannon' ag feidhmiú le dhá bhliain anuas faoin am seo agus is é an Mol Tairsí, i gcomhpháirt le hAcadamh Uí Riain DCU (Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath), le Boeing agus le Datalex, atá á riar.

A bhuí leis an rath atá ar an gclár seo go dtí seo, táimid ag tacú leis an gcéad ghlúin eile d'fhiontraithe a gcuid beartaithe gnó a fhorbairt. Cuireann sé sin leis an gclú is an cháil atá ar Éirinn mar áit rathúil don earnáil seo, le deimhniú go leanaimid ar aghaidh a bheith mar ionad domhanda don tionscal eitlíochta agus aeraspáis.

FÁS A CHUR FAOI LÍON NA DTURASÓIRÍ

Coinnítear leis gur tiomántóir mór é Oidhreacht na Sionainne in earnáil turasóireachta na hÉireann. An bhliain seo caite, chuireamar fáilte roimh beagnach 925,000 cuairteoir, méadú de 4.3% ar 2017, i ngach cuid den phunann atá againn d'ocht tarraingt turasóirí agus de cheithre imeacht siamsaíochta oíche. Áirítear leis sin breis is 73,000 turasóir a bhain taitneamh as ceann de na himeachtaí speisialta a chuireamar ar siúl, méadú de 32% ar 2017.

Tharla ardphointe amháin don bhliain nuair a d'éirigh linn an conradh a fháil chun an tarraingt turasóirí is déanaí dúinn a bheith againn, Teach agus Feirm Newbridge i gContae Bhaile Átha Cliath.

Creidimid gur cheart feabhas gan stad gan staonadh a chur ar an eispéireas a bhíonn ag daoine sna tarraingtí turasóirí dár gcuid agus chuireamar infheistíocht de bhreis is €1 milliún i dtionscadail chaipitúla chun cur leis na suímh atá againn agus chun iad a uasghrádú. Leanfaidh Grúpa na Sionainne ar aghaidh a bheith dírithe ar an fás a chur leis an líon de chuairteoirí in 2019, agus beimid ag iarraidh deiseanna gnó nua agus ag cur leis an bpunann d'eispéireas cuartaíochta atá á dtairiscint againn.

CUSPÓIR GHRÚPA NA SIONAINNE

Is é is cuspóir an Ghrúpa ná a bheith ar cheann de na tiománaithe taobh thiar den fhorbairt eacnamaíochta in Iarthar na hÉireann. Déanfaidh sé é sin trí nascacht aeir díreach (le haghaidh paisinéirí agus lastais) a chur ar fáil lena gcuirfear leis an fhás gnó agus lena n-éascófar an rochtain dhíreach do thurasóirí ar Shlí an Atlantaigh Fhiáin; trí phunann de tharraingtí turasóireachta a fhorbairt atá daingnithe le tarraingt turasóireachta den scoth domhanda lena dtiomáinfear méadú céimiúil ar an líon turasóirí agus iostas oíche; agus tríd an staid atá ag an tSionainn mar shuíomh iomaíoch domhanda a dhaingniú, agus éiceachóras ard-teic a chruthú dá réir le haghaidh gnólachtaí idirnáisiúnta go ginearálta, agus gnólachtaí eitlíochta/aeraspáis go háirithe, a gcuirfidh an mol IASC go mór lena n-inniúlachtaí.

Nuair a chuirtear na gnólachtaí sin le chéile in aon ghrúpa amháin, cuirtear deis ar fáil chun sineirgí a ligean saor idir na haonaid ghnó agus cuirtear bonn socmhainne ar fáil a bhfuil an neart ann chun tabhairt faoi thionscadail mhóra shuaithinseacha. Leanfaidh an Grúpa ar aghaidh ag forbairt na sineirgí sin de réir mar a dhéanann sé iarracht chun na féidearthachtaí atá ann den fhás todhchaíoch a uasmhéadú.

RÉIDH LEIS AN FHÁS

Tá infheistíocht shuntasach déanta ag Grúpa na Sionainne i raon de thionscadail chaipitil ón am ar bunaíodh é. Fiú sa bhliain 2018 amháin rinneamar breis is €21 mhilliún a infheistiú i raon de thionscnaimh trasna an Ghrúpa.

> "ANOIS, TÁ AN GRÚPA AG BOGADH AR AGHAIDH GO DTÍ AN CHÉAD CHÉIM EILE DÁ AISTEAR AGUS PLEANANNA IONTACHA AIGE LE HAGHAIDH NA GNÓLACHTAÍ UILE DÁ CHUID."

ATHBHREITHNIÚ AN PHRÍOMHOIFIGIGH FHEIDHMIÚCHÁIN *(ar leanúint)*

Anois tá an Grúpa ag bogadh ar aghaidh go dtí an chéad chéim eile dá aistear agus pleananna iontacha aige le haghaidh na gnólachtaí uile dá chuid. Tá Maoin Tráchtála na Sionainne ag cur síos an dúshraith don chéid chéim eile atá le déanamh ar athghiniúint Limistéar Neamhchustaim na Sionainne. Leis an gcéim sin, cuirfear réitigh d'ardchaighdeáin i gcrích don ard-aonaid déantúsaíochta, don trádstóráil agus don spás oifige, mar shampla cuirfear tús le forbairt de 155,000 tr. cr. de spás trádstórála le linn 2019, rud a bhfuil éileamh mór air.

Déanfaidh an Grúpa haingear péinteála mór fairsing a thógáil ag Aerfort na Sionainne, an tionscadal tógála is mó atá déanta aige go dtí seo. Is é seo an chéad haingear mór fairsing le bheith tógtha in Aerfort in Éirinn le breis is 20 bliain agus cuirfidh sé níos mó arís fiú leis an gclú atá ar an tSionainn ar fud an domhain mar ionad sármhaitheas don eitlíocht.

Tá Oidhreacht na Sionainne ag obair i gcomhar le Fáilte Éireann chun maoiniúchán a dhaingniú le haghaidh plean uaillmhianach chun feabhas suntasach a chur leis an eispéireas cuartaíochta atá á tairiscint i gCaisleán Bhun Ráite agus Daonpháirc Bhun Ráite, an suíomh suaitheanta is mó suime do thurasóirí atá againn.

Cuimsítear na tionscadail uile siúd i bplean infheistíochta atá againn don tréimhse suas go dtí 2022, atá mar chuid den Phlean Forbartha Náisiúnta. Is ionann iad agus ráiteas ar an intinn agus ar an diongbháilteacht atá le brath i nGrúpa na Sionainne chun an tionchar atá aige ar an ngeilleagar náisiúnta agus réigiúnach a uasmhéadú.

Fágtar, de bharr an raon fairsing de ghníomhaíochtaí ina bhfuil páirt ag an nGrúpa, go bhfuil cumas agus inniúlacht ar leith aige chun tacú leis an bpolasaí náisiúnta, agus le straitéisí réigiúnacha tábhachtacha chomh maith, dála Luimneach 2030 agus Gaillimh 2020. De dheasca na feidhmíochta airgeadais feabhsaithe agus na straitéise infheistíochta atá aige, beidh sé ar a chumas Éire 2040 An Tionscadal, an fhís straitéiseach atá ag an Rialtas don tír, a chur i gcrích, a bhfuil sé de chuspóir aige 75% den fhás todhchaíoch a bhaint amach lasmuigh de Bhaile Átha Cliath.

AN INBHUANAITHEACHT

Tá an inbhuanaitheacht i gcroílár gach a ndéanann Grúpa na Sionainne. Tá an feabhas atá tar éis a bheith curtha leis an mbrabúsacht fhadtréimhseach chun deimhniú go mbeidh sé in ann fás agus an comhar a íoc leis an bpobal. Réitíonn an bhéim sin atá ann ar an inbhuanaitheacht leis an straitéis chorparáideach atá ag Grúpa na Sionainne agus léirítear léi an diongbháilteacht atá ann chun gnó a bhfuil rath air san fhadtéarma.

Is cúis náire ar leith dúinn go bhfuil an-chuid curtha ar ais don phobal sa cheantar áitiúil, agus sa réigiún seo, againn, agus gur áit níos fearr í dá bharr, chun maireachtála, chun oibre agus do na glúnta atá le teacht.

Tá sé sin le brath sna cláir dár gcuid ar an Fhreagracht Shóisialta Chorparáideach agus ar an Rannpháirtíocht sa Phobal. Ó 2014 i leith, tá baill dár bhfostaithe tar éis rith, rothaíocht, nó fiú taispeántas mainicíneacht a dhéanamh agus cácaí a bhácáil chun beagnach €280,000 a bhailiú le haghaidh raon de chúiseanna carthanachta i bpobal na gceantar atá inár ndúiche. Tá fréamhacha daingne curtha síos againn sa phobal seo, agus nuair a bhí feirmeoirí sa dúiche i dtrioblóid mhór de bharr ghanntanas fodair a bhí ann anuraidh, bheartaíomar go mbearrfar an féar go luath in Aerfort na Sionainne chun 1,000 burla d'fhéar tirim chun cuid den strus a bhí orthu a mhaolú.

Tá an inbhuanaitheacht chomhshaoil ar cheann de na bunchuspóirí atá ag Grúpa na Sionainne. Táimid ag leanúint ar aghaidh chun an lorg carbóin atá againn a laghdú in 2018. Rinneadh an ceap oifigí nua agus foirgneamh nua an Aonaid Teicneolaíochta Ard-Déantúsaíochta i Limistéar Neamhchustaim na Sionainne a fhorbairt ar an gcaighdeán comhshaoil is airde ar fad agus tá deimhniú Óir LEED bainte amach againn astu. Trí aistriú go dtí campas glas ísealcharbóin, tá Aerfort na Sionainne tar éis dul i bpáirt a chéile le Seirbhísí Fuinnimh Chliste Bhord Soláthair an Leictreachais (ESB) chun fáil amach conas is féidir níos mó tairbhe a bhaint amach as an fhuinneamh in-athnuaite. Tá sé ríthábhachtach go ndéanaimid gach uile chéim chun tosaigh gur féidir chun cur leis an gcomhshaol agus tá sé ar cheann de na gnéithe tábhachtacha dár bpleananna an t-idiú fuinnimh atá againn a laghdú.

AN CHOMHPHÁIRTÍOCHT

Ós rud é go mbeidh mé ag éirí as mo chúraim mar POF ar Ghrúpa na Sionainne i mí an Mheithimh, ba mhian liom buíochas a ghabháil le Bord Ghrúpa na Sionainne, leis an fhoireann bainistíochta atá agam agus as na fostaithe atá againn as an tiomantas, an diongbháilteacht agus an méid a thugann siad gach uile lá. Is iad daoine an tsócmhainn is luachmhara atá againn agus tá an rath atá tagtha ar Ghrúpa na Sionainne le brath iontu go léir, de réir mar a chuidíonn siad leis an nGrúpa seirbhísí sármhaith a chur ar fáil dá gcustaiméirí.

Le linn an tréimhse a chaith mé le Grúpa na Sionainne bhí mé fíorspreagtha ag an fhís atá ag an fhoireann go léir agus ag an gcur chuige sin lena n-éascaítear an gnó atá le brath ar fud na réigiún, chomh maith leis an tiomantas atá sa Ghrúpa chun barr cumais a bhaint amach don réigiún.

Molaim an obair iontach atá á dhéanamh chun na críche sin ag ár ngeallsealbhóirí, lena n-áirítear Údarás Forbartha Tionscail na hÉireann, Fiontraíocht Éireann, Fáilte Éireann, Turasóireacht Éireann, Comhairlí Cathracha agus Contae, Comhlachais, coláistí tríú leibhéal agus an lucht gnó.

Ba mhaith liom ár ngeallsealbhóirí go léir a mholadh agus gach rath a ghuí ar Ghrúpa na Sionainne agus tús á chur aige ar an gcéad chéim eile chun na pleananna iontacha atá aige a bhaint amach. Creidim go bhfuil sé ar a chumas ag Grúpa na Sionainne, agus ag na comhpháirtíochtaí atá déanta aige, an tírdhreach eacnamaíoch in Iarthar na hÉireann, agus ina thimpeall air, a athrú ó bhonn.

Matthew Thomas
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

FORBHREATHNÚ AIRGEADAIS GHRÚPA NA SIONAINNE, 2018

	2018 €'000	2017 €'000
Ioncam Reatha	**77,837**	72,239
Brabús Oibriúcháin mar a tuairiscíodh (i ndiaidh míreanna eisceachtúla)	**16,231**	9,081
Gnóthachain athluachála réadmhaoine infheistíochta	**(15,062)**	(4,604)
Ioncam/costas eile (ar a n-áirítear gnóthachain/caillteanais ar shócmhainní a chur de láimh)	**(416)**	(1,159)
Míreanna eisceachtúla ^	**5,822**	636
Brabús oibriúcháin coigeartaithe	**6,575**	3,954
Dímheas agus amúchadh	**6,167**	5,375
EBITDA (roimh mhíreanna eisceachtúla agus athluacháil réadmhaoine infheistíochta)	**12,742**	9,329

^ Féach leathanach 66 maidir le sonraí ar mhíreanna eisceachtúla

SPRIOCANNA BAINTE AMACH AG GRÚPA NA SIONAINNE LE LINN 2018

1.86 Milliún paisinéir aerfoirt, méadú de 6.5%

150,000 tr. cr. de réitigh réadmhaoine curtha i gcrích i Limistéar Neamhchustaim na Sionainne

shannon GROUP

Beagnach 925.000 cuairteoirí chuig na tarraingtí turasóireachta dár gcuid, méadú de 4.3%

Breis is €21 Milliún de Chaiteachas Caipitiúil Ghrúpa na Sionainne

AG LEANÚINT AR AGHAIDH CHUN TOSAIGH

AN INFHEISTÍOCHT AGUS AN FÁS

Bliain thábhachtach ab ea 2018 do Ghrúpa na Sionainne agus é ag tabhairt an chéad chéim dá phleananna infheistíochta uaillmhianacha chun críche. Tá beagnach €85 milliún tar éis a bheith infheistithe i gclár infheistíochta caipitil Ghrúpa na Sionainne thar gach ceann den thrí chuideachta ón am a bunaíodh an Grúpa i mí Mheán Fómhair 2014, agus tá tuilleadh infheistíochta beartaithe leis.

Críochnaigh cuideachta réadmhaoine an Ghrúpa, Maoin Tráchtála na Sionainne, clár de €40 milliún chun breis is 650,000 tr. cr. de shaoráidí uasghrádaithe oifige, déantúsaíochta agus trádstórais agus tugtha chuig an margadh ag Limistéar Neamhchustaim na Sionainne sa cheithre bhliain atá imithe thart, agus 150,000 tr. cr. díobh siúd curtha ar fáil in 2018.

Tá €40 milliún infheistithe in Aerfort na Sionainne ó 2014 i leith i raon de thionscadail chun saoráidí aerfoirt ann a uasghrádú agus a fheabhsú. Mar chuid de chlár infheistíochta chaipitiúil 2018 an aerfoirt, táthar tar éis teicneolaíocht nua a shábhálann am a thabhairt isteach lena laghdófar an t-am a chaitear ar sheiceáil slándála réamh-imréitigh chun dul go dtí na SA, agus osclaíodh gnólacht bialainne nua leis, bialann JJ Ruddle sa limistéar eitiltí isteach den aerfort. I measc tionscnaimh eile de bhlianta beaga anuas, áirítear: athdhromchlú ar rúidbhealach an aerfoirt, athchóiriú iomlán ar an limistéar aistrithe agus cúirt bhia curtha leis, chomh maith le uasghrádú déanta ar na tolglanna feidhmeannaigh agus limistéir na ngeataí.

Bhí paisinéirí in ann tairbhe a bhaint as na feabhsúcháin sin in 2018, iadsan a bhain tairbhe as na seirbhísí nua idir an aerfort agus Toronto, Barcelona-Reus, Briostó, Learpholl agus Manchain ina measc.

In 2018, rinneamar ceiliúradh ar ócáidí cinniúnacha in éineacht le dhá cheann de chomhpháirtithe an aerfoirt. Ba iad sin comóradh 30 bliana d'eitiltí Ryanair ó Aerfort na Sionainne, agus comóradh 20 bliana sheirbhís idir an tSionainn agus Nua-Eabhrac/Newark.

Tá breis is €5 milliún infheistithe ag an gCuideachta le hOidhreacht na Sionainne le blianta beaga anuas, agus fágtar leis sin go bhfuil feabhas suntasach curtha leis an bpunann d'éispearais don chuairteoir atá á tairiscint. Nochtaigh an Cuideacht an siopa díolacháin nuadhéanta dá chuid atá lonnaithe ag Aillte an Mhothair in 2018, ina bhfuil sainchúram curtha sa díolachán áitiúil agus in earraí ceardaithe atá spreagtha ag Aillte an Mhothair agus na ceantair ina mórthimpeall orthu. Le linn 2018, lean Oidhreacht na Sionainne ar aghaidh ag déanamh cothabháil ar na cúig Shéadchomhartha Náisiúnta sa phunann aici.

1.

2.

3.

4.

5.

1 In Aibreán 2018, nochtadh tuarascáil nua ar an tionchar atá ag Grúpa na Sionainne a thiomsaigh na sainchomhairleoirí um thaighde straitéiseach W2 Consulting. Tá béim curtha inti ar ról Ghrúpa na Sionainne mar thiomántóir tábhachtach taobh thiar den fhás eacnamaíoch in Éirinn. I measc na n-aimsithe atá inti, nochtar go dtacaíonn Grúpa na Sionainne le 46,000 post agus gur ionann an tionchar eacnamaíoch atá aige agus €3.6 billiún agus go gcuireann sé €1.15 billiún le tuairisceán an státchiste sa bhliain. Deimhnítear sa tuarascáil an páirt ríthábhachtach atá ag an nGrúpa mar chatalaíoch chun an dúil uaillmhianach atá ag an Rialtas dáileachán fáis atá níos cothroime a chur i gcrích in Éirinn a bhaint amach de réir mar atá leagtha amach sa Chreat Pleanála Náisiúnta. Sa phictiúr de sheoladh na tuarascála, is féidir a fheiceáil (ón taobh chlé): Mark O'Connell ó W2 Consulting agus Matthew Thomas, POF, Grúpa na Sionainne.

2 I mí an Mheithimh 2018, chuir Aerfort na Sionainne fáilte roimh an chéad sheirbhís gan-stad de chuid Air Canada óna mhol in Toronto go dtí an tSionainn. Chuirtear deiseanna trádála agus turasóireachta ar fáil chuig breis is 190 ceann scríbe ar aghaidh as, ar chúig mhór-roinn, leis an tseirbhís seo. Feictear sa ghrianghraf (ó chlé): Andrew Murphy, Stiúrthóir Bainistíochta, Aerfort na Sionainne, Kevin O'Connor, Rialú Oibreachán Córas VP , Air Canada, Bláithín O'Donnell, Bainisteoir Díolachán Air Canada in Éirinn, An tAire Stáit, Pat Breen TD, Matthew Lee, Air Canada agus Jackie Ellis, Ambasáid Cheanada in Éirinn.

3 Lean Maoin Tráchtála na Sionainne ar aghaidh lena fheachtais infheistíochta chun an sprioc atá aige a bhaint amach páirc ghnó den 21ú haois a fhorbairt i Limistéar Neamhchustaim na Sionainne chun gnólachtaí nua-aimseartha na haoise seo a mhealladh ann agus rath agus fás a thabhairt go dtí an réigiún. I measc na dtionscadal a cuireadh i gcrích le linn 2018, cuimsítear aonad Grád A teicneolaíochta innealtóireachta de 33,000 tr. cr. atá ligthe ar léas le Jaguar Land Rover.

4 Tá an Seanadóir Martin Conway, a ghearr an téad, (i lár) le feiceáil sa pictiúr seo a tógadh i mí Lúnasa 2018 ag oscailt oifigiúil an tsiopa bronntanas nuachóirithe de chuid Oidhreacht na Sionainne ag Aillte an Mhothair. Taispeáintear sa ghrianghraf (ó chlé): Leonard Cleary, Comhairle Contae an Chláir, Niall O'Callaghan, Stiúrthóir Bainistíochta, Oidhreacht na Sionainne, Chris O'Brien, Bainisteoir Díolachán Oidhreacht na Sionainne agus Caroline Kelleher, Stiúrthóir Ghnóthaí Poiblí, Grúpa na Sionainne.

5 Tá Aerospace Asset Trading (ATT), cuideachta atá lonnaithe sna SA, tar éis mol Eorpach nua a oscailt i Limistéar Neamhchustaim na Sionainne in 2018 agus tá sé ag súil lena fhórsa oibre a mhéadaigh faoi dhó sa dhá bhliain amach romhainn. Sa phictiúr i gcomhar fhoireann Aerospace Asset Trading, ceann de na cuideachtaí is deireanaí a bheith cuimsithe leis an mol eitlíochta sa tSionainn, a bhfaigheann tacaíocht ón Lárionad Seirbhísí Eitlíochta Idirnáisiúnta (IASC), tá (ón gclé): John Drysdale, Bainisteoir Forbartha Gnó, IASC na Sionainne agus (an 5ú duine ón gclé) Ray O'Driscoll, Stiúrthóir Bainistíochta, Maoin Tráchtála na Sionainne.

shannon GROUP

shannon COMMERCIAL PROPERTIES | shannon AIRPORT | shannon IASC | shannon HERITAGE

GNÓLACHTAÍ GHRÚPA NA SIONAINNE

shannon COMMERCIAL PROPERTIES

Cuideachta forbartha réadmhaoine atá dírithe ar an réadmhaoin tráchtála is é Maoin Tráchtála na Sionainne, cuideachta réadmhaoine Ghrúpa na Sionainne, a dhéanann bainisteoireacht agus forbairt ar phunann fairsing leathan de mhaoin tráchtála sa réigiún mórthimpeall ar an tSionainn.

Is úinéir agus bainisteoir é an Chuideachta ar cheann de na punanna réadmhaoine is mó in Éirinn, ina bhfuil ocht bpáirc ghnó agus teicneolaíochta, os cionn 2 mhilliún tr. cr. de spás foirgnimh, os cionn 200 foirgneamh agus breis agus 1,500 acra de thalamh forbartha i 15 troigh chearnach ar fud chontaetha an Chláir, Luimnigh, Thiobraid Árann agus Chiarraí.

Tá idir foirgnimh oifigí den chéad ghrád, páirceanna teicneolaíochta iolracha agus saoráidí innealtóireachta, déantúsaíochta, trádstórála agus lóistíochta sa phuinann dár chuid. Anuas air sin, tá raon de shuímh lán-seirbhísithe ar fáil le díol agus le bheith forbairt ag an gCuideachta.

I measc na príomhsócmhainní atá aige, áirítear Limistéar Neamhchustaim na Sionainne, atá ar cheann de na páirceanna gnó il-earnála is mó in Éirinn. Tá sé ina phríomhionad do 170 cuideachta ina bhfuil breis is 8,000 duine fostaithe agus tá an comhchruinniú is mó de chuideachtaí ó Mheiriceá Thuaidh in Éirinn lasmuigh de Bhaile Átha Cliath suite ann.

Chun teacht ar níos mó eolais, téigh chuig **www.shannonproperties.ie**

shannon AIRPORT

Cuireann cuideachta aerfoirt idirnáisiúnta Ghrúpa na Sionainne, Údarás Aerfort na Sionainne, nascacht aeir do gach cearn den chruinne ar fáil dá gcustaiméirí. Ón tSionainn, is féidir leat eitilt chuig breis is 30 ceann sprice in 10 dtír. Chomh maith leis sin, is bealach é don domhan mór chun teacht ar Shlí an Atlantaigh Fhiáin ar chósta iarthar na hÉireann. Cuireadh fáilte roimh os cionn 1.86 milliún paisinéir in 2018 san aerfort.

Is in Aerfort na Sionainne atá an rúidbhealach is fada in Éirinn, atá 3,199 méadar ar fad, le fáil agus is féidir le gach uile chineál d'aerárthach é a úsáid. Feidhmítear seirbhís 24-uair an chloig san aerfort gan aon chuirfiú, sealanna ná teorannú fuaime agus le seirbhís dóiteáin agus tarrthála suas go dtí Catagóir 9.

Tá an Chuideachta tiomanta d'fheidhmiúchán aerfoirt atá slán, daingean agus dírithe ar an gcustaiméir a bheith curtha ar fáil. Baintear an sprioc seo amach tríd a gcuid seirbhísí a chur ar fáil don chaighdeán is airde agus de réir an dea-chleachtas náisiúnta agus idirnáisiúnta.

Ba é Aerfort na Sionainne an chéad aerfort san Eoraip saoráidí réamh-imréitigh (custaim agus inimirce) SA CBP a chur ar fáil le haghaidh seirbhísí beartaithe. Ba é an chéad aerfort ar domhan saoráidí réamh-imréitigh (custaim agus inimirce) SA CBP a chur ar fáil do scairdeitleáin ghnó agus fós is é an t-aon aerfort amháin san Eoraip nó sa Mheánoirthear ina bhfuil a leithéid de sheirbhís ar fáil do scairdeitleáin ghnó. In 2018, d'éirigh leis an tSionainn a bheith ar an gcéad aerfort san Eoraip teicneolaíocht aghaidh-aitheanta a bheith tugtha isteach le haghaidh réamh-imréiteach chun dul go dtí na SA.

Tá an chéad seomra na gcéadfaí in aerfort san Eoraip lonnaithe sa tSionainn agus is é sa tSionainn ar bunaíodh an chéad shiopa saor ó dhleacht in 1947, gur tionscal domhanda é sa lá atá inniu ann.

Chun teacht ar níos mó eolais, téigh chuig **www.shannonairport.ie**

shannon IASC

Aonad straitéiseach gnó is é an Lárionad Seirbhísí Eitlíochta Idirnáisiúnta (IASC) i nGrúpa na Sionainne a fheidhmíonn in éineacht le Maoin Tráchtála na Sionainne chun an mol eitlíochta sa tSionainn a fhorbairt agus a chur chun cinn. Is é an duail agus an sainordú atá ag IASC ná chun an ghníomhaíocht seo a fhorbairt níos mó, agus mol tionsclaíochta eitlíochta a bhfuil clú domhanda air a chur i mbun sa tSionainn agus speisialtóirí ann i réimsí dála léasaithe, cothabhála, athchúrsála aerárthach agus déantús agus athchóiriú comhbhall.

Déantar é seo trí chúnamh a thabhairt do ghnólachtaí aeraspáis atá lonnaithe anseo roimhe seo a ngnó a fhorbairt, chomh maith le bheith ag obair i gcomhar leis an IDA (Údarás Forbartha Tionscail na hÉireann) agus Fiontraíocht Éireann de réir mar a shaothraíonn siad chun cuideachtaí nua a thabhairt isteach sa tSionainn. Ó 2013 amach, tá mol eitlíochta IASC tar éis dul ó neart go neart, ag fás ó 45 cuideachta go dtí breis is 80 ceann agus cuireadh leis an gcáil atá aige in 2018 nuair a d'éirigh le hIASC a bheith mar an chéad chomhalta Éireannach ar an gComhpháirtíocht Eorpach Mol Aeraspáis (EACP) a bhfuil cáil shuntasach uirthi.

Rinne IASC Propeller Shannon a sheoladh i gcomhpháirtíocht le hAcadamh d'Fhiontóirí Ryan i DCU (Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath), Boeing, Datalex agus Fiontraíocht Éireann tar éis an Mhol Tairsí i Limistéar Neamhchustaim na Sionainne a bheith seolta ag Maoin Tráchtála na Sionainne. Tá an clár seo, atá ina dara bhliain faoi láthair, ag tacú le cuideachtaí nuathionscadail nuálaíoch, Éireannacha agus idirnáisiúnta araon, in earnáil na heitlíochta, ag tabhairt éiceachóras tacaíochta ar leith leo chun iad a chur ar a gcumas chun forbartha agus chun fáis.

Chun teacht ar níos mó eolais, téigh chuig **www.iasc.aero**

shannon HERITAGE

Is í Oidhreacht na Sionainne, an chuideachta turasóireachta atá i nGrúpa na Sionainne, an chuideachta oibritheora tráchtála is mó in Éirinn maidir le hionaid turasóireachta. Déanann an Chuideachta bainistíocht ar ilghnéitheacht d'eispéiris chuartaíochta lae tumtacha ar thús cadhnaíochta sa domhan agus d'imeachtaí siamsaíochta oíche sa Chlár, i Luimneach, i nGaillimh agus i mBaile Átha Cliath. In 2018, d'fháiltigh an Chuideachta beagnach 925,000 cuairteoir chun na seacht n-eispéireas cuartaíochta agus ionad siamsaíochta oíche dá chuid.

Is tiomántóir ríthábhachtach taobh thiar den earnáil turasóireachta sa réigiún é an chumas atá ag Oidhreacht na Sionainne chun cuairteoirí a mhealladh don réigiún, agus cuireann sé sin go mór leis an fhostaíocht inár ngeilleagair tuaithe.

I measc na suímh shuaitheanta is mó suim do thurasóirí atá aige áirítear Caisleán agus Daonpháirc Bhun Ráite i gContae an Chláir agus Caisleán Luimnigh atá faoina sheilbh agus a dhéanann sé bainistíocht air. Tá leasa aige i suímh eile a bhfuil cáil orthu ar fud an domhain dála an tsiopa miondíola atá aige ag Aillte an Mhothair i gContae an Chláir. Tá fás tar éis teacht faoin tionchar atá aige le himeacht na mblianta agus faoin am seo déanann sé bainistíocht ar roinnt eispéiris chuartaíochta i mBaile Átha Cliath: Caisleán agus Gairdíní Mhullach Íde agus ionad cuairteoirí GPO Witness History in Ard-Oifig an Phoist, agus in 2018 cuireadh Teach agus Feirm Newbridge i nDomhnach Bat leis an bpunann atá aige.

Bhí Oidhreacht na Sionainne ar cheann de na chéad chuideachtaí in Éirinn chun suímh oidhreachta agus imeachtaí siamsaíochta oíche a tharraingíonn turasóirí a fhorbairt agus a chur ar siúl. Ag tosú leis an fhéasta meánaoiseach i gCaisleán Bhun Raite a cuireadh tús leis in 1963, tá an punann de tharraingtí turasóirí tar éis fás le himeacht na blianta agus tá pleananna uaillmhianacha ann chun leanúint ar aghaidh ag ceannach suímh nua i gcomhar lena gcuid geallsealbhóirí seachtracha.

Tá Oidhreacht na Sionainne tiomanta d'eispéiris chuartaíochta dodhearmadta a chur ar fáil ina gcuirfear seirbhís don chustaiméir ar fáil nach bhfuil a shárú de ón fhoireann speisialaithe atá aige, agus d'oidhreacht na hÉirinn a chur ar taispeáint i slí iontach, leithleach.

Chun teacht ar níos mó eolais, téigh chuig **www.shannonheritage.com**

GRÚPA NA SIONNAINE
BLAISEADH DE 2018

Bliain ghnóthach eile a bhí ann do chuideachtaí Ghrúpa na Sionainne; ag seo, léargas gearr ar an mbliain.

1 Cuireadh fáilte ó chroí roimh chomhaltaí de Dragon's Den ar RTÉ mar chuiarteoirí ar Aerfort na Sionainne i mí na Samhna le haghaidh an tionól de Nuálaithe Óga ITLG. D'fhreastail breis is 1,000 daltaí ó gach cearn den tír ar an ócáid seo agus cuireadh de chúram orthu teacht suas le réitigh chun an tír a chruthú suas go dtí 2050. Feictear sa ghrianghraf (ó chlé): Mary Considine, Leas-POF, Grúpa na Sionainne, Channelle McCoy, Gavin Duffy, Rose Hynes, Cathaoirleach, Grúpa na Sionainne, Barry O'Sullivan, Alison Cowzer and Eleanor McEvoy in éineacht le daltaí Holly Burke, Coláiste na Toirbhirte Chluain Meala, Justyna Maj, Coláiste Oideachais Thuamhumhan, Luimneach, Sean Dzokesaka, Coláiste Oideachais Thuamhumhan, Luimneach, Isobel Killeen, Coláiste Muire, Inis agus Aidan McFerran, Coláiste Pobail Naomh Áine, Cill Dalua.

2 I mí Iúil, ba chúis bhróid d'Aerfort na Sionainne í fáilte speisialta a chur roimh Jim Warny ar fhilleadh dó ar ais chun na Sionainne tar éis dó páirt a ghlacadh sa mhisean tarrthála gaisciúil a chuaigh i gcion ar an domhan mór. Bhí sé ina mball den fhoireann éilít tumadóireachta a tharrtháil 12 daltaí Théalannacha agus a gcóitseálaí sacair a bhí sáinnithe i bpluais. I mí na Samhna, cuireadh fáilte roimh an laoch san aerfort den athuair nuair a rinneadh scannánaíocht san aerfort ar athinsint den tarrtháil dhrámatúil agus chontúirteach sa phluais. Feictear sa ghrianghraf (ó chlé): Nandi O'Sullivan, Ceann ar Chumarsáid, Grúpa na Sionainne, Zeb Moore, Stiúrthóir na Féile Scannán Richard Harris, Tom Waller, Scríbhneoir agus Stiúrthóir, Jim Warny agus Catriona Drose, Léiritheoir Comhlach, le linn briseadh ón scannánaíocht in Aerfort na Sionainne.

3 I mí an Mhárta, chuir Oidhreacht na Sionainne fáilte roimh Daniel O'Donnell agus a bhean chéile Majella chun Caisleán agus Daonpháirc Bhun Raite i gContae an Chláir. Bhí an lánúin cháiliúil ag déanamh scannánaíochta ann le haghaidh eipeasóide dá sraith teilifíse "Daniel and Majella's B&B Road Trip".

4 I mí an Mheithimh, chuir Rose Hynes, Cathaoirleach, Grúpa na Sionainne agus Niall O'Callaghan, Stiúrthóir Bainistíochta ar Oidhreacht na Sionainne, fáilte roimh Ambasadóir na Fraince in Éirinn, H.E. Stéphane Crouzat chun Caisleán Luimnigh le linn dá chuairt ar Luimneach.

5 I mí na Bealtaine fuair an Tiarna Bob Geldof fáilte croíúil ó Rose Hynes, Cathaoirleach, Grúpa na Sionainne, nuair a tháinig sé isteach in Aerfort na Sionainne ar a bhealach chun freastal ar Scoil Samhraidh Scríbhneoireachta Cruthaitheachta Frank McCourt in Ollscoil Luimnigh, ócáid a raibh Aerfort na Sionainne bródúil as urraíocht a dhéanamh leis.

6 Chuir Oidhreacht na Sionainne fáilte roimh leanaí chun club eolaíochta oideachasúla nua i mí Dheireadh Fómhair i gCaisleán Luimnigh. Is éard ab chúis leis an imeacht ná chun suim san eolaíocht a chur chun cinn i measc páistí idir 6-13 bliana d'aois. Sa phictiúr de sheoladh Spook-tacular, imeacht eolaíochta, tá (ón taobh chlé): Orlaith Kelly agus David Smith in éineacht leis an Dr. Lucretia Hardiman.

1.

7 I mí na Samhna, cuireadh fáilte roimh fhoireann Luimnigh, buaiteoirí Chraobh Iománaíochta na hÉireann, agus roimh an Corn Mhic Cárthaigh, chun Aerfort na Sionainne agus duine den lucht leanúna iománaíochta trí bliana d'aois, Alexander Marsh ann, agus iad ar a mbealach go dtí Claiseach Iománaíochta Fenway i mBostún.

8 I mí Eanáir, de bharr an éilimh atá orthu, cuireadh fáilte roimh cúnna faoil go dtí Caisleán agus Daonpháirc Bhun Raite nuair a cheannaigh Oidhreacht na Sionainne dhá chú faoil bhaineanna. Tháinig clú agus cáil orthu thar oíche, agus bhí siad le feiceáil ar chlár teilifíse Ray Darcy ar RTÉ, fiú. Tá na cúnna faoil le feiceáil sa phictiúr seo i gcuideachta le buachaill cúig bliana d'aois, Ronan Behan.

9 Cuireadh an bailiúchán aerárthaigh bhréige is mó ar domhan ar bhuan-taispeántas i mí Mheán Fómhair 2018 i limistéar taispeántais ar dearadh é go speisialta in Aerfort na Sionainne. Sa phictiúr seo de sheoladh an ghailearaí eitlíochta nua, tá buachaill cúig bliana, Alec Kelly, le feiceáil agus é ag baint sásamh as bailiúchán aerárthaigh bhréige a sheanathar Micheal Kelly agus Micheal i mbun comhairle le Rose Hynes, Cathaoirleach, Grúpa na Sionainne agus le Niall Maloney, Stiúrthóir na nOibreacha Aerfort na Sionainne.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

BORD STIÚRTHÓIRÍ GHRÚPA NA SIONAINNE CPT

ROSE HYNES, CATHAOIRLEACH

Ceapadh Rose Hynes ina Cathaoirleach ar Bhord Ghrúpa na Sionainne nuair a corpraíodh é ar an 29 Lúnasa 2014. Déanann sí cathaoirleacht ar Fhochoiste Luach Shaothair Ghrúpa na Sionainne agus is comhalta í ar an Fhochoiste Iniúchóireachta agus Measúnú Riosca. Ceapadh í ar Bhord Údarás Aerfort na Sionainne mar Chathaoirleach Ainmnithe i mí na Samhna 2012 agus ceapadh í ina Cathaoirleach i mí Eanáir 2013. Chomh maith leis is Cathaoirleach d'Origin Entreprises plc í Rose, agus stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin ar roinnt cuideachtaí eile in earnálacha éagsúla lena n-áirítear Total Produce plc, IPL Plastics plc agus eir chomh maith. Dlíodóir is í Rose, agus ba chomhalta í den fhoireann ardbhainistíochta in GPA le blianta fada anuas. Ceann de na léasóirí agus airgeadaithe aerárthach is mó ar domhain ab ea GPA. Iar-chathaoirleach Bhord Gáis/Ervia is í chomh maith, agus iar-stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin i mBanc na hÉireann, in Fyffes plc agus in Aer Lingus. Bhain sí céim dlí amach sa Choláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath agus is as Contae an Chláir í ó dhúchas

MATTHEW THOMAS, PRÍOMHOIFIGEACH FEIDHMIÚCHÁIN

Is é Matthew Thomas an POF ar Ghrúpa na Sionainne agus ceapadh é ar Bhord Ghrúpa na Sionainne ar an 20 Meitheamh 2016. Roimh dó dul chun obair le Sionainn, bhí Matthew lonnaithe in Manhattan, ag tabhairt ceannaireacht do phríobháidiú $4bn d'Aerfort La Guardia agus é ag feidhmiú mar Phríomhoifigeach Tráchtála de Ghrúpa Aerfort Vantage. Bhí baint aige i bhformhór de na tríocha tionscadal aerfort a bhí ag Vantage ar fud cheithre mhór-roinn, chomh maith le bheith ina stiúrthóir ar roinnt aerfort i bpunann Vantage, agus Nassau sna Bahámaí, Montego Bay in Iamáice agus Saintiagó sa tSíle ina measc. Chomh maith leis sin bhí róil ardbhainistíochta ag Matthew in Aerfort Vancouver (an aerfort is fearr i Mheiriceá Thuaidh sé bliana i ndiaidh a chéile), Aerfort Learphoill John Lennon (ar a raibh sé ina phríomhfheidhmeannach), in Aerfoirt Larnaca agus Paphos sa Chipir, agus in aerfoirt Sydney, Cóbanhávan agus Newcastle chomh maith.

TOM KELLY

Ceapadh Tom Kelly ar Bhord Ghrúpa na Sionainne ar am 25 Deireadh Fómhair 2017. Déanann sé cathaoirleacht ar Fhochoiste Iniúchóireachta agus Riosca Ghrúpa na Sionainne agus is comhalta é ar an Fhochoiste Luacha Shaothair. Is é an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin ar AerCap Ireland Limited. Roimhe seo, d'fheimhigh sé mar an Príomhoifigeach Airgeadais ar oibriúcháin AerCap in Éirinn agus tá cúlra suntasach aige sna seirbhísí léasaithe aerárthaí agus sna seirbhísí airgeadais. Roimhe seo, chaith Tom deich mbliana le GECAS agus is iad an dá ról is deireanaí a bhí aige ann ná Príomhoifigeach Airgeadais agus striúrthóir ar GECAS Limited, an oibriúchán de chuid GECAS in Éirinn. Chomh maith leis sin, d'fheidhmigh sé mar rialtóir domhanda do GECAS agus é ag feidhmiú mar Leas-Uachtarán & Rialtóir Sinsearach. Roimh dó dul isteach le GECAS in 1997, chaith sé breis is ocht mbliana le KPMG san oifig acu i Londain, áit inar fheidhmigh sé mar Bhainisteoir Sinsearach ina gcleachtas seirbhísí airgeadais. Cuntasóir Cairte is ea Tom agus tá céim Baitsiléara Tráchtála aige ón gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath.

KEVIN MCCARTHY

Ceapadh Kevin McCarthy ar Bhord Ghrúpa na Sionainne nuair a corpraíodh é ar an 29 Lúnasa 2014 agus d'fheidhmigh sé ann mar Ionadaí Fostaithe ann suas go dtí an 29 Lúnasa 2018. Athcheapadh é ar an mBord mar Ionadaí Fostaithe ar an 1 Nollaig 2018. Is comhalta é ar Fhochoiste Sláinte, Sábháilteachta, Slándála agus Comhshaoil Ghrúpa na Sionainne. Tá 40 bliain caite ag Kevin ar Sheirbhís Póilíneachta agus Dóiteáin Aerfort na Sionainne.

KATHRYN O'LEARY HIGGINS

Ceapadh Kathryn O'Leary Higgins ar Bhord Ghrúpa na Sionainne nuair a corpraíodh é ar an 29 Lúnasa 2014. Déanann sí cathaoirleacht ar Fhochoiste Sláinte, Sábháilteachta, Slándála agus Comhshaoil Ghrúpa na Sionainne. Sainchomhairle ar an mbeartas poiblí agus saineolaí iompair is í Kitty atá lonnaithe i Stáit Aontaithe Mheiriceá agus is Uachtarán í ar an Higgins Company, comhlacht caidrimh rialtais.

LIAM O'SHEA

Ceapadh Liam O'Shea ar Bhord Ghrúpa na Sionainne nuair a corpraíodh é ar an 29 Lúnasa 2014. Suíonn sé ar an Fhochoiste Iniúchóireachta agus Riosca agus ar an Fhochoiste Luacha Shaothair araon. Is Stiúrthóir Bainistíochta é Liam ar Clare FM agus Tipp FM araon agus is Stiúrthóir agus Leas-Chathaoirleach é ar Independent Radio Sales i mBaile Átha Cliath é chomh maith. Suíonn Liam ar Bhord Tipperary Invests chomh maith. Is ball bunaidh é agus Iarchathaoirleach, leis, ar Spin South West, agus ball bunaidh agus iar-Stiúrthóir Bhord Newstalk chomh maith. Rinneadh é ina bhall de Dhámhachtain na Laoch Raidió PPI in 2013.

LINDA TYNNE

Ceapadh Linda Tynne ar Bhord Ghrúpa na Sionainne ar an 1 Nollaig 2018 mar Ionadaí Fostaithe. D'oibrigh Linda in Aerfort na Sionainne le 31 bliain anuas, ag tosú le Siopadóireachta Saor ó Dhleacht na Sionainne in 1987, agus d'oibrigh sí i gCathair Pheadair na Rúise sa siopa saor ó dhleacht sa chathair sin. Tar éis an tréimhse a chaith sí sa Rúis, tháinig Linda ar ais go dtí an tSionainn agus d'oibrigh sí i rannóga éagsúla agus Oifig an Airgid agus mBreosla Eitlíochta na Sionainne ina measc. Faoi láthair, tá sí ag obair i rannóg airgeadais Aerfort na Sionainne.

FOIREANN FEIDHMIÚCHÁIN GHRÚPA NA SIONAINNE

CLÉ GO DEAS

CAROLINE KELLEHER
An Stiúrthóir ar Ghnóthaí Poiblí
Grúpa na Sionainne cpt

RAY O'DRISCOLL
An Stiúrthóir Bainistíochta Maoin Tráchtála
Grúpa na Sionainne cpt

MATTHEW THOMAS
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Grúpa na Sionainne cpt

MARY CONSIDINE
An Leas-POF, Seirbhísí Airgeadais & Corparáideacha
Grúpa na Sionainne cpt

ANDREW MURPHY
An Stiúrthóir Bainistíochta
Aerfort na Sionainne

NIALL O'CALLAGHAN
An Stiúrthóir Bainistíochta
Oidhreacht na Sionainne

shannon GROUP

AN FHREAGRACHT SHÓISIALTA CHORPARÁIDEACH

AN FHREAGRACHT SHÓISIALTA CHORPARÁIDEACH

Is cuid dhílis é Chlár Freagrachta Sóisialta Corparáidí (FSC) Ghrúpa na Sionainne den straitéis ghnó atá againn.

Tá an creidiúint sin atá againn go mbíonn réigiúin agus pobail faoi mbláth nuair a bhíonn na gnólachtaí atá lonnaithe iontu faoi mbláth taobh thiar den chur chuige atá againn. Agus sinne ag obair go dlúth i gcomhar le pobail sa cheantar áitiúil, táimid ag leanúint ar aghaidh le hoideachas agus forbairt an aois óig a thacú agus freastal ar na pobail sin ar a bhfuil an t-anás is mó.

Tá a fhios againn chomh maith go bhfuil sé ar cheann de na dúshláin atáimid ag tabhairt ná an fás a chur i gcrích. De réir mar a leanann na cuideachtaí atá againn ar aghaidh ag forbairt le himeacht na blianta atá amach romhainn, táimid tuisceanach faoin tábhacht a bhaineann le cumas a bheith agat fás gan cur leis na tionchair chomhshaoil a bhaineann lenár gcuid oibriúchán.

Cuirimid i nGrúpa na Sionainne ár bhfostaithe ar a gcumas chun cur leis an tsochaí i mbealach dearfach trí iad a spreagadh go gníomhach chun páirt a ghlacadh i dtionscnaimh chomhshaoil, phobail agus tiomsaithe airgid.

BLAISEADH DÁR N-IMEACHTAÍ A THARLA LE LINN 2018

1. COSAINT A THABHAIRT DÁR GCHOMHSHAOL

Leis an straitéis inbhuanaitheachta, tacaítear leis an straitéis chorparáideach atá againn agus léirítear ann an diongbháilteacht atá againn chun gnó fadtéarmach a fhorbairt a bhfuil gach rath air de réir mar a leanaimid ar aghaidh chun feabhas a chur ar ár n-éifeachtúlacht fuinnimh agus chun an lorg carbóin dár gcuid a laghdú. Le linn na bliana, leanamar ar aghaidh ag infheistiú i dtionscadail atá deartha chun ár n-ídiú fuinnimh a laghdú.

I Limistéar Neamhchustaim na Sionainne, táthar tar éis dlús a chur faoin fheachtas atá ag Maoin Tráchtála na Sionainne chun 'Foirgnimh Beagnach Neodrach ó Thaobh Fuinnimh' (NZEB) a thógáil agus iad a chuimsiú i ndearadh na punainne nua maoine dár gcuid.

Mar iarracht chun 'aistear chun oibre beagnach neodrach ó thaobh fuinnimh' a chur i gcrích i Limistéar Neamhchustaim na Sionainne, táimid ag cur spáis pháirceála carr ar fáil a bhfuil saoráidí leo chun carranna leictreacha a athluchtú.

Bunchuspóir atá ag Grúpa na Sionainne ná an inbhuanaitheacht chomhshaoil agus an bhliain seo caite thógamar céim i dtreo Aerfort na Sionainne a aistriú ina champas glas ísealcharbóin agus d'oibríomar i gcomhar le Seirbhísí Fuinnimh Chliste Bhord Soláthair an Leictreachais chun ár n-ídiú fuinnimh a laghdú d'aon trian amháin faoi 2020.

Leis an gcomhpháirtíocht sin, beifear ag tabhairt isteach sraith iomlán de shoilse an-nua-aimseartha LED chun cur in ionad shean-soilse don taobh amuigh agus beifear ag féachaint ar conas is féidir níos mó úsáide a bhaint as an fhuinneamh in-athnuaite dála ghrianphainéal.

1.

Sa phictiúr, den fhógairt go ndéanfaimis comhpháirtíocht le Seirbhísí Fuinnimh Chliste Bhord Soláthair an Leictreachais (ESB) chun an t-ídiú fuinnimh in Aerfort na Sionainne a laghdú, tá na daoine seo a leanas le feiceáil (ón taobh chlé): John Walsh, Bainisteoir Ginearálta Sheirbhísí Fuinnimh Chliste Bhord Soláthair an Leictreachais (ESB), Andrew Murphy, Stiúrthóir Bainistíochta, Aerfort na Sionainne agus Eoghan McMahon, Bainisteoir Réiteach do Chustaiméirí, ESB.

2.

Ag déanamh féar tirim nuair atá an ghrian ag taitneamh ag Aerfort na Sionainne. Rinneadh breis is 1,000 burla d'fhéar tirim a shábháil cúnamh a thabhairt leis an ngéarchéim fodair.

3.

D'óstáil Grúpa na Sionainne mol digiteach Google le haghaidh breis is 100 margóir. Le feiceáil sa phictiúr seo den imeacht, áirítear (ón taobh chlé): Rose Hynes, Cathaoirleach Ghrúpa na Sionainne, Karl Lumsden, Ceannaire Gníomhaireachta Google in Éirinn, Marie Davis, Ceannaire ar Réitigh Mhargaíochta Google in Éirinn agus Patrick Edmond, Stiúrthóir Bainistíochta IASC.

Lean Aerfort na Sionainne ar aghaidh chun feabhsaithe a thiomáint maidir lena éifeachtúlacht fuinnimh agus tá coigilt fuinnimh de 22.5% bainte amach aige ón mbliain bhonnlíne de 2009 i leith.

Tá Grúpa na Sionainne ag leanúint ar aghaidh chun straitéis bainistíochta dramhaíola atá inbhuanaithe a chur i gcrích. Le linn 2018 d'athchúrsáil Aerfort na Sionainne timpeall 36.39 tonna den chairtchlár agus den dramhaíl ó phacáistíocht agus breis is 3000kg den fhearas dramhaíola leictrigh agus leictreonaigh.

In Oidhreacht na Sionainne táimid ag cur sraith de thionscnaimh chomhshaoil i gcrích agus gluaiseacht i dtreo 100% soilse LED, bailiú báistí, cupán múiríneacha, agus gnáthmhúirín dramhaíola bia ina measc.

2.AN RANNPHÁIRTÍOCHT SA PHOBAL

Lean Grúpa na Sionainne ar aghaidh ag tacú le Faire um Fhéinmharú Luimnigh in 2018 agus le cúnamh ó Mhaoin Tráchtála na Sionainne leanadh ar aghaidh le bunáit oibríochtaí a bheith á húsáid acu i gCathair Luimnigh. San ionad seo, tá spás ar fáil do bhreis is 50 oibrí dheonacha, inar féidir leo obair i gcomhar a chéile, nó a scíth a ligean agus an áit a úsáid de réir mar is mian leo, chun bheith ina chuidiú dóibh agus iad ag déanamh an obair iontach sin a dhéanann siad ar mhaithe le cathair Luimnigh.

Bhí áthas an domhain orainn a bheith in ann tacaíocht a thabhairt d'fheirmeoirí nuair a bhí siad ag fuascailt sa ghéarchéim ghanntanais fodair le linn na bliana. Sábháileadh breis is 1,000 burla d'fhéar tirim ag an aerfort chun tacaíocht a thabhairt do na feirmeoirí agus faoiseamh a thabhairt dóibh ó na diandeacrachtaí a bhí acu.

Bhain líon mór de phaisinéirí a bhí ag taisteal in éineacht le daoine a bhfuil uathachas nó riachtanais speisialta orthu úsáid as an tseirbhís atá curtha ar fáil againn am a chaitheamh i seomra na gcéadfaí san aerfort agus cur síos a fháil ar an mbealach a bheadh acu déanamh tríd an aerfort roimh dóibh imeacht chun taistil. Chomh maith leis sin, chuireamar turais de champas an aerfoirt ar fáil do chuairteoirí ó líon éagsúil de ghrúpaí pobail, de scoileanna agus d'eagraíochtaí gasógaíochta.

Bhí an-tóir ar na hEitiltí le Daidí na Nollag in Aerfort na Sionainne arís i mbliana. Ba é an séú bliain dúinn an t-imeacht speisialta a chur ar siúl le cuidiú ón fhoireann atá againn. Le linn an imeachta thapaigh breis is 2,000 páiste an deis bualadh le Daidí na Nollag thuas sa spéir.

Ghlac foireann de chuid Oidhreacht na Sionainne páirt in oibríochtaí glanta suas i Sráidbhaile Bhun Raite, Co. an Chláir agus ar Shráid San Nioclás i gCathair Luimnigh agus d'óstáil imeacht chomh maith ar son Sheachtain Feasachta Mheabhairshláinte. Bhí an ócáid seo ar siúl ag Caisleán Luimnigh chun cur leis an meabhairshláinte sa phobal.

3.TACAÍOCHT A THABHAIRT DON LUCHT GNÓ SA CHEANTAR

Tá Grúpa na Sionainne díograiseach faoin tacaíocht a thabhairt don lucht gnó agus ghlac sé páirt i roinnt tionscnamh le linn na bliana. D'óstáladh ócáidí gnó ag an aerfort ar son Comhlachas Tráchtála na Sionainne agus Fáilte Éireann.

Le linn na bliana tugadh sonc do bhreis is 100 margóir ón réigiún iomlán ar conas rath a bhaint amach as an onnmhairíocht go margaí domhanda a bhuí le Grúpa na Sionainne nuair a bheartaigh sé go mbeadh an taispeántas taistil tús cadhnaíochta 'Digital Garage' de chuid Google ag tabhairt cuairte ar réigiún na Sionainne.

Bhí Príomhfheidhmeannaigh, feidhmeannaigh shinsearacha díolacháin agus margaíochta - roinnt mhaith díobh ón Lárionad Seirbhísí Eitlíochta Idirnáisiúnta (IASC) sa tSionainn - ag an imeacht leathlae seo, a cuireadh ar siúl i saoráid oiliúna úrscothach de chuid Institiúid Eitlíochta an Atlantaigh i Limistéar Neamhchustaim na

AN FHREAGRACHT SHÓISIALTA CHORPARÁIDEACH *(ar leanúint)*

Sionainne ag fáil sainchomhairle duine-ar-dhuine ó theicneoirí digiteacha de chuid Google ar conas a ngnólachtaí a fhás thar sáile agus conas an deis iontach atá le fáil sa domhan digiteach mór a thapú.

Chun an tiomantas atá againn do lucht gnó na Gaillimhe a léiriú, táimid i nGrúpa na Sionainne tar éis urraíocht a dhéanamh le Dámhachtain Ghnó Chomhlachas na Gaillimhe 2018 ina ndearnadh suntas de raon d'fhiontraithe sármhaithe ó gach cearn den chontae.

4.AIRGEAD A THIOMSÚ AGUS CARTHANACHTAÍ SA CHEANTAR A THACÚ

Le fada an lá, tá Grúpa na Sionainne tiomanta tacaíocht a thabhairt do charthanachtaí. Roghnaíonn fostaithe Ghrúpa na Sionainne carthanachtaí gach uile bhliain agus eagraíonn siad tionscnaimh chun airgead a thiomsú dóibh. In 2018, rinne fostaithe an Ghrúpa gaisce ar son dhá charthanacht mhaithe, Share a Dream Foundation agus Clare Crusaders.

Le himeacht na bliana, bhailigh ár bhfostaithe breis is €47,000 do na charthanachtaí a bhí roghnaithe acu. Ón am a bunaíodh an Grúpa in 2014, tá beagnach €280,000 bailithe ag ár bhfostaithe le carthanachtaí ó gach cearn den réigiún.

Mar chuid dá iarachtaí chun airgead a thiomsú, tugadh deis ar leith do na rannpháirtithe sa chúigiú Rás Rúidbhealaigh Mheán Oíche, an cheann deireanach, rith síos rúidbhealach Aerfort na Sionainne. Tugadh an t-airgead a fuarthas ón ócáid do na carthanachtaí a bhí roghnaithe ag Grúpa na Sionainne don bhliain 2018.

Bhí sé de phribhléid ag foireann Aerfort na Sionainne le linn na bliana cuidiú le fáilte ó chroí a chuireadh roimh ghrúpa an-speisialta de 145 leanbh ón mBealarúis a a tháinig i dtír ag Aerfort na Sionainne mar chuid de Chlár Scíthe agus Téarnamh Leanaí Shearnóbail Idirnáisiúnta (CCI) a bhunaigh Adi Roche. Leis an gclár seo, baintear leanaí amach as na réigiúin a raibh tionchar ag Searnóbail orthu chun cúram faoisimh a bhfuil géarghá leis a fháil in Éirinn trí líonra fairsing de theaghlaigh óstála.

5.AN T-OIDEACHAS A CHOTHÚ

Tá Grúpa na Sionainne tiomanta don oideachas agus don nuálaíocht a chaomhnú agus lean an Grúpa ar aghaidh leis an obair atá á déanamh aige in éineacht lena chomhpháirtí Coláiste Pobail Inse mar chuid de thionscnamh meantóireachta a bhfuil sé d'aidhm aige leanaí a spreagadh le fanacht sa chóras oideachais suas go dtí an Ardteistiméireacht. Chuidigh foireann de chuid Ghrúpa na Sionainne le clár de cheardlanna praiticiúla leis na daltaí ina ndearnadh obair ar theicnící agallaimh agus ar an neartú foirne, chomh maith le cuairteanna ar láthair chuig suímh de chuid Aerfort na Sionainne agus Oidhreacht na Sionainne.

Tugadh deis do bhreis is 1,000 daltaí meánscoile ó gach cearn den tír a bheith uaillmhianach agus iad ag teacht suas le réitigh le fadbhanna a mbeadh tionchar acu suas go dtí 2050 ag an tríú imeacht den Dúshlán Nuálaithe Óga ITLG ag Aerfort na Sionainne. Anuas air sin, cuireadh an tImeacht Sárthaispeántais de chuid Luimneach chun Innealtóireachta 2018 ar siúl san aerfort agus bhí sé de sprioc aige an lucht fágála scoile, go háirithe ógmhná, a spreagadh chun smaoineamh ar shlí bheatha a bhaint amach san innealtóireacht in Iarthar-Láir na tíre.

6.TACAÍOCHT A THABHAIRT DON EALAÍN PHOIBLÍ

I measc na dtionscnamh cultúrtha de chuid Ghrúpa na Sionainne a bhí ann in 2018 áirítear Seó Mórthaibhseach na mBannaí Ceoil Scoile a bhíonn ar siúl gach uile bhliain inar sheinm breis is 120 daltaí ó Co. an Chláir agus Co. Luimnigh ag Aerfort na Sionainne.

Chomh maith leis sin, thacaigh an Grúpa le scoil samhraidh scríbhneoireachta chruthaithí Frank McCourt agus chuir an Grúpa Féile an Earraigh Luimnigh i láthair i gCaisleán Luimnigh.

4\.
Tá baill foirne de chuid Ghrúpa na Sionainne le feiceáil sa phictiúr agus iad ag fáil seic as ucht na hiarrachtaí chun airgead a thiomsú le haghaidh an dá charthanacht a roghnaigh an fhoireann, Share a Dream Foundation agus Clare Crusaders.

7.AN URRAÍOCHT SPÓIRT

I nGrúpa na Sionainne, aithnímid an tábhacht a bhaineann leis an spórt agus an tionchar dearfach a bhíonn aige ar fholláine an luchta fhéachana agus na rannpháirtithe araon. Is é sin an fáth gurb é Aerfort na Sionainne urraitheoir bródúil ar Rugbaí na Mumhan. Mar 'Aerfort Comhpháirteach Oifigiúil' na foirne, tá lógó ár n-aerfoirt le feiceáil ar bhrístí gearra na n-imreoirí. Déantar an caidreamh fadtréimhseach atá ann idir an cúige agus an tSionainn a dhaingniú leis an urraíocht seo, agus tá roinnt ócáidí d'fhoireann na Mumhan a fhilleadh abhaile atá dodhearmadta corraitheach a tharla san aerfort síos trí na blianta, go háirithe nuair a fuair siad an bua i gComórtas Coirn na hEorpa in 2006 agus in 2008.

Thug Grúpa na Sionainne tacaíocht do raon de clubanna CLG agus sacair ó gContae an Chláir agus ó gContae Luimnigh le linn na bliana chun cuidiú leo lena n-iarrachtaí chun airgead a thiomsú.

5\.
Radharc ón spéir ar chuid de na 1,000 daltaí a d'fhreastail ar an tríú imeacht den Dúshlán Nuálaithe Óga ITLG ag Aerfort na Sionainne.

6\.
D'óstáil Aerfort na Sionainne Seó Mórthaibhseach na mBannaí Ceoil Scoile a bhíonn ar siúl gach uile bhliain. Sa phictiúr tá Andrew Murphy, Stiúrthóir Bainistíochta, Aerfort na Sionainne ag fáil ceachtanna Glockenspiel óna iníon Erica, Scoil Náisiúnta Áth an Mhuilinn, Luimneach.

7\.
Mar chuid den tacaíocht a thugaimid do Rugbaí na Mumhan, d'athríomar an staighre ó Gheataí 1-5 ó bhonn ina bhuan-thollán dearg, chun blaiseadh den atmaisféar réamh-chluiche a chur leis. Sa phictiúr, tá duine de lucht leanúna na Mumhan atá ocht mbliana d'aois, Kate Ellis ón Fhiachail i gContae an Chláir, agus í i mbun a bheith bainte amach as an slua, in éineacht le Billy Holland, Robin Copeland, John Ryan, Kevin O'Byrne agus Duncan Williams.

CLÁR ÁBHAIR
TUARASCÁIL NA STIÚRTHÓIRÍ AGUS RÁITIS AIRGEADAIS

TUARASCÁIL NA STIÚRTHÓIRÍ AGUS RÁITIS AIRGEADAIS

34 Tuarascáil na Stiúrthóirí

36 Tuarascáil ar an Riosca agus ar an Rialachais

45 An Ráiteas ar Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí maidir leis an Tuarascáil Bhliantúil agus na Ráiteas Airgeadais

46 Tuarascáil an Iniúchóra Neamhspleách do Bhaill Ghrúpa na Sionainne cpt

47 Ráiteas Comhdhlúite Brabúis nó Caillteanais

48 Ráiteas Comhdhlúite ar an Ioncam Cuimsitheach Eile

49 Ráiteas Comhdhlúite ar an Staid Airgeadais

50 Ráiteas na Cuideachta ar an Staid Airgeadais

51 Ráiteas Comhdhlúite ar Athruithe i gCaipiteal Gnáthscaireanna

52 Ráiteas na Cuideachta ar Athruithe i gCaipiteal Gnáthscaireanna

53 Ráiteas Comhdhlúite ar an Sreabhadh Airgid

54 Ráiteas ar Sreabhadh Airgid na Cuideachta

55 Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

TUARASCÁIL NA STIÚRTHÓIRÍ

Leis seo, déanann na stiúrthóirí a dtuarascáil bhliantúil agus ráitis chomhdhlúite airgeadais iniúchta Ghrúpa na Sionainne cpt agus na bhfochuideachtaí ("an Grúpa") don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2018 a chur i láthair.

PRÍOMHGHNÍOMHAÍOCHTAÍ

Déanadh corprú ar Ghrúpa na Sionainne ("an Chuideachta") ar an 29 Lúnasa 2014 agus tar éis achtú a dhéanamh ar Acht na nAerfort Stáit (Grúpa na Sionainne) 2014 ("Acht Ghrúpa na Sionainne") ar an 5 Meán Fómhair 2014 bunaíodh an Grúpa.

Is fochuideachtaí de chuid an Ghrúpa iad CGA Údarás Aerfort na Sionainne ("Aerfort na Sionainne") agus CGA Fiontair Thráchtála na Sionainne (ag trádáil mar "Mhaoin Tráchtála na Sionainne"). Is fochuideachta de Mhaoin Tráchtála na Sionainne é CGA Oidhreacht na Sionainne ("Oidhreacht na Sionainne"). Is fochuideachtaí do CGA Údarás Aerfort na Sionainne iad CGA Iontaobhas Corparáideach Pinsin SAA agus CGA Seirbhísí Airgeadais Údarás Aerfort na Sionainne.

Is iad príomhghníomhaíochtaí an Ghrúpa ná oibriú, bainistiú agus forbairt Aerfort na Sionainne ("an tAerfort"), bainistiú agus forbairt na punainne fairsinge maoine tráchtála atá ag Maoin Tráchtála na Sionainne, ar a n-áirítear Limistéar Neamhchustaim na Sionainne, agus oibriú na láithreán turasóireachta, fóillíochta agus siamsaíochta a bhíonn á mbainistiú ag Oidhreacht na Sionainne.

Níor tharla aon athrú suntasach ar phríomhghníomhaíochtaí an Ghrúpa i rith na bliana.

ATHBHREITHNIÚ AR AN NGNÓ AGUS AR FHORBAIRTÍ SA TODHCHAÍ

Is cuideachta leathstáit é Grúpa na Sionainne cpt a bhfuil sainordú soiléir tráchtála aige. Is í aidhm Ghrúpa na Sionainne cur chun cinn agus éascú a dhéanamh ar sheirbhísí aeriompair agus eitlíochta in Aerfort na Sionainne agus ina thimpeall, agus barrfheabhsú a dhéanamh ar an mbrabús ar a shócmhainní talún, maoine agus Oidhreachta.

Chomh maith leis an eolas a áirítear go díreach sa tuarascáil seo, tá miontráchtaireachtaí ar fheidhmíocht don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2018 ar a n-áirítear eolas ar imeachtaí a tharla le déanaí, forbairtí ar dócha iad a bheith i ndán don ghnó agus príomhtháscairí feidhmíochta, a bhfuil gá leo de réir Acht na gCuideachtaí 2014, i Ráiteas an Chathaoirligh agus in Athbhreithniú an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin.

TORTHAÍ DON BHLIAIN

Tá na stiúrthóirí sásta le feidhmíocht an Ghrúpa don bhliain. Tá torthaí an Ghrúpa don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2018 leagtha síos sa Ráiteas Comhdhlúite Brabúis nó Caillteanais ar leathanach 47 agus sna nótaí a bhaineann leis.

Agus monatóireacht á dhéanamh ar fheidhmíocht an Ghrúpa, tógann na stiúrthóirí agus lucht bainistíochta ceann de réimse de tháscairí feidhmíochta ar a n-áirítear iad seo a leanas:

• Líon na bpaisinéirí ag an Aerfort
• Líon na gcuairteoirí ar Oidhreacht na Sionainne
• Láimhdeachas
• EBITDA (tuilleamh roimh ús, cánacha, dímheas agus amúchadh)
• Brabús roimh cháin
• Brabús tar éis cánach
• Glanstaid airgid
• Caiteachas caipitiúil
• Fáltais ó dhíolacháin chaipitil

Chláraigh an Grúpa brabús comhdhlúite de €15.1 milliún (iarchánach) (2017: €9.2 milliún) agus ba é an láimhdeachas comhdhlúite don bhliain ná €77.8 milliún (2017: €72.2 milliún). Is ionann líon na bpaisinéirí san aerfort don bhliain agus 1.86 milliún (2017: 1.75 milliún) agus cuireadh fáilte roimh bhreis is 924,000 cuairteoir ag na suímh Oidhreachta le linn na bliana (2017: 887,000).

Is é EBITDA an Ghrúpa don bhliain ná €12.7 milliún, roimh mhíreanna eisceachtúla (2017: €9.3 milliún). Ceaptar go bhfuil an toradh seo sásúil agus ag teacht le fócas leanúnach ar ioncam a ghiniúint agus ar rialú costas i ngach cuideachta de chuid an Ghrúpa.

Le linn 2018 thaobhaigh an Grúpa muirear eisceachtúil de €5.8 milliún maidir leis an scéim scarúna deonach ar fud an ghrúpa, in éineacht le táille iomlán de €1.9 milliún taifeadta in 2016 agus 2017, de réir mar atá cur síos air i Nóta 3 leis na ráitis airgeadais.

Tá cúlchistí airgid ag an nGrúpa le freastal ar a riachtanais oibriúcháin agus ar chaiteachas athfhillteach caipitil ghearrthéarmach, le taisce iomlán de €16.0 milliún ag deireadh bliana (2017: €18.8 milliún). Le linn na bliana fuair an Grúpa cistiú seachtrach de €7.8 milliún le páirtmhaoiniú a dhéanamh le clár caipitiúil Maoine Tráchtála na Sionainne, anuas ar an gcistiú de €14.3 milliún a fuarthas in 2017 chun maoiniú a dhéanamh ar chostas athshlánaithe rúidbhealach an Aerfoirt (Nóta 24).

Feictear go bhfuil infheistíocht i dtionscadail infheistíochta caipitiúla riachtanach le hinbhuanaitheacht Aerfort na Sionainne, Maoin Tráchtála na Sionainne agus Oidhreacht na Sionainne a chinntiú. Faoi mar atá le feiceáil sa Ráiteas Comhdhlúite ar an Sreabhadh Airgid chaith an Grúpa €21.9 milliún ar thionscadail chaipitil sa Ghrúpa iomlán sa bhliain (2017: €34.2 milliún). Ina theannta sin réadaigh an Grúpa fáltais de €2.7 milliún i ndiúscairt chaipitil i rith na bliana (2017: €5.4 milliún).

PRÍOMHRIOSCAÍ AGUS PRÍOMHÉIGEANNTACHTAÍ

Tá na réimsí príomhúla riosca agus éiginnteachta a bhféadfadh tionchar ábhartha agus drochthionchar a bheith acu ar bhrabús oibriúcháin nó staid airgeadais an Ghrúpa, chomh maith leis na straitéisí atá ann chun iad sin a mhaolú, leagtha amach sa Tuarascáil ar an Riosca agus an Rialachas ar leathanach 36.

STIÚRTHÓIRÍ AGUS AN RÚNAÍ AGUS A LEASA

Tá ainmneacha na daoine a bhí ina stiúrthóirí le linn na bliana leagtha amach ar leathanach 39. Ní raibh aon leas ag na stiúrthóirí agus an rúnaí a bhí in oifig ar 31 Nollaig 2018 i scaireanna Ghrúpa na Sionainne cpt nó a fhochuideachtaí ag tús na bliana nó ar dháta a gceapacháin, más níos déanaí é sin, nó ag deireadh na bliana.

AN TAIGHDE AGUS AN FHORBAIRT

Ní thugann an Grúpa faoi ghníomhaíochtaí taighde agus forbartha.

GNÓTHAS LEANTACH

Tá ionchas réasúnta ag na stiúrthóirí, tar éis dóibh athbhreithniú a dhéanamh ar bhuiséad agus réamh-mheastacháin an Ghrúpa agus na saoráidí bainc reatha, go bhfuil acmhainní sásúla ag an nGrúpa le leanúint ag feidhmiú go ceann i bhfad. Ar an gcúis sin, leanann siad leis an mbonn mar ghnóthas leantach a ghlacadh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú.

TAIFID CHUNTASAÍOCHTA

Creideann na stiúrthóirí go bhfuil siad tar éis déanamh de réir riachtanais ailt 281 go dtí 285 d'Acht na gCuideachtaí 2014 maidir le taifead cuntasaíochta imleor a choimeád trí phearsanra cuntasaíochta a fhostú le saineolas iomchuí agus trí go leor acmhainní a sholáthar don fheidhm airgeadais. Coimeádtar taifead ar chuntais na Cuideachta ag Aerfort na Sionainne, Sionainn, Co. an Chláir.

DUALGAIS BHREISE CHOMHLÍONTA

Comhlíonann an Grúpa an Rialachas Corparáideach agus na dualgais eile atá leagtha síos ag Acht um Eitic in Oifigí Poiblí 1995 agus Acht um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí 2001. Déanann an Grúpa freastal ar a dhualgais faoi reachtaíocht eile ar a n-áirítear, ach nach bhfuil teoranta do, Acht um Brústócaireacht a Rialáil 2015 agus an tAcht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair 2005.

Tá an Grúpa tar éis Polasaí um Nochtadh Cosanta a chur i bhfeidhm de réir riachtanais An Achta um Nochtadh Cosanta 2014. Tugtar imlíne ar an mheicníocht mar ar féidir le fostaithe an Ghrúpa a n-imní a chur in iúl nach féidir a réiteach mar is cóir trí na ngnáthbhealaí nó le nochtadh a dhéanamh ar mhaithe le leas an phobail de réir an Achta um Nochtadh Cosanta 2014, laistigh den Pholasaí um Nochtadh Cosanta. Is féidir gach nochtadh eolais ag fostaithe a ardú chuig bainisteoir líne an fhostaí nó Acmhainní Daonna de réir na nósanna imeachta atá leagtha síos sa pholasaí.

Chomh maith leis sin, tá an Grúpa tiomanta do chearta agus príobháideacht na ndaoine indibhidiúla a chosaint de réir na nAchtanna um Chosaint Sonraí 1988 chun 2018 agus gach reachtaíocht a bhaineann leo.

AN TSLÁINTE, AN TSÁBHÁILTEACHT, AN TSLÁNDÁIL AGUS AN COMHSHAOL

Déantar folláine fhostaithe an Ghrúpa a chosaint trí chloí go docht le caighdeáin sláinte agus sábháilteachta. Leagann An tAcht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair 2005 dualgais áirithe ar fhostóirí agus ar gach cuideachta ábhartha laistigh den Ghrúpa gach céim a ghlacadh lena chinntiú go gcomhlíontar an tAcht seo.

Tá ceisteanna sláinte, sábháilteachta, slándála agus comhshaoil thar a bheith tábhachtach laistigh d'Aerfort na Sionainne. Tá oibríochtaí an Aerfoirt faoi réir réimse de dhlíthe, rialacháin agus caighdeáin déine sláinte, sábháilteachta, slándála agus comhshaoil. Sa chás go sárófaí aon dlí nó rialachán acu is féidir go ngearrfaí pionós ábhartha ar an Aerfort agus go bhféadfar go mbeadh drochthionchar ábhartha aige ar ghnó an Ghrúpa.

AN TACHT UM ÍOC PRAS CUNTAS

Is é polasaí an Ghrúpa déanamh de réir fhorálacha an Achta um Íocaíocht Pras Cuntas 1997 mar a leasaíodh le Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíochtaí Déanacha in Idirbhearta Tráchtála) 2012. Is iad na téarmaí caighdeánacha creidmheasa, mura sonraítear a mhalairt i gcomhaontú sonrach chonartha, ná 30 lá. Tá rialuithe oiriúnach airgeadais inmheánach ann, ar a n-áirítear róil agus freagrachtaí atá sainmhínithe go soiléir agus déantar athbhreithniú rialta ar chleachtais íocaíochta. Soláthraíonn na nósanna imeachta seo cinnteacht, cé nach cinnteacht iomlán é, in aghaidh neamhchomhlíontacht ábhartha na rialachán.

DEONACHÁIN PHOLAITIÚLA

Ní dhearna an Ghrúpa ná an Chuideachta aon deonachán polaitiúil ná aon chaiteachas polaitiúil i rith na bliana.

EOLAS ÁBHARTHA INIÚCHÓIREACHTA

Creideann na stiúrthóirí gur ghlac siad gach céim riachtanach d'fhonn iad féin a chur ar an eolas maidir le haon eolas ábhartha iniúchóireachta agus é dearbhaithe acu go bhfuil iniúchóirí reachtúla an Ghrúpa ar an eolas sin. Chomh fada agus is eol dóibh, níl aon eolas ábhartha iniúchóireachta nach bhfuil iniúchóirí reachtúla an Ghrúpa ar an eolas ina thaobh.

RÁITEAS COMHLÍONTACHTA NA STIÚRTHÓIRÍ

Aithníonn na stiúrthóirí, de réir Alt 225(2) d'Acht na gCuideachtaí 2014, go bhfuil freagracht orthu as comhlíontacht na Cuideachta a chinntiú maidir le dualgais áirithe atá sonraithe sa rannóg sin a éiríonn as Acht na gCuideachtaí 2014, agus faoi na dlíthe Cánach ('dualgais ábhartha'). Deimhníonn na stiúrthóirí:

- gur cuireadh ráiteas ar pholasaí comhlíontachta Ghrúpa na Sionainne le chéile ina leagtar síos na polasaithe maidir lena leithéid de chomhlíontacht;
- gur ann do shocruithe agus struchtúir iomchuí a ceapadh, dar leo, le comhlíontacht ábhartha a bhaint amach maidir le dualgais ábhartha na Cuideachta, agus
- go ndearnadh athbhreithniú ar shocruithe agus struchtúir a cuireadh ann le comhlíontacht na Cuideachta ar a dhualgais ábhartha a bhaint amach.

IMEACHTAÍ INA DHIAIDH SIN

Níor tharla aon imeachtaí suntasach a raibh tionchar acu ar an nGrúpa i ndiaidh dheireadh na bliana.

INIÚCHÓIR

De bhun Alt 383(2) d'Acht na gCuideachtaí 2014, leanfaidh an t-iniúchóir, KPMG, Cuntasóirí Cairte, le bheith in oifig.

Thar ceann an Bhoird

Rose Hynes
Cathaoirleach
29 Márta 2019

Matthew Thomas
Stiúrthóir

1 Déantar amach EBITDA an Ghrúpa mar seo leanas (roimh míreanna eisceachtúla) - €'000

	2018	2017
Brabús oibriúcháin roimh ioncam / (costais) eile	6,575	3,954
Dímheas agus amúchadh sócmhainní doláimhsithe	6,515	5,725
Amúchadh deontas caipitil	(348)	(350)
EBITDA	**12,742**	**9,329**

TUARASCÁIL AR AN RIOSCA AGUS AR AN RIALACHAS

AN BHAINISTÍOCHT RIOSCA

Glacann an Bord lena bhfreagracht as an mbainistíocht riosca, lena n-áirítear déanamh amach cad é nádúr agus méid na rioscaí suntasacha atá roimh an nGrúpa atá sé sásta glacadh leo chun a chuspóirí straitéiseacha agus oibríochtúla a bhaint amach. Chun dul i ngleic leis seo, tá córas bainistíochta riosca curtha i mbun ag an mBord lena n-éascaítear an t-aitheantas leanúnach, an mheastóireacht leanúnach agus an forfheidhmiú leanúnach de ghníomhaíochtaí agus rialaitheoirí maolaitheacha, chomh maith le monatóireacht agus tuarascáil ar rioscaí suntasacha laistigh de Ghrúpa na Sionainne. Tá an Bord tiomanta do bhainistíocht réamhghníomhach ar riosca agus tá próisis ann a ceapadh le coinne a bheith le agus aghaidh a thabhairt, chomh fada agus is féidir é, ar athruithe i dtimpeallacht ghnó agus riosca an Ghrúpa. Déanann an próiseas bainistíochta riosca a chinntiú go n-aithníonn an Grúpa rioscaí criticiúla a mbeadh sé neamhchosanta orthu a aithint agus a chinntíonn go nglactar céimeanna iomchuí le riosca a mhaolú. Tá éifeachtacht na bainistíochta riosca faoi réir athbhreithnithe ag an bhFochoiste Iniúchóireachta agus Riosca.

Tá an bhainistíocht freagrach as na rioscaí suntasacha a bhaineann lena réimsí gnó a aithint agus a mheasúnú in éineacht le rialuithe oiriúnacha inmheánacha a dhearadh agus a oibriú. Coimeádtar cláir rioscaí agus déantar iad a nuashonrú go hoifigiúil uair sa ráite lena chinntiú go ndéantar rioscaí a aithint, a mheas, a thaifead agus a thuairisciú go leanúnach i ngach feidhm den ghnó. Déanann an Coiste um Iniúchóireacht agus Riosca maoirseacht ar an bpróiseas maidir le rioscaí straitéiseacha/tráchtála, airgeadais agus comhlíontachta agus maoirseacht á dhéanamh ag an gCoiste Sláinte, Sábháilteachta, Slándála agus Comhshaoil maidir le rioscaí oibriúcháin agus comhlíonta i réimsí sláinte, sábháilteachta, slándála agus comhshaoil.

Tá córas bainistíochta riosca an Ghrúpa faoi réir athbhreithnithe agus feabhsúcháin go leanúnach d'fhonn fanacht éifeachtach i dtimpeallachtaí gnó atá ag athrú. Ag teacht le tiomanta maidir le feabhsú leanúnach, is mian leis an nGrúpa feabhas a chur go leanúnach ar phróisis ar fud na heagraíochta.

PRÍOMHRIOSCAÍ AGUS PRÍOMHÉIGEANNTACHTAÍ

Mar chuid den phróiseas le riosca a aithint, tá na príomhréimsí riosca agus éiginnteachta a bhféadfadh tionchar ábhartha agus drochthionchar a bheith acu ar bhrabús oibriúcháin nó staid airgeadais an Ghrúpa aitheanta. Tá achoimre ar na príomhrioscaí agus éiginnteachtaí in éineacht leis na straitéisí atá á nglacadh le laghdú a dhéanamh ar na rioscaí sin leagtha amach thíos. Níl na rioscaí agus na héiginnteachtaí in aon ord ar leith agus níl sé i gceist go mbeadh an liosta ina anailíse iomlán ar gach riosca agus éiginnteacht a éirí i ngnáthchúrsaí gnó. Déantar na rioscaí agus na héiginnteachtaí a mheas ar bhonn leanúnach agus tugann an bhainistíocht tuairisc don Choiste um Iniúchóireacht agus Riosca, don Choiste Sláinte, Sábháilteachta, Slándála agus Comhshaoil agus don Bhord maidir le hathruithe suntasacha sa timpeallacht ghnó agus eachtrach, a mbíonn tionchar acu ar na rioscaí agus na héiginnteachtaí a aithnítear.

I. RIOSCAÍ STRAITÉISEACHA/TRÁCHTÁLA

AN IOMAÍOCHT

Tá an Grúpa ag feidhmiú i dtimpeallacht atá an-iomaíoch, go háirithe maidir le hoibriú aerfoirt idirnáisiúnta.

Tionchar

D'fhéadfadh drochthionchar a bheith ag infheistíocht in acmhainn bhreise infreastruchtúir, nuálaíocht agus polasaí praghsála ár gcuideachtaí ar sciar den mhargadh agus torthaí an Ghrúpa.

Maolú

- Fanann bainistíocht an Ghrúpa ar an eolas go leanúnach maidir le tionchar iomaíochta ó aerfoirt, ó réigiúin agus ó thíortha eile ar fheidhmíocht Aerfort na Sionainne.
- Déanann an bhainistíocht athbhreithniú leanúnach ar luach tairisceana an Ghrúpa agus Iarthar na hÉireann.
- Bíonn fócas leanúnach ar bhonn costais an Aerfoirt, lena chinntiú go mbíonn sé éifeachtach agus in-oiriúnaithe d'éilimh an ghnó.
- Tá Grúpa na Sionainne ag brath ar thiomantas an rialtais maidir leis na príomhchéimeanna a dtugtar imlíne orthu sa Pholasaí Náisiúnta Eitlíochta agus ag brath ar thiomantas an rialtais maidir le forbairt réigiúnach ar bhonn cothrom faoi mar atá leagtha síos sa Chreat Pleanála Náisiúnta agus tá sé ag obair lena scairshealbhóir agus le scairshealbhóirí éagsúla ina thaobh seo.

AN FHEIDHMÍOCHT GHNÓ

Tá ioncam an Ghrúpa íogair ó thaobh dálaí iomaíochta agus eacnamaíochta de sna margaí agus sna hearnálacha ina mbíonn sé ag feidhmiú. Eochairthoisc a mbíonn tionchar aici ar fheidhmíocht airgeadais an Ghrúpa is ea líon na bpaisinéirí agus líon na ngluaiseachtaí aerárthach ag Aerfort na Sionainne, cumas Mhaoin Tráchtála na Sionainne idirbheartaíocht a dhéanamh maidir le léasanna nua agus léasanna críochta a athnuachan agus líon na gcuairteoirí chuig láithreáin atá á mbainistiú ag Oidhreacht na Sionainne.

Tá an Grúpa nochta freisin maidir le harduithe costais ag éirí as nádúr a bhonn costais oibríochta agus é nochta do chostais bhreise ag freagairt d'athruithe rialála.

Tionchar

D'fhéadfadh drochthionchar a bheith ag méadú ar iomaíocht, laghdú ar éileamh tomhaltais agus imeachtaí eacnamaíochta ar fud an domhain, ar leibhéal foriomlán an ioncaim a ghineann an Grúpa. In éineacht leis seo, tá drochimpleachtaí maidir le sreabhadh airgid ag baint leis an easpa cumais aghaidh a thabhairt ar nádúr seasta agus leathsheasta bhonn costais oibriúcháin an Ghrúpa agus struchtúr costais solúbtha a thógáil, a bheadh in ann freagairt d'athruithe rialála.

Maolú

- Feidhmíonn an Grúpa córais láidre rialuithe gnó agus airgeadais (ar a n-áirítear breithmheas caipitil) le tuairisciú rialta ar fheidhmíocht airgeadais, comharthaíocht luath ar imeacht ábhartha ón bplean agus an aonad bainistíochta gnó freagrach don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin.
- Tá an Grúpa dírithe ar phróisis a fheabhsú go leanúnach le héifeachtúlacht a thiomáint, solúbthacht a fheabhsú agus a bhonn costais a bhainistiú go réamhghníomhach.
- Tá an Grúpa dírithe ar chéimeanna réamhghníomhacha bainistíochta a ghlacadh agus straitéisí maithe tráchtála a chur i bhfeidhm le líon na bpaisinéirí a thagann trí Aerfort na Sionainne agus líon na gcuairteoirí ar shuímh Oidhreacht na Sionainne a mhéadú, as a dtiocfaidh méadú ar ioncam, agus ioncam cíosa ó Mhaoin Tráchtála na Sionainne a choimeád agus a mhéadú.
- Tá próisis ag an nGrúpa lena chinntiú go bhfanann sé suas chun dáta le treochtaí an mhargaidh réadmhaoine agus tá sé dírithe ar chothabháil agus uasghrádú a réadmhaoine trí chlár infheistíochta le freastal ar ionchais a chustaiméirí.
- Déanann an Grúpa athbhreithniú rialta ar na táirgí a bhíonn á dtairiscint aige do chustaiméirí lena chinntiú go mbíonn siad ábhartha, tarraingteach agus go mbíonn luach ar airgead ag baint leo

AN GEILLEAGAR

Athrú suntasach sa timthriall eacnamaíoch atá ann faoi láthair na huaire atá ag tarlú de dheasca athruithe geopholaitiúla nó eacnamaíochta a d'fhágfadh go mbeadh lagtrá sa gheilleagar dá bharr.

Tionchar

Féadfar drochtionchar a bheith aige sin ar fheidhmíocht ghnó agus airgeadais an Ghrúpa.

Maolú

- Feidhmíonn an Grúpa córais láidre rialuithe gnó agus airgeadais (ar a n-áirítear breithmheas caipitil) le tuairisciú rialta ar fheidhmíocht airgeadais, comharthaíocht luath ar imeacht ábhartha ón bplean agus an aonad bainistíochta gnó freagrach don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin.
- Cé gur costais sheasta atá i gceist le cionroinnt shuntasach de bhonn chostais an Ghrúpa, tá an Grúpa dírithe ar phróisis a fheabhsú go leanúnach le héifeachtúlacht a thiomáint, solúbthacht a fheabhsú agus a bhonn costais a bhainistiú go réamhghníomhach.

BREXIT

Tá rioscaí agus deiseanna don Ghrúpa ag baint leis an Ríocht Aontaithe ("RA") a bheith ag fágáil an Aontais Eorpaigh.

Tionchar

Is iad na príomhnithe a mbeadh tionchar acu ar Ghrúpa na Sionainne maidir le Brexit ná an tionchar a bhféadfar a bheith aige ar líon na bpaisinéirí, go háirithe ar bhealaí na hÉireann/RA, an tionchar a bhféadfar a bheith aige ar líon na gcuairteoirí ón RA, na himpleachtaí a bhaineann le rialú teorann agus oibriú an Comhlimistéar Taistil agus éagsúlacht rialála.

Maolú

- Tá measúnú gníomhach á dhéanamh ar impleachtaí leaganacha éagsúla de Brexit mar chuid de phróiseas bainistíochta riosca an Ghrúpa.
- Tá Grúpa na Sionainne mar bhall de roinnt fóram náisiúnta a dhéanann measúnú ar thionchar Brexit agus chomh fada agus is féidir é, tionchar a bheith acu ar fhreagraí earnála tionsclaíochta poiblí agus príobháideach agus ar fhreagraí náisiúnta le linn an phróisis idirbheartaíochta.
- Tá measúnú á dhéanamh freisin ar na deiseanna a bhféadfar a bheith ann, agus nuair is ann do dheiseanna tá pleananna á gceapadh le huasmhéadú a dhéanamh ar na deiseanna sin.

INFHEISTÍOCHTAÍ AGUS ACMHAINN

Tá bainistíocht agus oibriú aerfoirt, punann réadmhaoine agus suímh thurasóireachta stairiúla dian ar chaipiteal de réir a nádúr.

Tionchar

Agus aitheantas á thabhairt don dualgas atá orainn maidir le páirtithe leasmhara, tá an baol ann go ndéanfaí infheistíochtaí i ngníomhaíochtaí aerloingseoireachta agus gníomhaíochtaí rialáilte eile, in uasghrádú agus forbairt réadmhaoine infheistíochta agus caomhnú suímh stairiúla, nach mbainfeadh amach na rátaí brabúis ná sreafaí airgid a bheadh riachtanach nó a mbeadh bearnúchán ag baint leo.

Maolú

- Tá an Grúpa tar éis a dhúil maidir le riosca a shocrú i leith infheistíochtaí tráchtála agus leibhéil lamháltais airgeadais socraithe dá réir.
- Bíonn cinntí maidir le hinfheistíochtaí i ngníomhaíochtaí aerloingseoireachta agus i ngníomhaíochtaí rialáilte eile, in uasghrádú ar réadmhaoin infheistíochta nó i gcaomhnú suímh stairiúla bunaithe ar ionchur proifisiúnta ar bhonn fianaise agus faoi réir faofa an Bhoird.
- Tá clár cothabhála agus athshlánaithe ann maidir leis na príomhshócmhainní, ar a n-áirítear struchtúr pábhála aerpháirce, maoin tráchtála agus sócmhainní eile atá criticiúil ó thaobh oibríochta de.

TIONSCADAIL CHAIPITIL

Tá pleananna ag an nGrúpa le tuilleadh infheistíochta suntasach caipitil a dhéanamh ag teacht lena Phlean Gnó 5 bliana.

Tionchar

Tá rioscaí ann a bhaineann le soláthar tionscadal caipitil suntasach lena n-áirítear an tráthúlacht, an costas (boilsciú praghsanna tógála san áireamh), an tsláinte agus an tsábháilteacht agus an riosca go dteipfear orainn na cuspóirí a bhíomar ag dúil leo a bhaint amach.

Maolú

- Tá gnáthaimh shainithe socraithe le haghaidh na bainistíochta clár ar an infheistíocht chaipitiúil, le haghaidh na bainistíochta tionscadal agus na bainistíocha conartha agus soláthraí.

SPLEÁCHAS AR BHUNCHUSTAIMÉIRÍ

Tá an dóchúlacht a bhaineann le gluaiseachtaí aerthráchta ag Aerfort na Sionainne amach anseo ag brath go mór ar straitéisí an todhchaí agus neart airgeadais chustaiméirí na bpríomh-aerlínte.

Tionchar

Sa chás go gcaillfí ceann amháin nó níos mó de na custaiméirí seo, go dtarlódh laghdú suntasach ar théarmaí nó ar tháillí tráchtála nó athruithe ar threo straitéiseach bhunchustaiméirí mar athstruchtúrú líonraí na mbealaí, comhdhlúthú thionscal na n-aerlínte nó athrú úinéireachta nó rialaithe chustaiméirí aerlíne suntasach, d'fhéadfadh tionchar ábhartha a bheith aige ar fheidhmíocht airgeadais an Ghrúpa.

Maolú

- Tá an Grúpa tar éis caidreamh láidir a fhorbairt le bunchustaiméirí trí dhíriú ar sheirbhís níos fearr do chustaiméirí agus iomaíochas costais.
- Tá an Grúpa dírithe ar choinneáil suas le forbairtí sna tionscail aerlíne agus le hiomaíochas a thairisceana agus oiriúnacht a áiseanna do riachtanais a chustaiméirí reatha agus ionchasacha.
- Tá éagsúlú tairisceana tháirge an Ghrúpa, ag díriú ar chustaiméirí nua agus ar shruthanna ioncaim nua a fhorbairt mar phríomhchuspóirí ag an nGrúpa le teorainn a chur leis an spleáchas ar chroí-chustaiméirí.

TUARASCÁIL AR AN RIOSCA AGUS AR AN RIALACHAS *(ar leanúint)*

II. RIOSCAÍ AIRGEADAIS

AN LEACHTACHT AGUS AN CISTIÚ

Tá an Grúpa gan chosaint ar rioscaí áirithe airgeadais agus ciste, ar a n-áirítear athrú ar rátaí úis, rioscaí creidmheasa agus rioscaí leachtachta. Is féidir tuilleadh eolais a fháil i Nóta 26 ar na rioscaí a bhaineann le hairgeadas agus ciste.

Tionchar

Féadfar drochthionchar airgeadais a bheith ag athruithe suntasacha ar rátaí úis nó ag contrapháirtithe ag teip nó ag loiceadh ar a ndualgas, ar an nGrúpa.

Maolú

- Oibríonn an Grúpa córais láidre rialaithe gnó agus airgeadais le tuairisciú rialta ar shreabhadh airgid oibríochtúil agus ar staid an iarmhéid airgid, le comharthaíocht luath ar athrú ábhartha ón bplean agus déantar athbhreithniú lena chinntiú go gcoimeádtar leachtacht sa ghearrthéarma agus san fhadtéarma.
- Leag plean straitéiseach an Ghrúpa agus an straitéis mhaoinithe a bhain leis príomhchóimheasa agus lamháltais fheidhmíochta mar a ndéanann an Grúpa a leachtacht, a bhrabúsacht agus a ghiaráil a bhainistiú.
- Glactar cur chuige stuama maidir le leachtacht a bhainistiú ar a n-áirítear cistiú ar riachtanais shuntasacha infheistíochta.
- Déanann an bhainistíocht monatóireacht rialta ar neamhchosaint chontrapháirtithe agus tugtar tuairisc don Bhord de réir mar a bhíonn gá leis.

AN CISTIÚ

Tá pleananna ag an nGrúpa le tuilleadh infheistíochta suntasach caipitil a dhéanamh ag teacht lena Phlean Gnó 5 bliana. Tá an cumas an plean infheistíochta seo a chur i bhfeidhm ag brath ar chistiú a bheith ar fáil ó fhoinsí éagsúla, is iad sin breis fiachais bhainc, réadmhaoin neamhlárnach a dhiúscairt, brabús oibriúcháin athfhillteach agus acmhainní airgid an Ghrúpa. Ní féidir a bheith cinnte de go mbeidh gach ceann de na foinsí maoinithe seo ar fáil le freastal ar na riachtanais infheistíochta atá beartaithe.

Tionchar

Sa chás nach bhféadfaí teach tar na foinsí maoinithe pleanáilte bheadh drochthionchar suntasach airgeadais aige sin ar phleananna infheistíochta caipitil an Ghrúpa a thabhairt i gcrích.

Maolú

- Coimeádann an Grúpa comhchaidreamh éifeachtach le hinstitiúidí airgeadais.
- Coimeádann an Grúpa rótharraingt bhainc le maoiniú a dhéanamh ar riachtanais chaipitil oibre a Aerfoirt agus íosmhéid airgid ar láimh ar fud an Ghrúpa lena chinntiú gur féidir leis maoiniú a dhéanamh ar riachtanais oibriúcháin agus chaipitil.
- Déanann an Grúpa rianú agus tuairisciú ar phríomhthionscnaimh le cistí a ghiniúint m.sh. diúscairt réadmhaoine, pleananna bailithe fiachais, saorshreabhadh airgid agus iarmhéid airgid.
- Oibríonn an Grúpa córais láidre rialaithe gnó agus airgeadais le tuairisciú rialta ar shreabhadh airgid oibríochtúil agus ar staid an iarmhéid airgid, le comharthaíocht luath ar athrú ábhartha ón bplean agus déantar athbhreithniú lena chinntiú go gcoimeádtar leachtacht sa ghearrthéarma agus san fhadtéarma.
- Déanann an Grúpa deimhin de go gcomhlíontar a chúnaint fhiachais.

III. RIOSCAÍ OIBRÍOCHTÚIL

AN LEANÚNACHAS GNÓ

Tá oibríochtaí an Ghrúpa faoi réir rioscaí oibriúcháin agus imeachtaí eile nach mbíonn coinne leo mar dhrochaimsir, dóiteán, tuillte, cliseadh córas meicniúil, cliseadh teicniúil agus sceimhlitheoireacht. Féadfar go gcuirfí isteach ar oibríochtaí freisin de bharr gníomhaíochta tionsclaíoch inmheánach nó tríú páirtí.

Tionchar

Féadfar go gcuirfí isteach ar ghníomhaíochtaí oibriúcháin agus tráchtála tionchar suntasach airgeadais agus/nó clú a bheith acu ar an nGrúpa agus a fhágáil go mbeadh dliteanais féideartha dleathacha ag an nGrúpa.

Maolú

- Déanann an Grúpa iarracht ar dheireadh a chur le riosca neamhleanúnachais seirbhíse trí chórais láidre agus pleananna dea-fhorbartha leanúnachais a bheith aige. Sa chás go gcuireann imeachtaí isteach ar sheirbhísí, cuireann an Grúpa a phleananna leanúnachais gnó i bhfeidhm d'fhonn íoslaghdú a dhéanamh ar thionchar an chur isteach.
- Tá árachas in áit chomh maith agus déantar athbhreithniú ar an gclúdach go rialta.

BAINISTIÚ RIOSCA TALLAINNE

Tá an Grúpa ag brath ar cháilíocht, ar chumas agus ar thiomantas an phríomhphearsanra bainistíochta d'fhonn an gnó a choimeád, a fhorbairt agus a fhás ag teacht lena phríomhchuspóirí.

Tionchar

Is féidir go mbeadh spriocanna fáis i mbaol de bharr teip príomhphearsanra le taithí agus scileanna iomchuí a mhealladh, a choimeád agus a bhainistiú.

Maolú

- Tá próisis láidre earcaíochta agus polasaithe éifeachtacha bainistíochta acmhainní daonna ag an nGrúpa in éineacht le pleanáil straitéiseach don fhórsa oibre lena chinntiú go mbíonn acmhainní oiriúnacha ann le freastal ar riachtanais ghnó an Ghrúpa.

CAIGHDEÁIN OIBRÍOCHTA

Tá sé de dhualgas ar an nGrúpa caighdeáin oibriúcháin agus cáilíochta éagsúla a chomhlíonadh, lena n-áirítear na caighdeáin sin atá leagtha síos ag Údarás Eitlíochta na hÉireann agus an Ghníomhaireacht um Shábháilteacht Eitlíochta na hEorpa mar chuid dá riachtanais cheadúnaithe aeradróim

Tionchar

Sa chás nach mbaintear ceann ar bith de na caighdeáin seo amach is féidir go gcuirfí smachtbhannaí i bhfeidhm, suas le, agus ag áireamh ceadúnas oibriúcháin an Aerfoirt a tharraingt siar nó go gcuirfí pionós airgeadais ar an nGrúpa.

Maolú

- Tá córais ag an nGrúpa le monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh na gcaighdeán cáilíochta a bunaíodh go seachtrach. Áirítear sna córais seo bailiú sonraí, monatóireacht leanúnach agus próisis oiriúnacha géaraithe.

CÓRAIS TEICNEOLAÍOCHTA FAISNÉISE

Tá córais teicneolaíochta faisnéise a bhíonn éifeachtach agus sábháilte riachtanach do bhainistíocht éifeachtach an ghnó agus na ngníomhaíochtaí tacaíochta oibríochta.

Tionchar

Sa chás go dtarlódh teip shuntasach i gcórais teicneolaíochta faisnéise an Ghrúpa d'fhéadfadh cur isteach suntasach a bheith ar oibríochtaí, le caillteanas airgeadais nó dochar déanta do chlú an Ghrúpa. Féadfar tionchar diúltach a bheith ag cibear-ionsaithe, ag sáruithe ar shonraí nó ag eachtraí dá gcoibhéis sin a bhaineann le nochtadh, le caillteanas nó le goid sonraí pearsanta ar an nGrúpa.

Maolú

- Cuireann an Grúpa córais láraithe teicneolaíochta faisnéise i bhfeidhm agus sainchúram orthu don ghrúpa uile. Feidhmíonn teicneolaíocht faisnéise le hardleibhéal seasmhachta sna córais agus sna próisis.
- Tá pleananna leanúnachais ghnó ann le bainistiú a dhéanamh ar riosca go dtarlódh aon chur isteach suntasach ó theip na gcóras faisnéise teicneolaíochta.
- Tá daoine gairmiúla atá cáilithe agus oilte i gceart fostaithe ag an nGrúpa d'fhonn an fheidhm seo a bhainistiú.
- Tá clár feabhsúcháin leanúnach agus ath-infheistíocht i gcórais teicneolaíochta faisnéise ann.

AN TSLÁINTE, AN TSÁBHÁILTEACHT, AN TSLÁNDÁIL AGUS AN COMHSHAOL

Tá oibríochtaí an Ghrúpa faoi réir réimse de dhlíthe, rialacháin agus caighdeáin déine sláinte, sábháilteachta, slándála agus comhshaoil.

Tionchar

Sa chás go sárófaí aon dlí nó rialachán acu is féidir go ngearrfaí pionós ábhartha ar an nGrúpa agus go mbeadh drochthionchar ábhartha aige ar ghnó an Ghrúpa.

Maolú

- Tá oiliúint na foirne i réimsí sláinte, sábháilteachta, slándála agus comhshaoil, chomh maith le béim láidir ar mhonatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh mar chuid lárnach de straitéisí maolaithe an Ghrúpa. Ceapadh iad seo le cosc a chur ar shárú tromchúiseach oibleagáide reachtúil nó rialála eile.
- Leanann an Grúpa le hinfheistíocht a dhéanamh i bhfearas, i gcórais agus in acmhainní sábháilteachta agus slándála le freastal ar cheanglais dhlíthiúla agus rialála d'fhonn na caighdeáin gnó is fearr a bhaint amach ar fud gach aonad gnó.
- Tá an Grúpa rannpháirteach go gníomhach le comhlachtaí éagsúla Stáit agus le páirtithe leasmhara eile le haghaidh a thabhairt ar cheisteanna sláinte, sábháilteachta, slándála agus comhshaoil a bhaineann le hibriú aerfoirt idirnáisiúnta.

AN RIALACHAS AGUS AN COMHLÍONADH

Tá an Grúpa faoi réir réimse leathan riachtanas reachtaíochta agus rialachais, ar a n-áirítear, ach nach bhfuil teoranta do, na cinn sin atá leagtha síos i ndlí cuideachtaí na hÉireann agus na hEorpa.

Tionchar

Sa chás go dtarlódh aon sárú ar na riachtanais seo d'fhéadfadh caillteanas tromchúiseach airgeadais nó dochar do chlú an Ghrúpa a bheith i gceist.

Maolú

- Tá struchtúir agus próisis sa Ghrúpa le monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh maidir le riachtanais rialála, reachtaíochta agus rialachais.
- Tá dearcadh réamhghníomhach, réamhbhreathnaitheach ag an nGrúpa maidir le monatóireacht a dhéanamh ar athruithe rialála agus reachtaíochta agus chuige sin tá sé rannpháirteach go gníomhach lena scairshealbhóir, an Roinn Turasóireachta, Iompair agus Spóirt.
- Bíonn an Grúpa rannpháirteach freisin le heagraíochtaí seachtracha eile a sholáthraíonn comhairle agus oiliúint ar na ceisteanna seo don bhainistíocht.

TUARASCÁIL RIALACHÁIS CHORPARÁIDIGH

Tá an Bord tiomanta ardchaighdeáin Rialachais Chorparáidigh a choimeád. Tá céimeanna oiriúnacha curtha ann ag Grúpa na Sionainne cpt agus a fhochuideachtaí leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) (an "Cód") a chomhlíonadh don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2018. Leagann an Cód síos na prionsabail maidir le Rialachas Corparáideach, a bhfuil ar bhoird na gcomhlachtaí Stáit déanamh dá réir. Tá Cód Iompraíochta do Ghnó curtha ann ag an nGrúpa do stiúrthóirí agus ardbhainistíocht Ghrúpa na Sionainne agus na bhfochuideachtaí. Déanann an Grúpa athbhreithniú agus nuashonrú rialta ar a pholasaithe agus a nósanna imeachta lena chinntiú go gcomhlíontar an Cód agus dea-chleachtas i Rialachas Corparáideach.

AN BORD STIÚRTHÓIRÍ

Tugtar liosta sa tábla thíos den seachtar stiúrthóirí atá ag freastal ar an mBord ó dháta faofa na ráiteas airgeadais. Mura ndeirtear a mhalairt thíos d'fhreastail siad mar stiúrthóirí don bhliain iomlán dar críoch 31 Nollaig 2018.

Stiúrthóir

Rose Hynes (Cathaoirleach)
Matthew Thomas (Príomhoifigeach Feidhmiúcháin)
Tom Kelly
Kevin McCarthy
Kathryn O'Leary Higgins
Liam O'Shea
Linda Tynne

Rúnaí na Cuideachta

Mary Considine

Tháinig deireadh le tréimhse oifige Joe Buckley, Tom Coughlan agus Kevin McCarthy mar stiúrthóirí ar an mBord le feidhm ón 28 Lúnasa 2018.

Ceapadh Linda Tynne, agus athcheapadh Kevin McCarthy, ar an mBord le feidhm ón 1 Nollaig 2018.

AN BORD STIÚRTHÓIRÍ *(ar leanúint)*

TUARASCÁIL AR AN RIOSCA AGUS AR AN RIALACHAS *(ar leanúint)*

Tá an Bord freagrach as bainistíocht cheart agus rath fadtréimhseach an Ghrúpa. Déanann sé gach cinneadh suntasach straitéiseach agus coimeádann sé smacht iomlán agus éifeachtach agus solúbthacht imleor á cheadú don bhainistíocht an gnó a rith go héifeachtach laistigh d'údarás tarmligthe oiriúnach a bhíonn faofa ag an mBord. Tá an Bord tar éis sceideal foirmeálta imeachtaí a choinneáil dá chinneadh agus dá fhaomhadh. Áirítear sna nithe seo glacadh le pleananna straitéiseacha agus gnó, faomhadh na ráiteas airgeadais bhliantúla agus buiséad bhliantúil, polasaí cistíochta, éadálacha, diúscairtí, caiteachas caipitiúil agus idirbhearta réadmhaoine (os cionn tairseacha áirithe) agus conarthaí ábhartha. Ar na nithe eile atá forchoimeádta don Bhord áirítear maoirseacht ar an gcóras bainistíochta riosca agus rialaithe inmheánach agus an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin a cheapadh.

Tugann an Cathaoirleach treoir don Bhord maidir le cinneadh a dhéanamh ar a straitéis agus a chuspóirí a bhaint amach agus tá sé/sí freagrach as gnó an Bhoird a eagrú, á chinntiú go mbíonn sé éifeachtach agus an clár oibre á shocrú aige/aici. Déanann an Cathaoirleach éascú ar ionchur éifeachtach na stiúrthóirí, á chinntiú go bhfaigheann na stiúrthóirí eolas cruinn, go tráthúil agus go soiléir, agus déanann sé cumarsáid éifeachtach a cheadú leis an Aire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt.

Tugtar eolas don Bhord go rialta, ar a n-áirítear príomhtháscairí feidhmíochta maidir le gach gné de ghnó an Ghrúpa. Déantar tuarascálacha agus páipéir a scaipeadh ar an stiúrthóirí go tráthúil, mar ullmhúchán do chruinnithe an Bhoird agus fhochoiste an Bhoird. Cuirtear leis na páipéir seo le heolas a lorgaíonn na stiúrthóirí go sonrach ó am go chéile. Soláthraítear tuarascálacha airgeadais bhainistíochta agus faisnéis rialta do gach stiúrthóir, a chuireann ar a gcumas an Grúpa agus feidhmíocht na bainistíochta a iniúchadh de réir na gcuspóirí a bhíonn aontaithe.

Tá struchtúr an Bhoird leagtha síos de réir reachta trína ndéantar líon na stiúrthóirí ar an mBord, agus an bealach ina ndéantar na stiúrthóirí sin, ar a n-áirítear an Cathaoirleach, a cheapadh (agus a chur as oifig) leagtha amach in Acht Ghrúpa na Sionainne. Tá soláthar sa reachtaíocht mar a leanas:

- Nach mbíonn níos mó ná 10 stiúrthóir ar Bhord an Ghrúpa.
- Is féidir leis an Aire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt ("an tAire"), le comhthoil an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i ndiaidh dul i gcomhairle le cibé ionadaithe ceardchumainn a chreideann sé nó sí a bheith oiriúnach, beirt a cheapadh le hionadaíocht a thabhairt d'fhostaithe an Ghrúpa agus a fhochuideachtaí, mar stiúrthóirí ar an nGrúpa.
- Déanfaidh an tAire stiúrthóirí an Ghrúpa a cheapadh (seachas an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin), le comhthoil an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.
- Beidh an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, ar feadh tréimhse a ceapacháin nó a cheapacháin, mar stiúrthóir *ex officio* ar an nGrúpa.
- Beidh gach stiúrthóir den Ghrúpa in oifig de réir cibé téarmaí (seachas íocaíocht luach saothair agus liúntais chaiteachais) a shocraíonn an tAire ag am a cheapacháin nó a ceapacháin. Déanfaidh an tAire, agus stiúrthóir á cheapadh ar an nGrúpa, fad ama an stiúrthóra sin in oifig a shocrú, nach mbeidh níos faide ná 5 bliana.
- Ní dhéanfaidh stiúrthóir ar an nGrúpa (seachas an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin) freastal do thréimhse níos faide ná 10 mbliana ar fad.

Tá meascán de scileanna agus taithí ag na stiúrthóirí i réimsí eitlíochta, tráchtála, airgeadais, dlí, forbartha gnó, oibríochtaí, sábháilteacht agus slándáil, bainistíocht athruithe agus caidreamh tionsclaíoch. Tugann na scileanna seo an inniúlacht atá de dhíth chuig an mBord le haghaidh a thabhairt ar na dúshláin a bhíonn i ndán don Ghrúpa. Baineann stiúrthóirí úsáid as a dtaithí agus a gcuid eolais maidir le straitéis a fhorbairt agus úsáideann siad a réimse scileanna éagsúla le dúshlán tairbheach a thabhairt do cheisteanna a mbíonn tábhacht straitéiseach leo don Ghrúpa. Tá an Bord sásta go bhfuil an meascán iomchuí scileanna agus taithí ag a bhaill atá oiriúnach do riachtanais an Ghrúpa.

Tá an Bord sásta go bhfuil a mhéid agus a struchtúr, faoi mar atá leagtha síos sa reachtaíocht, oiriúnach do riachtanais an Ghrúpa agus go bhfuil cothromaíocht bainte amach maidir le hionadaíocht ar an mBord.

Tá na stiúrthóirí tar éis próiseas foirmeálta ionduchtaithe a chur díobh agus soláthraíodh freisin iad le mioncháipéisí faisnéisithe, rialachais, airgeadais agus faisnéis oibríochta le bheith curtha ar an eolas ag feidhmeannaigh ar ghnéithe éagsúla de ghnó an Ghrúpa. Déantar turais eagraithe taithíochta ar shaoráidí an Ghrúpa a sholáthar freisin ar a n-áirítear campas an Aerfoirt, agus maoin tráchtála agus láithreáin oidhreachta an Ghrúpa. Déantar riachtanais leanúnacha forbartha na stiúrthóirí a choinneáil faoi athbhreithniú. Aithníonn an Bord an gá atá lena chinntiú go mbíonn baill an Bhoird ar an eolas maidir leana bhfreagrachtaí reachtúla agus muiníne agus go gcoimeádtar suas chun dáta agus ar an eolas iad maidir le forbairtí tionsclaíochta, eacnamaíochta agus Rialachais Chorparáidigh agus ar athruithe ar dhea-chleachtas. Déantar riachtanais oiliúna agus forbartha a athbhreithniú agus a aontú leis an gCathaoirleach.

Tá rochtain ag baill ag Bhoird ar Rúnaí na Cuideachta atá freagrach as a chinntiú go leantar nósanna imeachta an Bhoird agus go gcloítear le rialacha agus rialacháin infheidhme.

Tá roinnt fochoistí curtha le chéile ag an mBord mar seo a leanas:

- An Coiste Iniúchóireachta agus Riosca
- An Coiste Luacha Saothair
- An Coiste um Shláinte, Sábháilteachta, Slándála Agus Comhshaoil

NEAMHSPLEÁCHAS NA STIÚRTHÓIRÍ

Ní raibh aon leas ag na stiúrthóirí agus an rúnaí a bhí in oifig ar 31 Nollaig 2018 i scaireanna Ghrúpa na Sionainne cpt nó a fhochuideachtaí ag tús na bliana nó ar dháta a gceapacháin, más níos déanaí é sin, nó ag deireadh na bliana.

Tá stiúrthóireachtaí nó poist feidhmiúcháin in eagraíochtaí atá faoi rialú Rialtais na hÉireann ag baill áirithe den Bhord, a dtugtar imlíne bhreise thíos orthu. Is stiúrthóir í Rose Hynes ar Údarás Rialaithe Ollscoil Luimnigh. Is fostaithe de chuid Aerfort na Sionainne iad Kevin McCarthy agus Linda Tynne.

Tá an Bord sásta go bhfuil stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin neamhspleách ar bhainistíocht, neamhspleách maidir le carachtar agus breithiúnas agus saor ó chaidreamh nó ó chúinsí ar dhóichí go mbeadh tionchar acu, nó a mbeadh cuma air go mbeadh tionchar acu, ar bhreithiúnas bhaill an Bhoird. Bíonn breithiúnas neamhspleách ag baint le gach ball den Bhord. Tá ar bhaill neamhfheidhmiúcháin den Bhord aon leas nó ceangal a fhéadfadh cur isteach ar fheidhmiú á mbreithiúnas neamhspleách a chur in iúl.

Tá nósanna imeachta curtha ann ag an mBord le déileáil le coinbhleacht leasa a fhéadfadh a bheith ann. De réir fhorálacha an Chóid agus Acht Ghrúpa na Sionainne, is gá do gach stiúrthóir aon leasa a nochtadh agus fanacht glan ar phlé an Bhoird nuair a bhíonn leas díreach nó indíreach acu sa cheist.

RÚNAÍ NA GCUIDEACHTA AGUS ROCHTAIN AR CHOMHAIRLE GHAIRMIÚIL

Ceapann an Bord Rúnaí na Cuideachta. D'fhreastail Mary Considine mar Rúnaí Cuideachta don bhliain iomlán agus go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais. D'fhreastail Patricia Culligan mar Rúnaí Cuideachta Cúnta don bhliain iomlán agus go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais.

Tá rochtain ag gach stiúrthóir ar chomhairle agus ar sheirbhísí an Rúnaí Cuideachta, atá freagrach don Bhord maidir lena chinntiú go gcomhlíontar nósanna imeachta an Bhoird. Tá fáil ag an mBord ar chomhairleoirí gairmiúla an Ghrúpa le dul i gcomhairle leo de réir mar is gá é. Is féidir le stiúrthóirí indibhidiúla comhairle ghairmiúil neamhspleách a ghlacadh, ag teacht le nósanna imeachta an Ghrúpa, ar chostas an Ghrúpa.

CRUINNITHE

Tionóladh cruinnithe rialta den Bhord i gcaitheamh na bliana. Tháinig an Bord le chéile go foirmeálta naoi n-uaire i rith na bliana. Ina theannta sin, bhí roinnt cruinnithe coiste ann.

Tá an tinreamh ar chruinnithe sceidealta an Bhoird leagtha amach thíos:

Stiúrthóir	Cruinnithe Boird ar fhreastail	Uas-líon cruinnithe ann
Rose Hynes (Cathaoirleach)	9	9
Matthew Thomas (Príomhoifigeach Feidhmiúcháin)	9	9
Joe Buckley	4	5
Tom Coughlan	5	5
Tom Kelly	9	9
Kevin McCarthy	4	6
Kathryn O'Leary Higgins	8	9
Liam O'Shea	9	9
Linda Tynne	1	1

COISTÍ BOIRD

Tá struchtúr éifeachtach coistí ag an mBord le cabhrú leis a fhreagrachtaí a chomhlíonadh.

Tá mionsonraí ar obair an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca, an Choiste Luacha Saothair agus an Choiste Sláinte, Sábháilteachta, Slándála agus Comhshaoil, ar a n-áirítear a mballraíocht reatha, leagtha amach thíos.

AN COISTE INIÚCHÓIREACHTA AGUS RIOSCA

Tá ar an gcuideachta Coiste Iniúchóireachta a bhunú faoi alt 167 d'Acht na gCuideachtaí, 2014. Tá triúr bhall neamhfheidhmiúcháin den Bhord ar an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca. Tá téarmaí tagartha sainithe ag an gCoiste mar a ndéanann an Bord údarás a tharmligean chuige.

Feidhmíonn Tom Kelly mar chathaoirleach an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca. Ceapadh Rose Hynes ar an bhfochoiste seo le linn na bliana, tar éis deireadh a theacht le tréimhse Tom Coughlan a bheith ag feidhmiú mar stiúrthóir ar an mBord. Tháinig an Coiste le chéile ceithre huaire i rith na bliana agus tugtar an freastal ar chruinnithe an Choiste sa tábla thíos:

Comhalta	Líon na bhfo-chruinnithe ar a d'fhreastail	Uas-líon cruinnithe ann
Tom Kelly	4	4
Tom Coughlan	2	2
Rose Hynes	2	2
Liam O'Shea	4	4

Ar na daoine a d'fhreastail go rialta ar chruinnithe an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca áirítear an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, an Leas POF – Airgeadas agus Seirbhísí Corparáideacha, an tIniúchóir Inmheánach seachfhoinsithe – Deloitte, ardbhainistíocht ón rannóg airgeadais agus KPMG, an t-iniúchóir reachtúil neamhspleách.

Is iad seo a leanas príomhréimsí freagrachta an Choiste:

- athbhreithniú a dhéanamh ar na ráitis airgeadais bhliantúla agus moladh a chur faoi bhráid an Bhoird, ag díriú ach go háirithe ar athruithe ar pholasaithe agus ar chleachtais chuntasaíochta, príomhréimsí breithiúnais, difríochtaí suntasacha coigeartaithe agus neamhchoigeartaithe, an toimhde maidir le gnóthas leantach, caighdeáin chuntasaíochta a chomhlíonadh, a chinntiú go gcomhlíontar riachtanais dhlíthiúla agus leanúnachas eolais eile curtha i láthair le hais na ráiteas airgeadais;
- plé agus moladh a dhéanamh maidir le ceapadh, athcheapadh agus cur as oifig an iniúchóira reachtúil agus an táille iniúchóireachta;
- forbairt agus forfheidhmiú ar pholasaí maidir le fostú nó bronnadh chonarthaí ar iniúchóir reachtúil nó cleamhnaí d'obair neamhiniúchóireachta, ag cur na dtreoirlínte eiticiúla ábhartha maidir le dea-chleachtas san áireamh;
- monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar fheidhmíocht, ar cháilíochtaí, ar shaineolas, ar acmhainní ar neamhspleáchas an iniúchóra reachtúil agus measúnú á dhéanamh ar éifeachtúlacht an phróisis iniúchóireachta seachtrach go bliantúil ar a laghad;
- athbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtúlacht rialuithe inmheánacha airgeadais, rialuithe inmheánacha agus córais bhainistíochta riosca an Ghrúpa;
- cabhrú leis an mBord a dhualgais a chomhlíonadh le hoiriúnacht agus iomláine an chórais rialaithe inmheánach a chinntiú, athbhreithniú a dhéanamh ar an mbealach agus ar an gcreat mar a ndéanann an bhainistíocht cinntiú agus monatóireacht ar leordhóthanacht nádúir, fairsinge agus éifeachtúlacht na gcóras rialaithe inmheánach, ar a n-áirítear córais rialaithe cuntasaíochta agus córas éifeachtach rialaithe inmheánach á choimeád dá réir;
- athbhreithniú agus moladh a dhéanamh ar Ráiteas an Ghrúpa ar rialú inmheánach airgeadais agus ar na córais bhainistíochta riosca roimh fhaofa an Bhoird;
- maoirseacht a dhéanamh agus comhairle a thabhairt don Bhord ar neamhchosaint reatha an Ghrúpa ar riosca agus straitéis riosca sa todhchaí;
- athbhreithniú ar éifeachtúlacht na feidhme Iniúchóireachta Inmheánaí a dhéanamh go bliantúil;

TUARASCÁIL AR AN RIOSCA AGUS AR AN RIALACHAS *(ar leanúint)*

AN COISTE INIÚCHÓIREACHTA AGUS RIOSCA *(ar leanúint)*

- monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtúlacht an chláir Iniúchóireachta Inmheánaí, le comhordú á chinntiú idir na hiniúchóirí inmheánacha agus seachtracha agus á chinntiú go mbíonn go leor acmhainne ag an bhfeidhm Iniúchóireachta Inmheánaí agus go dtugtar aird chuí ar iniúchóireacht ar luach ar airgead;
- athbhreithniú a dhéanamh ar an bpolasaí mar ar féidir leis an bhfoireann ceisteanna a ardú, faoi rún, maidir le hiompar míchuí a fhéadfadh a bheith i gceist i ngnó, airgeadais nó eile agus a chinntiú go mbíonn socruithe ann lena leithéid de cheisteanna a imscrúdú.

Rinne an Coiste athbhreithniú ar na ráitis bhliantúla airgeadais sular moladh don Bhord iad a fhaomhadh. Rinne an Coiste machnamh, agus plé leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin, an Leas POF – Airgeadas agus Seirbhísí Corparáideacha, leis an ardbhainistíocht airgeadais agus leis na hiniúchóirí reachtúla, ar oiriúnacht na mbeartas cuntasaíochta suntasacha, na meastacháin agus na breithiúnais a cuireadh i bhfeidhm agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú, in éineacht le ceisteanna maidir le cur i láthair agus faisnéisiú.

Tá creat bainistíochta riosca bunaithe ag an gCoiste le féachaint ar na próisis leis na rioscaí atá ann agus atá ag teacht chun cinn a aithint, a thuairisciú agus a bhainistiú. Fuair an Coiste tuairiscí bainistíochta tréimhsiúla ar an gcreat bainistíochta riosca a cuireadh i bhfeidhm, ar a n-áirítear gníomhaíochtaí bainistíochta le haghaidh a thabhairt ar, le maolú agus le bainistiú a dhéanamh ar rioscaí ar bhonn leanúnach. Bhí seo ag teacht le tuairiscí bainistíochta a fuair an Bord ar rioscaí a bhí ag teacht chun cinn agus ar athruithe suntasacha sa timpeallacht ghnó agus seachtrach le tionchar acu ar na cláir rioscaí.

Rinne an Coiste athbhreithniú, thar ceann an Bhoird, ar éifeachtúlacht chórais bhainistíochta riosca agus rialaithe inmheánaí an Ghrúpa. Chlúdaigh monatóireacht na rialuithe uile, ar a n-áirítear rialuithe airgeadais, oibríochta agus comhlíonta agus na próisis bhainistíochta riosca.

Rinne an Coiste athbhreithniú ar an bplean iniúchóireachta bliantúil inmheánach bunaithe ar riosca, ar a n-áirítear na hacmhainní de dhíth, agus féachadh ar ailíniú ar fhócas na hiniúchóireachta inmheánaí maidir leis na réimsí is mó riosca don Ghrúpa. I rith na bliana, d'fhéach an Coiste ar thuarascálacha ón Iniúchóir Inmheánach mar a raibh achoimre ar an obair a bhí beartaithe agus a déanadh, le feabhas á mholadh agus cur síos ar ghníomhaíochtaí na bainistíochta. Chuir an tIniúchóir Inmheánach an Coiste ar an eolas maidir le torthaí na n-athbhreithnuithe iniúchóireacha inmheánaí. D'fhéach an Coiste freisin ar dhul chun cinn na bainistíochta maidir le haghaidh a thabhairt ar cheisteanna ábhartha, ar a n-áirítear nádúr, fairsinge agus luas fhreagra.

Rinne an Coiste athbhreithniú ar luach saothair agus ar théarmaí rannpháirtíochta KPMG, an t-iniúchóir reachtúil neamhspleách. Rinne an Coiste athbhreithniú ar phlean iniúchóireachta seachtrach agus ar thorthaí KPMG óna n-iniúchóireacht ar na ráitis airgeadais bhliantúla. Ghlac an Coiste céimeanna iomchuí lena chinntiú go gcoimeádfaí comhchaidreamh oibiachtúil agus gairmiúil le KPMG.

D'fhéach an Coiste ar neamhspleáchas agus oibiachtúlacht KPMG. Áiríodh ar seo measúnú a dhéanamh ar a) nádúr agus fairsinge na seirbhísí a soláthraíodh, agus na táillí a tuilleadh, ar obair iniúchóireachta agus neamhiniúchóireachta seachtrach a rinne KPMG agus b) a chinntiú nach raibh coinbhleacht leasa i gceist le soláthar seirbhísí neamhiniúchóireachta an Ghrúpa.

Tá na táillí a íocadh le KPMG as seirbhísí iniúchóireachta, seirbhísí a bhain le hiniúchóireacht agus seirbhísí eile neamhiniúchóireachta leagtha síos i Nóta 5 de na ráitis airgeadais. Ní raibh aon chás inar fostaíodh KPMG le seirbhísí a sholáthar a ceapadh a chruthódh coinbhleacht leasa.

Rinne an Coiste monatóireacht freisin ar chomhlíontacht KPMG i dtaca le treoir rialála, eiticiúla agus gairmiúla maidir le huainíocht na gcomhpháirtithe, chomh maith le measúnú a dhéanamh ar go bliantúil ar cháilíochtaí, saineolas, acmhainní agus éifeachtúlacht a bpróiseas iniúchóireachta.

Tugann cathaoirleach an Choiste tuarascáil tráthúil don Bhord ar cheisteanna suntasacha ar fhéach an Coiste orthu agus a bhféachann an Bord ansin orthu.

AN COISTE LUACHA SAOTHAIR

Tá triúr baill neamhfheidhmiúcháin ar an gCoiste Luacha Saothair. Tá téarmaí tagartha sainithe ag an gCoiste mar a ndéanann an Bord údarás a tharmligean chuige. Tá Rose Hynes ag feidhmiú mar chathaoirleach ar an gCoiste Luacha Saothair. Ceapadh Tom Kelly ar an bhfochoiste seo le linn na bliana, tar éis deireadh a theacht le tréimhse Tom Coughlan a bheith ag feidhmiú mar stiúrthóir ar an mBord. Tháinig an Coiste le chéile faoi dhó i rith na bliana agus tugtar an freastal ar chruinnithe an Choiste sa tábla thíos:

Comhalta	Líon na bhfo-chruinnithe ar a d'fhreastail	Uas-líon cruinnithe ann
Rose Hynes	2	2
Liam O'Shea	2	2
Tom Coughlan	1	1
Tom Kelly	1	1

Ba iad príomhfhreagrachtaí an Choiste Luacha Saothair i rith na bliana ná luach saothair an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin, agus struchtúir phá na hardbhainistíochta a shocrú agus athbhreithniú a dhéanamh ar oiriúnacht agus ábharthacht leanúnach pholasaithe luach saothair agus scéimeanna pinsin an Ghrúpa agus aon mhórathruithe struchtúracha ar a leithéid de pholasaithe nó scéimeanna.

Tá sonraí ar tháillí agus díolaíochtaí stiúrthóra lena n-áirítear na cinn a bhaineann leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin leagtha amach i Nóta 6 leis an ráitis airgeadais, de réir riachtanais an Chóid. Tugtar achoimre ar luach saothair na príomhbhainistíochta i Nóta 28 (b) leis na ráitis airgeadais.

AN COISTE SLÁINTE, SÁBHÁILTEACHTA, SLÁNDÁLA AGUS COMHSHAOIL

Tá triúr comhaltaí ar an gCoiste Sláinte, Sábháilteachta, Slándála agus Comhshaoil, ar a n-áirítear ball neamhfheidhmiúcháin amháin. Tá téarmaí tagartha sainithe ag an gCoiste mar a ndéanann an Bord údarás a tharmligean chuige.

Tá Kathryn O'Leary Higgins mar chathaoirleach ar an gCoiste Sláinte, Sábháilteachta, Slándála agus Comhshaoil. Ceapadh Matthew Thomas ar an bhfochoiste seo i rith na bliana. D'athcheap Bord Ghrúpa na Sionainne Joe Buckley ina bhall ar an gcoiste tar éis dá théarma oifige mar stiúrthóir ar an mBord teacht chun deiridh. Tháinig téarma oifige Kevin McCarthy mar bhall ar an gcoiste le deireadh nuair a tháinig a théarma oifige mar stiúrthóir ar an mBord chun críche.

Comhalta	Líon na bhfo-chruinnithe ar a d'fhreastail	Uas-líon cruinnithe ann
Kathryn O'Leary Higgins	4	4
Joe Buckley	4	4
Matthew Thomas	2	2
Kevin McCarthy	3	3

Tháinig an Coiste le chéile ceithre huaire i rith na bliana agus tugtar an freastal ar chruinnithe an Choiste sa tábla thíos:
Ba iad príomhfhreagrachtaí an Choiste i rith na bliana ná bainistiú a dhéanamh ar cheisteanna a bhain le sláinte, sábháilteacht agus comhshaol i ngach cuideachta ag an nGrúpa agus bainistíocht ar cheisteanna sábháilteachta agus slándála aeradróim ag Aerfort na Sionainne.

Tuairiscíonn sé don Bhord ar aon chomhlíontacht suntasach nó ar cheisteanna ábhartha eile, faigheann sé tuairiscí teagmhais, déanann sé athbhreithniú ar thuarascálacha ar cheisteanna sábháilteachta, slándála, sláinte agus comhshaoil taobh an aeir, déanann sé monatóireacht ar na próisis oiliúna agus déanann athbhreithniú ar chumarsáid ghaolmhar leis an nGrúpa. Déanann sé monatóireacht agus athbhreithniú ar na cláir rioscaí atá faoina chúram.

AN RIALÚ INMHEÁNACH AGUS AN BHAINISTÍOCHT RIOSCA

Tá freagracht ar an mBord maidir le córas rialaithe inmheánaí an Ghrúpa agus as monatóireacht a dhéanamh ar a éifeachtúlacht. Ceapadh an córas le bainistiú a dhéanamh, seachas le deireadh a chur le, riosca maidir le gan cuspóirí gnó a bhaint amach agus ní sholáthraíonn sé ach cinnteacht réasúnta, seachas cinnteacht iomlán, maidir le míthuairisc nó caillteanas ábhartha.

Tá struchtúr eagraíochtúil bunaithe ag an mBord le nósanna imeachta oibríochta agus tuairiscithe atá soiléir, le seirbhísí phearsanra cuícháilithe faighte aige, le línte freagrachta oiriúnacha ceaptha, teorainneacha oiriúnacha údaraithe leagtha síos, socruithe déanta maidir le dualgais a leithscaradh agus tarmligean déanta ar an údarás atá riachtanach le cinneadh a dhéanamh.

Tá próiseas leanúnach curtha ann ag an mBord d'fhonn na rioscaí suntasacha atá i ndán don Ghrúpa a aithint, a mheas agus a bhainistiú. Tá an bhainistíocht freagrach as na rioscaí suntasacha a bhaineann le gnó a aithint agus a mheasúnú ná as rialuithe oiriúnacha inmheánacha a dhearadh agus a oibriú. Tá an Bord tar éis Príomhoifigeach Bainistíochta Rioscaí a cheapadh. Faigheann an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca, an Coiste Sláinte, Sábháilteachta, Slándála agus Comhshaoil agus an Bord tuarascálacha ar bhonn rialta ón bPríomhoifigeach Riosca agus ón mbainistíocht ar na príomhrioscaí agus conas a dhéantar déileáil leo.

Áirítear iad seo a leanas sa chóras rialuithe inmheánacha:

- Struchtúr eagraíochtúil atá sainmhínithe go soiléir, le teorainneacha údaráis atá sainithe agus bealaí tuairiscithe chuig leibhéil níos airde den bhainistíocht agus chuig an mBord;
- Córais chuimsitheacha bhuiséadaithe le buiséad bliantúil atá faoi réir fhaofa an Bhoird;
- Córas cuimsitheach um thuairisciú airgeadais ar a n-áirítear fíorthorthaí carnach le hais an buiséad. Cuirtear na torthaí seo faoi bhráid an Bhoird d'fhonn iad a phlé ag gach cruinniú den Bhord. Ceistíonn an Bord athruithe suntasacha nó éagsúlachtaí diúltacha agus glactar céimeanna ceartaitheacha nuair is cuí;
- Tacar cuimsitheach de pholasaithe agus nósanna imeachta a bhaineann le rialú oibríochtúil agus airgeadais, ar a n-áirítear caiteachas caipitiúil;
- Próiseas bainistíochta riosca a cheadaíonn rioscaí a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar na cuspóirí aontaithe gnó a bhaint amach agus a chinntíonn gur ann do chéimeanna agus rialuithe oiriúnacha maolaithe, a aithint agus a mheasúnú. Tá an Príomhoifigeach Bainistíochta Rioscaí i gceannas ar an bpróiseas seo le tuairiscí rialta á gcur chuig fochoistí Iniúchóireachta agus Riosca agus Sláinte, Sábháilteachta, Slándála agus Comhshaoil an Bhoird;
- Cód eitice a éilíonn ar an ardbhainistíocht agus ar fhostaithe na caighdeáin eitice is aired a bheith acu agus iad i mbun gnó;
- Freagrach na bainistíochta as gach leibhéal rialaithe inmheánaí a bhaineann a bhfeidhmeanna gnó faoi seach;
- Déanann an fheidhm iniúchóireachta inmheánaí athbhreithniú córasach ar an rialuithe inmheánacha airgeadais. Cuirtear béim san athbhreithniú ar na réimsí is mó riosca, faoi mar a bhíonn aitheanta ag anailís riosca.

Coimeádann an Grúpa cláir rioscaí a ndearna an Bord athbhreithniú orthu agus a ndearna An Coiste um Iniúchóireacht agus Riosca agus an Coiste Sláinte, Sábháilteachta, Slándála agus Comhshaoil athbhreithniú orthu, de réir mar ba chuí. Déanann na cláir rioscaí aithint, measúnú agus aghaidh a thabhairt ar mhaolú na bpríomhrioscaí a bhíonn i ndán don Ghrúpa, ag clúdach rioscaí straitéiseacha, oibríochtúla, comhlíontachta, airgeadais, sábháilteachta agus slándála.

Tugann an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus an Príomhoifigeach Riosca tuairisc don Bhord ar athruithe suntasacha sa ghnó agus ina thimpeallacht seachtrach agus ar thionchar na n-athruithe seo ar phróifíl riosca an Ghrúpa.

Tá athbhreithniú déanta ag an mBord ar éifeachtúlacht na gcóras rialaithe inmheánach suas chuig dáta faofa na ráiteas airgeadais. Rinne fochoiste Iniúchóireachta agus Riosca an Bhoird mion-athbhreithniú, ar cuireadh a thorthaí ar ais faoi bhráid an Bhoird. Déanadh athbhreithniú ar na príomhrioscaí rialaithe airgeadais, oibríochta agus comhlíontachta agus bainistíochta riosca. Ar an bpróiseas a úsáideadh le hathbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe inmheánach áirítear:

- Athbhreithniú agus breithniú an chláir Iniúchóireachta Inmheánaí agus breithniú a thuairiscí agus a thorthaí;
- Athbhreithniú ar stádas na gceisteanna a ardaíodh roimhe seo in Iniúchóireacht Inmheánach;
- Athbhreithniú ar ghníomhaíocht bainistíochta riosca ar a n-áirítear cláir rioscaí;
- Athbhreithniú ar thuairiscí ó na hiniúchóirí reachtúla ina bhfuil sonraí ar aon cheisteanna ábhartha rialaithe airgeadais inmheánach a d'aithin siad ina gcuid oibre mar iniúchóirí.

Tugann Cathaoirleach an Bhoird tuairisc don Aire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt ar chomhlíontacht maidir leis an gCód Cleachais a bhaineann le Rialachas Chomhlachtaí Stáit i gcaitheamh na tréimhse airgeadais a bhíonn faoi athbhreithniú.

Tá an Bord sásta go bhfuil córas rialaithe inmheánach airgeadais an Ghrúpa oiriúnach le cinnteacht réasúnta a sholáthar maidir le sócmhainní a chosaint

TUARASCÁIL AR AN RIOSCA AGUS AR AN RIALACHAS *(ar leanúint)*

in aghaidh úsáide neamhúdaraithe nó diúscartha agus cuntasaíocht cheart agus faisnéis iontaofa airgeadais a choimeád.

RIACHTANAIS TUAIRISCITHE

Is iad seo a leanas na míreanna nochta atá de dhíth don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2018, de réir mar a éilítear faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) agus de réir mar a rinneadh comhaontas ina leith leis an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt.

Is ionann an méid costais taistil agus cothabhála a ghearradh le cuntas brabúis agus caillteanais an Ghrúpa don bhliain agus €0.25 milliún (náisiúnta) (2017: €0.26 milliún) agus €0.21 milliún (idirnáisiúnta) (2017: €0.22 milliún). Is ionann an méid costais um fháilteachas agus dhea-shláinte na foirne a ghearradh le cuntas brabúis agus caillteanais an Ghrúpa don bhliain agus €0.07 milliún (2017: €0.06 milliún) (ar na fostaithe) agus €0.05 milliún (2017: €0.05 milliún) (ar na custaiméirí). Is ionann an méid costais le haghaidh seirbhísí phroifisiúnta a ghearradh le cuntas brabúis agus caillteanais an Ghrúpa don bhliain agus €0.53 milliún (2017: €0.84 milliún).

Tá íocaíochtaí foirceannta a tharla mar gheall ar chláir athstruchtúrtha leagtha amach i Nóta 3 a ghabhann leis na ráiteas airgeadais. Ní dhearnadh aon íocaíochtaí i dtaobh socraíochtaí dlí le haghaidh cásanna dlí a bhí críochnaithe agus socraithe in 2018 ná in 2017. Tá suimeanna a bhaineann le costais foirne agus a ghearrtar iad leis an gcuntas brabúis agus caillteanais leagtha amach i Nóta 6 a ghabhann leis na ráiteas airgeadais.

	Líon na bhFostaithe sa raon	
€	2018	2017
50,000 - 74,999	139	140
75,000 - 99,999	49	56
100,000 - 124,999	10	5
Over 125,000	10	9

Tá sochair fostaí a bhaineann le gníomhaíochtaí an Ghrúpa leagtha amach thíos[2].

RÁITEAS COMHLÍONTACHTA

Deimhníonn na stiúrthóirí go ndearna an Chuideachta de réir an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2018.

[2] Cuimsítear le sochair fostaí an gnáth-thuilleamh go léir, an tuarastal, an ragobair, tuilleamh a bhaineann le huaineacha, tuilleamh bunaithe ar an fheidhmíocht chomh maith le sochair eile dála an árachas leighis, ach ní áirítear ranníocaíochtaí pinsin an fhostóra leo

AN RÁITEAS AR FHREAGRACHTAÍ NA STIÚRTHÓIRÍ MAIDIR LEIS AN TUARASCÁIL BHLIANTÚIL AGUS NA RÁITIS AIRGEADAIS

Tá freagracht ar na stiúrthóirí maidir leis an tuarascáil stiúrthóra agus na ráitis airgeadais a ullmhú de réir na ndlíthe agus na rialachán ábhartha.

Éilíonn dlí na gcuideachtaí go n-ullmhódh na stiúrthóirí ráitis airgeadais do gach bliain airgeadais. Faoin dlí sin tá roghnaithe acu ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta a ullmhú de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (IFRS) faoi mar atá glactha ag an AE agus sa dlí infheidhme.

Faoi dhlí na gcuideachtaí ní féidir le Stiúrthóirí ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta a fhaomhadh mura mbíonn siad sásta go dtugann siad léargas fíor agus macánta ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta agus ar bhrabús agus caillteanas don bhliain sin. Agus ráiteas airgeadais don Ghrúpa agus don Mháthairchuideachta á ullmhú, ní mór do na stiúrthóirí:

- beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad sin a chur i bhfeidhm i gcónaí;
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama;
- a lua cibé acu ar cloíodh nó nár cloíodh leis na Caighdeáin Chuntasaíochta infheidhme, faoi réir aon imeachtaí ábhartha a nochtar agus a mhínítear sna ráitis airgeadais;
- measúnú a dhéanamh ar chumas an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta leanúint mar ghnóthas leantach, ag nochtadh, faoi mar is cuí, ceisteanna a bhaineann le gnóthas leantach; agus
- an bonn cuntasaíochta a bhaineann le gnóthas leantach a úsáid mar bhonn cuntasaíochta mura mbíonn sé ar intinn ag na stiúrthóirí an Grúpa nó na Máthairchuideachta a leachtú nó éirí as oibríochtaí, nó nach bhfuil an dara rogha acu ach é sin a dhéanamh.

Tá freagracht ar na stiúrthóirí maidir le taifid chuntasaíochta a bhíonn imleor a choimeád a nochtann le cruinneas réasúnta ag am ar bith sócmhainní, dliteanais, staid airgeadais agus brabús nó caillteanas na Máthairchuideachta agus a chuireann ar a gcumas a chinntiú go n-ullmhaítear ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta de réir IFRS infheidhme, faoi mar atá glactha ag an AE agus ag teacht le forálacha Acht na gCuideachtaí 2014. Tá freagracht ghinearálta orthu maidir le cibé céimeanna a bhíonn réasúnta dóibh a ghlacadh le sócmhainní an Ghrúpa a chosaint agus le calaois nó mírialtachtaí eile a chosc agus a aimsiú. Tá freagracht ar na stiúrthóirí freisin as tuarascáil stiúrthóra a ullmhú a chomhlíonann riachtanais Acht na gCuideachtaí 2014.

Tá freagracht ar na stiúrthóirí freisin as a chinntiú go léiríonn faisnéisiú an nochtadh maidir le Rialachais Chorparáidigh sa tuarascáil Stiúrthóra agus sa tuarascáil maidir le Rioscaí agus an Rialachas go bhfuil an grúpa ag déanamh de réir an Chóid Chleachtais chum Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016).

Tá freagracht ar na stiúrthóirí as cothabháil agus iomláine na faisnéise corparáidigh agus airgeadais atá áirithe ar shuíomh gréasáin na Cuideachta. Is féidir go mbeadh an reachtaíocht a bhaineann le hullmhú agus leithdháileadh ráiteas airgeadais i bPoblacht na hÉireann éagsúil le reachtaíocht i ndlínsí eile.

Thar ceann an Bhoird

Rose Hynes	**Matthew Thomas**
Cathaoirleach	*Stiúrthóir*

29 Márta 2019

TUARASCÁIL AN INIÚCHÓRA NEAMHSPLEÁCH DO BHAILL GHRÚPA NA SIONAINNE CPT

1 TUARASCÁIL AR INIÚCHADH NA RÁITEAS AIRGEADAIS

Tuairim

Tá iniúchóireacht déanta againn ar ráitis airgeadais Ghrúpa na Sionainne cpt ('an Chuideachta') don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2018 a thiomsaíonn an Ráiteas Comhdhlúite Brabúis nó Caillteanais, Ráiteas Comhdhlúite ar an Ioncam Cuimsitheach Eile, an Ráiteas Comhdhlúite ar an Staid Airgeadais, Ráiteas na Cuideachta ar an Staid Airgeadais, an Ráiteas Comhdhlúite ar Athruithe i gCaipiteal Gnáthscaireanna, Ráiteas na Cuideachta ar Athruithe i gCaipiteal Gnáthscaireanna, Ráiteas Comhdhlúite ar an Sreabhadh Airgid, Ráiteas Sreabhaidh Airgid na Cuideachta agus na nótaí a bhaineann leo, ar a n-áirítear achoimre ar na beartais chuntasaíochta suntasacha atá leagtha síos i nóta 1. Tá an creat tuarascála airgeadais a cuireadh i bhfeidhm ina n-ullmhúchán de réir dlí na hÉireann agus na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (IFRS) faoi mar atá glactha ag an Aontas Eorpach.

Is é ár dtuairim ná:

- go dtugann ráitis airgeadais léargas fíor agus macánta ar shócmhainní, dliteanais agus riocht airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta ar an 31 Nollaig 2018 agus ar bhrabús an Ghrúpa don bhliain a chríochnaigh ar an dáta sin;
- gur ullmhaíodh ráitis airgeadais an Ghrúpa i gceart de réir IFRS faoi mar atá glactha ag an Aontas Eorpach;
- gur ullmhaíodh ráitis airgeadais na Máthairchuideachta i gceart de réir IFRS faoi mar atá glactha ag an Aontas Eorpa, a cuireadh i bhfeidhm de réir fhorálacha Acht na gCuideachtaí 2014; agus
- gur ullmhaíodh na ráitis airgeadais i gceart de réir riachtanais Acht na gCuideachtaí 2014.

An bonn leis an tuairim

Rinneamar ár n-iniúchóireacht de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht (Éire) (ISAs (na hÉireann)) agus an dlí is infheidhme. Tá tuilleadh cur síos ar na freagrachtaí atá orainn de réir na gcaighdeán seo sa rannán ar fhreagrachtaí an Iniúchóra maidir leis an iniúchóireacht ar na ráitis airgeadais inár dtuarascáil. Táimid neamhspleách ón Ghrúpa de réir na ndualgas eiticiúla a bhaineann lenár n-iniúchóireacht ar ráitis airgeadais in Éirinn, ar a n-áirítear an Caighdeán Eiticiúil atá eisithe ag Údarás na hÉireann um Maoirseacht Iniúchóireachta agus Chuntasaíochta (IAASA), agus tá ár bhfreagrachtaí eiticiúla comhlíonta againn de réir na ndualgas seo.

Creidimid go bhfuil an fhianaise iniúchóireachta atá faighte againn imleor agus oiriúnach le bonn a sholáthar dár dtuairim.

Níl aon ní le tuairisciú againn ar ghnóthas leantach

Tá ceanglas orainn tuairisc a thabhairt duit má bhímid den tuairim go bhfuil an úsáid atá á bhaint as bonn ghnóthais leantaigh mí-oiriúnach nó más ann do neamhchinnteacht ábhartha nár nochtadh a chruthódh amhras suntasach maidir le húsáid an bhoinn sin do thréimhse dhá mhí déag ar a laghad ó dháta faofa na ráiteas airgeadais. Níl aon ní le tuairisciú againn ina dtaobh seo.

Eolas eile

Tá freagracht ar na stiúrthóirí as an eolas eile atá curtha i láthair sa Tuarascáil Bhliantúil in éineacht leis na ráitis airgeadais. Is éard atá san eolas eile ná an t-eolas atá áitithe sa tuarascáil stiúrthóra agus an tuarascáil ar an riosca agus an rialachas. Ní áirítear mar chuid den eolas eile an tuarascáil stiúrthóra lasmuigh de na ráitis airgeadais agus inár dtuarascáil iniúchóra faoi sin ach oiread. Ní chlúdaíonn ár dtuairim ar na ráitis airgeadais an t-eolas eile agus, dá réir sin, níl tuairim iniúchóireachta á chur in iúl againn, ach faoi mar atá ráite go follasach thíos, ná conclúid de chineál chinnteachta ar bith ina thaobh.

Tá freagracht orainn an t-eolas eile a léamh agus, dá réir sin, féachaint ar cibé, bunaithe ar ár saothar iniúchóireachta ar na ráitis airgeadais, an ndéanann an t-eolas a bhíonn ann míshonrú ábhartha nó an mbíonn sé ar neamhréir leis na ráitis airgeadais nó lenár bhfaisnéis iniúchóireachta. Bunaithe ar an obair sin amháin níl aon mhíshonrú ábhaertha aitheanta againn san eolas eile.

Is éard a luaimid sa tuarascáil ná, bunaithe ar ár gcuid oibre amháin ar an eolas eile:

- níl aon mhíshonrú ábhartha aitheanta againn sa tuarascáil stiúrthóra;
- is é ár dtuairim go bhfuil an fhaisnéis a tugadh sa tuarascáil stiúrthóra ag réiteach leis na ráitis airgeadais;
- is é ár dtuairim gur ullmhaíodh an tuarascáil stiúrthóra de réir Acht na gCuideachtaí 2014.

Tuairimí ar cheisteanna eile atá forordaithe ag Acht na gCuideachtaí 2014

Tá gach faisnéis agus míniú a cheapaimid a bheith riachtanach chun críche ár n-iniúchóireacht faighte againn.

Is é ár dtuairim go raibh taifid chuntasaíochta na Máthairchuideachta imleor le hiniúchóireacht cheart a cheadú ar na ráitis airgeadais agus go bhfuil na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Ceisteanna ar a bhfuil orainn tuairisc a thabhairt orthu de réir eisceachta

Éilíonn Acht na gCuideachtaí 2014 go bhfuil orainn tuairisc a thabhairt duit, más amhlaidh atáimid den tuairim nach bhfuil faisnéisiú á dhéanamh ar luach saothair agus idirbhearta na stiúrthóirí faoi mar a éilíonn Ailt 305 agus 312 den Acht. Níl aon ní le tuairisciú againn ina thaobh seo.

Faoi Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú 2016 ("an Cód") tá orainn tuairisc a thabhairt duit mura dtagann an ráiteas maidir leis an gcóras rialaithe inmheánach a éilítear faoin gCód, faoi mar a áirítear i dtuarascáil na stiúrthóirí, ag réiteach le comhlíonadh an Ghrúpa ar alt 1.9 (iv) den Chód nó mura mbíonn sé ag réiteach leis an eolas a bhíonn faighte againn ón ár gcuid oibre iniúchóireachta ar na ráitis airgeadais agus tugaimid tuairisc air mura mbíonn.

2 FREAGRACHTAÍ AGUS SRIANTA FAOI SEACH AR ÚSÁID

Freagrachtaí na stiúrthóirí maidir le ráitis airgeadais

Faoi mar a míníodh níos iomláine sa ráiteas ar fhreagrachtaí na stiúrthóirí ar leathanach 45, tá freagracht ar na stiúrthóirí as na ráitis airgeadais a ullmhú agus a bheith sásta go dtugann siad léargas fíor agus macánta, agus ar cibé rialú inmheánach a cheapann siad a bheith riachtanach le hullmhú na ráiteas airgeadais a cheadú a bhíonn saor ó mhíshonrú ábhartha, de bharr calaoise nó earráide;

Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú, tá freagracht ar na stiúrthóirí maidir le measúnú a dhéanamh ar chumas an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta leanúint mar ghnóthas leantach, ag nochtadh, faoi mar is cuí, ceisteanna a bhaineann le gnóthas leantach ag le gnóthas leantach á úsáid mar bhonn cuntasaíochta mura mbíonn sé ar intinn ag na stiúrthóirí an Grúpa agus an Máthairchuideachta a leachtú nó éirí as oibríochtaí, nó mura mbíonn an dara rogha acu ach sin a dhéanamh.

Freagrachtaí an iniúchóra maidir le hiniúchóireacht na ráiteas airgeadais

Is iad ár gcuspóirí cinnteacht réasúnta a fháil ar cibé an bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíshonrú ábhartha, cibé de bharr calaoise nó earráide, agus tuarascáil iniúchóra a eisiúint ina n-áirítear ár dtuairim. Tá ardleibhéal cinnteachta i gceist le cinnteacht réasúnta, ach ní dearbhú atá ann go ndéanfaidh an iniúchóireacht a déanadh de réir ISAs (na hÉireann) gach míshonrú ábhartha a aimsiú nuair is ann dá leithéid. Féadfaidh míráitis eascairt as calaois nó botún agus meastar iad a bheith ábhartha más féidir a bheith ag súil go réasúnta go n-imreodh siad tionchar, go haonair nó go comhiomlán, ar chinntí eacnamaíocha a dhéanann úsáideoirí ar bhonn na ráiteas.

Tugtar cur síos níos iomláine ar ár bhfreagrachtgaí ar shuíomh gréasáin IAASA ag https://www.iaasa.ie/getmedia/b2389013-1cf6-458b-9b8f-a98202dc9c3a/Description_of_auditors_responsiblities_for_audit.pdf

Cuspóir lenár gcuid oibre iniúchóireachta agus cé dóibh atáimid freagrach

Is do bhaill na Cuideachta amháin, mar chomhlacht, a thugtar ár dtuarascáil de réir alt 391 d'Acht na gCuideachtaí 2014. Déanadh ár gcuid oibre iniúchóireachta i dtreo is go mbeadh ar ár gcumas na nithe sin is gá dúinn a chur in iúl do bhaill na Cuideachta a chur in iúl dóibh i dtuarascáil iniúchóra agus chun na críche sin amháin. Sa mhéid agus a cheadaítear sa dlí é, ní ghlacaimid le freagracht do dhuine ar bith seachas don Chuideachta agus do bhaill na Cuideachta, mar chomhlacht, as ár n-obair iniúchóireachta, don tuarascáil seo, nó as na tuairimí atá againn.

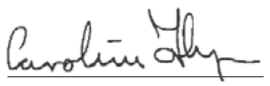

Caroline Flynn
do, agus thar ceann
KPMG
Cuntasóirí Cairte,Gnólacht
Iniúchóireachta Reachtúil

1 Plás an Stócaigh
Faiche Stiabhna
Baile Átha Cliath 2

29 Márta 2019

RÁITEAS COMHDHLÚITE BRABÚIS NÓ CAILLTEANAS
don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2018

	Nóta	Iomlán míreanna réamh-eisceachtúla 2018 €'000	Míreanna eisceachtúla (Note 3) 2018 €'000	Iomlán 2018 €'000	Iomlán míreanna réamh-eisceachtúla 2017 €'000	Míreanna eisceachtúla (Note 3) 2017 €'000	Iomlán 2017 €'000
Ioncam Reatha	2	**77,837**	-	**77,837**	72,239	-	72,239
Costas díolachán		**(13,300)**	-	**(13,300)**	(12,255)	-	(12,255)
Ollbhrabús		**64,537**	-	**64,537**	59,984	-	59,984
Speansais riaracháin		**(57,962)**	**(5,822)**	**(63,784)**	(56,030)	(636)	(56,666)
		6,575	**(5,822)**	**753**	3,954	(636)	3,318
Ioncam eile	4	**15,478**	-	**15,478**	5,769	-	5,769
Speansais eile	4	-	-	-	(6)	-	(6)
Brabús oibriúcháin	5	**22,053**	**(5,822)**	**16,231**	9,717	(636)	9,081
Ioncam airgeadais	7	**30**	-	**30**	34	-	34
Costas airgeadais	7	**(554)**	-	**(554)**	(220)	-	(220)
Brabús roimh cháin		**21,529**	**(5,822)**	**15,707**	9,531	(636)	8,895
Costas cánach ioncaim	8	**(614)**	-	**(614)**	333	-	333
Brabús don bhliain		**20,915**	**(5,822)**	**15,093**	9,864	(636)	9,228

Tá oibriúcháin ag leanúint ar aghaidh.

Is cuid dhílis de na ráitis chomhdhlúite airgeadais seo iad na nótaí atá ar fáil idir leathanach 55 agus leathanach 96.

RÁITEAS COMHDHLÚITE AR AN IONCAM CUIMSITHEACH EILE
don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2018

	Note	Iomlán 2018 €'000	Iomlán 2017 €'000
Brabús don bhliain		**15,093**	9,228
Ioncam cuimsitheach eile			
Míreanna nach ndéanfar athaicmiú orthu chuig brabús nó caillteanas			
Atomhas ar ghnóthachain dhliteanas pinsin le sochar sainithe	25	**185**	218
Muirear cánach iarchurtha gaolmhar	13	**(23)**	(28)
Ioncam cuimsitheach eile, gan cáin a áireamh		**162**	190
Ioncam cuimsitheach iomlán iarchurtha i leith an tsealbhóra chaipitil		**15,255**	9,418

Is cuid dhílis de na ráitis chomhdhlúite airgeadais seo iad na nótaí atá ar fáil idir leathanach 55 agus leathanach 96.

RÁITEAS COMHDHLÚITE AR AN STAID AIRGEADAIS
amhail an 31 Nollaig 2018

	Nóta	2018 €'000	2017 €'000
Sócmhainní			
Sócmhainní doláimhsithe	9	**1,149**	1,208
Maoin, gléasra agus trealamh	10	**63,952**	63,022
Maoin infheistíochta	11	**109,709**	82,020
Léas airgeadais infhaighte	12	**291**	301
Sócmhainní cánach iarchurtha	13	**70**	101
Sócmhainní neamh-reatha		**175,171**	146,652
Léas airgeadais infhaighte	12	**32**	32
Fardail	14	**2,395**	2,526
Sócmhainní cánach reatha		**1,018**	-
Infháltais trádála agus infháltais eile	15	**16,665**	7,296
Infheistíochtaí eile	18	**230**	9,036
Airgead tirim agus a choibhéis	19	**15,725**	9,789
Sócmhainní reatha		**36,065**	28,679
Sócmhainní Iomlán		**211,236**	175,331
Caipiteal gnáthscaireanna			
An Scairchaipiteal	20	**38**	38
Cúlchiste ranníocaíochta caipitil	20	**112,275**	112,275
Tuilleamh coimeádta		**39,012**	23,757
Cothromas iomlán		**151,325**	136,070
Dliteanais			
Iasachtaí agus fiachais	24	**18,389**	13,725
Ioncam iarchurtha	22	**2,815**	3,163
Soláthairtí	23	**2,536**	1,099
Dliteanais chánach reatha	25	**563**	809
Dliteanais neamhreatha		**24,303**	18,796
Suimeanna iníoctha trádála agus suimeanna iníoctha eile	21	**28,281**	18,331
Iasachtaí agus fiachais	24	**3,167**	700
Ioncam iarchurtha	22	**354**	354
Soláthairtí	23	**3,806**	1,027
Dliteanais chánach reatha		**-**	53
Dliteanais reatha		**35,608**	20,465
Dliteanais iomlán		**59,911**	39,261
Cothromas agus dliteanais iomlán		**211,236**	175,331

Is cuid dhílis de na ráitis chomhdhlúite airgeadais seo iad na nótaí atá ar fáil idir leathanach 55 agus leathanach 96.

Thar ceann an Bhoird

Rose Hynes
Cathaoirleach

Matthew Thomas
Stiúrthóir

29 Márta 2019

RÁITEAS NA CUIDEACHTA AR AN STAID AIRGEADAIS
amhail an 31 Nollaig 2018

	Nóta	2018 €'000	2017 €'000
Sócmhainní			
Sócmhainní airgeadais	17	**112,275**	112,275
Maoin, gléasra agus trealamh	10	**38**	-
Sócmhainní neamh-reatha		**112,313**	112,275
Infháltais trádála agus infháltais eile	15	**507**	28
Airgead tirim agus a choibhéis	19	**578**	10
Sócmhainní reatha		**1,085**	38
Sócmhainní iomlán		**113,398**	112,313
Caipiteal gnáthscaireanna			
An Scairchaipiteal	20	**38**	38
Cúlchister ranníocaíochta caipitil	20	**112,275**	112,275
Tuilleamh coimeádta		-	-
Cothromas iomlán		**112,313**	112,313
Dliteanais			
Suimeanna iníoctha trádála agus suimeanna iníoctha eile	21	**1,085**	-
Iomlán na ndliteanas reatha		**1,085**	-
Cothromas agus dliteanais iomlán		**113,398**	112,313

Is cuid dhílis de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí atá ar fáil idir leathanach 55 agus leathanach 96.

Thar ceann an Bhoird

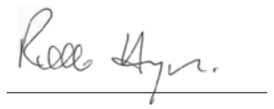

Rose Hynes
Cathaoirleach

Matthew Thomas
Stiúrthóir

29 Márta 2019

RÁITEAS COMHDHLÚITE AR ATHRUITHE I GCAIPITEAL GNÁTHSCAIREANNA
don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2018

	An Scairchaipiteal €'000	Cúlchiste Ranníocaíochta caipitil €'000	Tuilleamh coimeádta €'000	Iomlán €'000
Amhail an 1 Eanáir 2017	38	112,275	14,339	126,652
Brabús	-	-	9,228	9,228
Ioncam cuimsitheach eile	-	-	190	190
Ioncam cuimsitheach iomlán	-	-	9,418	9,418
Amhail an 31 Nollaig 2017	38	112,275	23,757	136,070
Amhail an 1 Eanáir 2018	**38**	**112,275**	**23,757**	**136,070**
Brabús	-	-	**15,093**	**15,093**
Ioncam cuimsitheach eile	-	-	**162**	**162**
Ioncam cuimsitheach iomlán	-	-	**15,255**	**15,255**
Amhail an 31 Nollaig 2018	**38**	**112,275**	**39,012**	**151,325**

Tá gach suim iarchurtha i leith sealbhóir/úinéir chothromais na Cuideachta.

Is cuid dhílis de na ráitis chomhdhlúite airgeadais seo iad na nótaí atá ar fáil idir leathanach 55 agus leathanach 96.

RÁITEAS NA CUIDEACHTA AR ATHRUITHE I GCAIPITEAL GNÁTHSCAIREANNA
don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2018

	An Scairchaipiteal €'000	Cúlchiste Ranníocaíochta caipitil €'000	Tuilleamh coimeádta €'000	Iomlán €'000
Amhail an 1 Eanáir 2017	38	112,275	-	112,313
Brabús	-	-	-	-
Ioncam cuimsitheach eile	-	-	-	-
Ioncam cuimsitheach iomlán	-	-	-	-
Amhail an 31 Nollaig 2017	38	112,275	-	112,313
Amhail an 1 Eanáir 2018	**38**	**112,275**	-	**112,313**
Brabús	-	-	-	-
Ioncam cuimsitheach eile	-	-	-	-
Ioncam cuimsitheach iomlán	-	-	-	-
Amhail an 31 Nollaig 2018	**38**	**112,275**	-	**112,313**

Tá gach suim iarchurtha i leith sealbhóir/úinéir chothromais na Cuideachta.

Is cuid dhílis de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí atá ar fáil idir leathanach 55 agus leathanach 96.

RÁITEAS COMHDHLÚITE AR AN SREABHADH AIRGID
don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2018

	Nóta	2018 €'000	2017 €'000
Sreabhadh airgid ó oibriúcháin ghníomhartha			
Brabús don bhliain		**15,093**	9,228
Coigeartuithe maidir le:			
Amúchadh deontas caipitil		**(348)**	(350)
Amúchadh ar shócmhainní doláimhsithe		**418**	508
Dímheas maoine, gléasra agus trealaimh		**6,097**	5,217
Athrú ar luach cóir réadmhaoine infheistíochta		**(15,062)**	(4,604)
Gnóthú ar dhiúscairt réadmhaoine infheistíochta		**(412)**	(1,165)
(Gnóthú)/caillteanas ar dhiúscairt réadmhaoine, ghléasra agus trealaimh		**(4)**	6
Ioncam airgeadais		**(30)**	(34)
Costas airgeadais		**554**	220
Muirear/(creidmheas) Cánach		**614**	(333)
		6,920	8,693
Athruithe ar:			
- Fháltais Trádála agus fáltais eile		**(9,369)**	(2,437)
- Fardail		**131**	(85)
- Suimeanna iníoctha trádála agus suimeanna iníoctha eile		**9,490**	3,401
- Ioncam iarchurtha		-	(120)
- Forálacha		**4,216**	(1,409)
- Sochair d'fhostaithe		**(77)**	(77)
- Léas airgeadais iníoctha		-	(80)
- Léas airgeadais infhaighte		**10**	7
Airgead ginte ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		**11,321**	7,893
Ús faighte agus ioncam dá choibhéis		**30**	54
Ús íoctha		**(643)**	(95)
Cáin íoctha		**(1,677)**	(253)
Airgead glan ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		**9,031**	7,599
Sreafaí airgid ó oibriúcháin infheistithe			
Ceannach réadmhaoine, gléasra agus trealaimh agus sócmhainní doláimhsithe		**(6,645)**	(19,575)
Ceannach réadmhaoine infheistíochta		**(15,214)**	(14,641)
Fáltais ó dhíol réadmhaoine, gléasra agus trealaimh		**29**	72
Fáltais ó dhíol réadmhaoine infheistíochta		**2,693**	5,328
Fáltais ó dhiúscairt infheistíochtaí eile	*18*	**8,806**	11,996
Airgead glan úsáidte i ngníomhaíochtaí infheistíochta		**(10,331)**	(16,820)
Sreafaí airgid ó oibriúcháin maoinithe			
Fáltais ó iasachtaí agus fiachais		**7,811**	14,300
Aisíocíocht iasachtaí agus iasachtaíochtaí		**(575)**	-
Airgead glan ó ghníomhaíochtaí maoinithe		**7,236**	14,300
Méadú glan ar airgead tirim agus ar choibhéisí airgid		**5,936**	5,079
Airgead tirim agus coibhéis airgid ag tús na bliana		**9,789**	4,710
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag deireadh na bliana	*19*	**15,725**	9,789

RÁITEAS AR SREABHADH AIRGID NA CUIDEACHTA
don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2018

	Nóta	2018 €'000	2017 €'000
Sreabhadh airgid ó oibriúcháin ghníomhartha			
Brabús		-	-
Coigeartuithe maidir le:			
Dímheas maoine, gléasra agus trealaimh		3	-
		3	-
Athruithe ar:			
- Fháltais trádála agus fáltais eile		(479)	-
- Suimeanna iníoctha trádála agus suimeanna iníoctha eile		1,085	-
Airgead ginte ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		609	-
Airgead glan ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		609	-
Sreafaí airgid ó oibriúcháin infheistithe			
Ceannacháin réadmhaoine, gléasra agus trealaimh		(41)	-
Airgead glan úsáidte i ngníomhaíochtaí infheistíochta		(41)	-
Sreafaí airgid ó oibriúcháin maoinithe		-	-
Méadú glan ar airgead tirim agus ar choibhéisí airgid		568	-
Airgead tirim agus coibhéis airgid ag tús na bliana		10	10
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag deireadh na bliana	19	578	10

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS
mar chuid de na ráitis airgeadais

1. BEARTAS CUNTASAÍOCHTA

1.1 An tEintiteas tuairiscithe
Is cuideachta é Grúpa na Sionainne cpt (an "Chuideachta") a bhfuil sainchónaí air in Éirinn. Is é atá i ráitis chomhdhlúite airgeadais na Cuideachta ná an Chuideachta agus a fochuideachtaí (a dtugtar an "Grúpa" orthu in éineacht agus a dtugtar "eintitis Ghrúpa" go hindibhidiúil orthu).

I ndiaidh achtaithe an tAcht um Aerfoirt Stáit (Grúpa na Sionainne) 2014 ("Acht Ghrúpa na Sionainne"), déanadh corprú ar Ghrúpa na Sionainne cpt ar an 29 Lúnasa 2014. Tá iomlán an scairchaipitil a eisíodh don Chuideachta coimeádta go fóinteach ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Ar an 5 Meán Fómhair 2014, aistríodh úinéireacht na scaireanna go léir ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, in Údarás Aerfort na Sionainne cpt agus Fiontair Tráchtála na Sionainne Teoranta (a raibh Cuideachta Forbartha Aerfort Neamhchustaim na Sionainne roimhe seo air) chuig Grúpa na Sionainne cpt ("Grúpa na Sionainne"). Bhí foráil in Acht Ghrúpa na Sionainne nach mbeadh aon chomaoin iníoctha ag Grúpa na Sionainne maidir le scaireanna dílsithe i nGrúpa na Sionainne.

Rinneadh ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta a fhaomhadh le heisiúint ar an 29 Márta 2019.

Tugtar sonraí anseo a leanas ar na beartais chuntasaíochta a chuirtear i bhfeidhm go leanúnach sa déileáil le nithe a cheaptar a bheith ábhartha maidir le ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta agus cuireann gach eintiteas de chuid an Ghrúpa i bhfeidhm go leanúnach iad.

1.2 An bonn ullmhúcháin
Ullmhaíodh na ráitis chomhdhlúite airgeadais de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (IFRSs) agus a mbrí eisithe ag an mBord um Chaighdeáin Idirnáisiúnta Cuntasaíochta (IASB) mar atá glactha ag an AE ("EU IFRS").

Ullmhaíodh ráitis airgeadais indibhidiúla na Cuideachta ("ráitis airgeadais na Cuideachta") de réir EU IFRS a cuireadh i bhfeidhm de réir Acht na gCuideachtaí 2014, a cheadaíonn do chuideachta a fhoilsíonn ráitis airgeadais a Cuideachta agus a Grúpa in éineacht leas a bhaint as an díolúine in Alt 304 d'Acht na gCuideachtaí 2014 maidir le Ráiteas na Cuideachta ar Bhrabús nó Caillteanas agus na nótaí a bhaineann leis ar chuid de ráitis airgeadais fhaofa na Cuideachta iad, a chur i láthair na mball.

Ullmhaíodh ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta, a chuirtear i láthair sa Euro, airgeadra feidhmeach na Cuideachta agus gach ceann dá fochuideachtaí, ar bhonn chostais stairiúil, ach amháin na nithe ábhartha seo a leanas sa Ráiteas ar Staid an Airgeadais:
- déantar réadmhaoin infheistíochta a thomhas de réir luacha choir; agus
- aithnítear dliteanas ar phlean sochair sainithe mar luach cóir sócmhainní de chuid an phlean lúide luach reatha oibleagáidí an phlean sochair sainithe.

Déantar tuilleadh plé sna nótaí ábhartha ar na modhanna a úsáideadh le luachanna córa a thomhas.

1.3 An Bunús le comhdhlúthú
Déanann ráitis airgeadais an Ghrúpa comhdhlúthú ar ráitis airgeadais Ghrúpa na Sionainne agus gach ceann dá fhochuideachtaí mar atá sonraithe i Nóta 17. Dá bhrí sin, is torthaí comhdhlúite iad na ráitis airgeadais seo do Ghrúpa na Sionainne cpt, CGA Údarás Aerfort na Sionainne ("Aerfort na Sionainne") agus CGA Fiontair Thráchtála na Sionainne (a bhíonn ag trádáil mar "Mhaoin Tráchtála na Sionainne"), in éineacht leis na torthaí d'fhochuideachta CGA Fhiontair Thráchtála na Sionainne, CGA Oidhreacht na Sionainne ("Oidhreacht na Sionainne"), agus fochuideachtaí CGA Údarás Aerfort na Sionainne, CGA Iontaobhas Corparáideach Pinsin SAA agus CGA Seirbhísí Airgeadais Údaráis an Aerfoirt SAA, don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2018.

Áitítear torthaí ghníomhaíochtaí na bhfochuideachtaí ceannaithe nó diúscartha i rith na bliana sa Ráiteas Comhdhlúite Brabúis nó Caillteanais ón dáta ceannaithe nó suas go dtí an dáta diúscartha. Bíonn rialú i gceist nuair a bhíonn an Chuideachta neamhchosanta nó ceart aici ar shochar athraitheach agus é a bheith ar a cumas na torthaí seo a thabhairt i gcrích trína cumhacht ar institiúid infheistiúcháin.

Cuirtear as an áireamh comhordaithe agus ioncam agus speansais idirghrúpa a éiríonn as idirbheartaíocht idir-Ghrúpa agus na ráitis chomhdhlúite airgeadais á n-ullmhú.

1.4 Athrú ar bheartas cuntasaíochta - Ioncam Reatha
Tá IFRS 15 Ioncam Reatha ó Chonarthaí le Custaiméirí curtha i bhfeidhm óna ndáta feidhme 1 Eanáir 2018. Tá IFRS 15 curtha isteach in ionad na gceangaltas go léir maidir leis an ioncam reatha a bhí ann roimhe san IFRS agus tá feidhm aige i leith an ioncaim a tharlaíonn mar gheall ar chonarthaí atá déanta le custaiméirí seachas más rud é go dtagann na conarthaí sin faoi raon feidhme caighdeán eile, dála IAS 17 'Léasanna'.

Tá an Grúpa tar éis IFRS 15 a chur i bhfeidhm trí ghlacadh leis an modh iarmharta charnaigh, níltear tar éis faisnéis chomparáideach a athluadh leis, agus leantar ar aghaidh dá tuairisciú faoi IAS 18 agus IAS 17. Tá na beartais chuntasaíochta a cuireadh i bhfeidhm sa tréimhse chomparáideach leagtha amach thíos.

Ní raibh aon tionchar aige sin ar torthaí an Ghrúpa amhail an 1 Eanáir 2018 ná le linn na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2018 de bharr fhorfheidhmiú an chaighdeáin nua. Mar sin, níl aon nótaí breise de dhíth maidir leis an tionchar atá fágtha mar gheall ar an ghlactha ar an 1 Eanáir 2018 ná maidir leis na torthaí don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2018 ar aon dul le IAS 18.

Leis na caighdeáin, leagtar amach na prionsabail gur gá leis na heintitis a chur i gcrích chun an t-ioncam reatha a thomhas agus a thuairisciú, agus an príomhphrionsabal ná gur cheart do heintitis a chur san áireamh an t-ioncam reatha a thuairisciú lena gcuirtear san áireamh an chomaoin dá mbeadh an t-eintiteas ag súil mar chúiteamh dá n-oibleagáidí feidhmíochta don chustaiméir a chomhlíonadh.

Caithfidh prionsabail IFRS 15 a chur i bhfeidhm tríd an tsamhail cúig chéime seo a leanas a leanúint:
1. An conradh/na conarthaí le custaiméir a aithint.
2. Dualgais fheidhmíochta an chonartha a aithint.
3. Praghas an idirbhirt a shocrú
4. Praghas an idirbhirt a leithdháileadh ar na dualgais fheidhmíochta atá sa chonradh.
5. Ioncam a aithint nuair a shásaíonn an t-aonán dualgas feidhmíochta nó agus é á dhéanamh.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

1.BEARTAS CUNTASAÍOCHTA *(ar leanúint)*

1.4 Athrú ar bheartas cuntasaíochta - Ioncam Reatha *(ar leanúint)*
Tá roinnt sruthanna ioncaim curtha á oibriú ag an nGrúpa agus roinnt modhanna a curtha i bhfeidhm aige dá bharr chun an t-ioncam a thuairisciú, bunaithe ar na prionsabail atá leagtha amach in IFRS 15.

Tá an t-ioncam reatha agus an brabús a aithnítear in aon tréimhse bunaithe ar sholáthar oibleagáidí feidhmíochta chomh maith le ar meastóireacht ar cathain a aistrítear an smacht don chustaiméir. Aithnítear ioncam ag an bpointe sin ina ndéantar an oibleagáid feidhmiúcháin atá sa chonradh, de réir aitheantais 'trátha ar leith', nó 'le himeacht ama' de réir mar a aistrítear an oibleagáid feidhmiúcháin don chustaiméir.

An Beartas Cuntasaíochta atá i bhfeidhm ón 1 Eanáir 2018
Baineann na critéir aitheantais ioncaim seo a leanas le príomhshruthanna ioncaim an Ghrúpa don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018.

Ioncam reatha aerloingseoireachta agus ioncam gaolmhar leis
Aithnítear ioncam aerloingseoireachta glan ó aisíocaíochtaí ar sheirbhís a sholáthar don chustaiméir, agus cuimsítear leis:

- táillí ar phaisinéirí a aithnítear ag am a n-imeachta;
- táillí gluaiseachta rúidbhealaigh (tuirlingt agus éirí) a ghearrtar de réir uasmheáchan éirithe aerárthaigh aitheanta a thuairiscítear ag an imeacht;
- táillí páirceála aerárthach bunaithe ar mhéid ama páirceála agus an t-achar úsáidte agus aithnítear é ar imeacht an aerárthaigh;
- agus táillí eile a aithnítear nuair a chuirtear seirbhísí ar fáil.

Ioncam reatha miondíola

- Tuairiscítear an t-ioncam reatha miondíola ó ghnólachtaí Turasóireachta agus Aerfoirt an Ghrúpa nuair a aistrítear an smacht ar na hearraí don chustaiméir.

Ioncam Reatha Turasóireachta

- Tuairiscítear ioncam iontrála agus cóisire ar sheirbhís a sholáthar don chustaiméir ag amanna ar leith.
- Tuairiscítear ioncam ballraíochta thar an tréimhse lena mbaineann sé.
- Tuairiscítear táillí bainistíochta ó oibriúcháin thar an tréimhse lena mbaineann siad.

Déanann an Grúpa bainistiú agus oibriú ar roinnt áiteanna a mbíonn tóir ag turasóirí orthu mar a mbíonn táille bainistíochta ar fáil ó úinéir deiridh na háite a mbíonn tóir uirthi. Toisc go bhfuil an Grúpa tar éis cinneadh a dhéanamh nach bhfuil smacht iomlán aige ar na seirbhísí don chustaiméir, tá sé tar éis teacht den tuairim gur mar ghníomhaire a fheidhmíonn sé seachas mar phríomhaí maidir leis na socruithe seo agus déantar an táille bainistíochta a thaifeadadh mar ioncam thar an tréimhse lena mbaineann sé.

Íoctar an méid a bhailítear thar ceann an phríomhaí (m.sh. táillí iontrála) leis an bpríomhaí agus ní dhéantar é a thaifeadadh mar ioncam. Tá na costais a bhaineann le feidhmiú na n-áiteanna seo inaisíoctha go hiomlán, ar a n-áirítear costais fhostaithe áirithe a bhíonn fostaithe ag an nGrúpa.

Ioncam reatha ón maoin tráchtála

- Tuairiscítear an t-ioncam cíosghnólachta ón maoin infheistíochta de réir méid chothroim thar théarma an léasa. Socruithe léasa fadtéarma atá i gceist leis na conarthaí atá déanta.

Táille deonuithe aerfoirt agus ioncam reatha cíosghnólachta

- Tuairiscítear ioncam reatha ó tháillí deonuithe a bhfaightear ó lamháltóirí tráchtála de réir an phraghas an idirbheart lena mbeifear ag súil leis a bheith i dteideal le dá n-aistreofaí an tseirbhís don chustaiméir agus aon ioncam gaolmhar leis sin, agus tuairiscítear é thar na tréimhse lena soláthraítear na seirbhísí.
- Tuairiscítear an t-ioncam cíosghnólachta ón maoin atá ar an gcampas Aerfoirt de réir méid chothroim thar théarma an léasa.

Ioncam reatha ó ghníomhaíochtaí eile tráchtála
Áirítear leis an ioncam reatha ó ghníomhaíochtaí tráchtála eile:

- An táille tréchur chun seachadadh breosla, a thuairiscítear é de réir mar a sheachadtar an breosla don aerárthach; agus
- Ioncam carrchlóis a dhéantar é a aithint ag an am a éalaítear ón gcarrchlós, an pointe ag a meastar an tseirbhís a bheith soláthraithe don chustaiméir.

Ioncam eile
Aithnítear ioncam eile de réir na bhforálacha ginearálta thuas, is é sin nuair a sholáthraítear seirbhís don chustaiméir (i.e. go ndéantar an dualgas feidhmíochta a shásamh).

Is ag leibhéal an tsrutha ioncaim a dhéantar an t-ioncam reatha a im-dhealú. Gintear an t-ioncam reatha go léir ó sruthanna ioncaim an Ghrúpa in Éirinn.

Ag tús an chonartha déantar meastachán ar an bpraghas idirbhearta iomlán, is é sin a rá an tsuim lena mbeadh an Grúpa ag súil le bheith i dteideal leis agus dá bhfuil cearta aige leis de réir an chonartha reatha. Leis seo, áirítear meastóireacht ar aon chomaoin inathraitheach a bhféadfar feidhmíocht an Ghrúpa toradh a bheith aige ar ioncaim bhreise mar gheall miosúir feidhmiúcháin áirithe a bheith bainte amach.

Caithfidh an bhainistíocht roinnt cinntí agus toimhdí a dhéanamh chun déanamh amach suim an ioncaim reatha agus an bhrabúis, agus míreanna cláir chomhordaithe gaolmhara leo (dála fáltais trádála, ioncam fabhraithe agus ioncam iarchurtha) le bheith tuairiscithe sa tréimhse.

Cuimsítear, mar chuid de chonarthaí custaiméara an Ghrúpa, raon éagsúil de sceidil íocaíochta a bhraitheann ar an gcineál agus an saghas seirbhísí atá á soláthar. Aontaíonn an Grúpa sceidil íocaíochta ag tús conarthaí agus faigheann sé íocaíochtaí fúthu ar fud théarma na conarthaí. Féadfar go n-áireofar leis na sceidil íocaíochtaí seo íocaíochtaí feidhmíochta-bhunaithe nó íocaíochtaí bunaithe ar an dul chun cinn chomh maith le híocaíochtaí rialta nó ráithiúla le haghaidh soláthar seirbhíse leanúnach. Féadfar gur ag an ndáta seachadta, go riaráisteach nó mar pháirt íocaíocht roimh ré a mbíonn íocaíochtaí le hearraí idirbhearta agus le seirbhísí idirbheartaíochta.

Sa chás go bhfuil luach íocaíochtaí níos mó ná an t-ioncam reatha atá tuairiscithe ag dáta deiridh tréimhse áirithe, tuairiscíonn an Grúpa dliteanas ioncaim iarchurtha don difríocht sin. Sa chás go bhfuil táirge nó seirbhís soláthraithe ach nach bhfuil íocaíochtaí fós tuairiscithe leis, glacann an Grúpa le sócmhainn ioncaim fabhraithe don difríocht sin.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

1.BEARTAS CUNTASAÍOCHTA *(ar leanúint)*

1.4 Athrú ar bheartas cuntasaíochta - Ioncam Reatha *(ar leanúint)*
Táthar tar éis na dualgais feidhmíochta go léir ón mbliain airgeadais a shásamh, seachas mar atá leagtha amach sna polasaithe thuas, agus níl aon chinntí ná toimhdí de dhíth chun meastachán a dhéanamh ar phraghas an idirbhirt nó chun ioncam a leithdháileadh le hoibleagáidí feidhmiúcháin.

An Beartas Cuntasaíochta a bhí i bhfeidhm roimh don 1 Eanáir 2018
Cuireadh an beartas cuntasaíochta i bhfeidhm i leith ioncam reatha sa tréimhse chomparáideach.

Is ionann ioncam agus luach cóir ar earraí agus seirbhísí, glan ar lascainí agus lacáistí, a soláthraíodh do chustaiméirí seachtracha sa tréimhse cuntasaíochta gan cáin bhreisluacha a áireamh.

Aithnítear ioncam ó dhíol earraí nuair a bhíonn na coinníollacha go léir seo a leanas comhlíonta: go mbíonn rioscaí agus luaíochtaí suntasacha úinéireachta na n-earraí aistrithe chuig an gceannaitheoir, is féidir méid an ioncaim a thomhas go hiontaofa, is é is dóichí go rachaidh na tairbhí eacnamaíochta a bhaineann leis an idirbheart chuig an aonán agus is féidir na costais a tabhaíodh nó a bheidh le tabhú maidir leis an idirbheart a thomhas go hiontaofa.

Aithnítear ioncam ó sheirbhísí nuair a sholáthraítear na seirbhísí sin. Nuair a sholáthraítear seirbhís thar thréimhse ama, aithnítear láimhdeachas i gcomhréir leis an am a bhíonn caite.

Cuireadh na critéir aitheantais ioncaim seo a leanas i bhfeidhm i leith príomhshruthanna ioncaim an Ghrúpa sa tréimhse chomparáideach.

An tIoncam aerloingseoireachta
Aithnítear ioncam aerloingseoireachta glan ar lacáistí agus lascainí agus cuimsíonn sé táillí ar phaisinéirí a aithnítear ar a bhfágáil, táillí gluaiseachta rúidbhealaigh (tuirlingt agus éirí) a ghearrtar de réir uasmheáchan éirithe aerárthaigh aitheanta ar fhágáil, táillí páirceála aerárthach bunaithe ar mhéid ama páirceála agus an t-achar úsáidte, agus táillí eile a aithnítear nuair a chuirtear seirbhísí ar fáil.

Ioncam díreach miondíola agus ioncam ó tháillí lamháltais
Is é atá i gceist le miondíol díreach agus lamháltais mhiondíola/lónadóireachta ná ioncam díreach miondíola, a aithnítear nuair a fhaigheann an custaiméir na hearraí, agus is féidir go mbeadh ioncam táille lamháltais, go ginearálta, mar chéatadán den láimhdeachas a fhéadfadh a bheith faoi réir íosmhéideanna áirithe ar conradh agus aithnítear sin don tréimhse lena mbaineann sé.

Ioncam cíosa
Aithnítear ioncam ó maoin infheistíochta agus ó réadmhaoin, gléasra agus trealamh ar bhonn líne dhíreach thar théarma na tréimhse cíosa.

Gníomhaíochtaí tráchtála eile
Ar na gníomhaíochtaí eile tráchtála áirítear táillí úsáide maidir le córais oibríochtúla an Aerfoirt (m.sh. deascanna seiceála isteach), a aithnítear de réir mar a sholáthraítear gach seirbhís, táille tréchurtha maidir le breosla a sholáthar, a aithnítear nuair a sholáthraítear breosla chuig aerárthach, agus ioncam carrchlóis, a aithnítear ag an am a mbítear ag fágáil an charrchlóis.

Ioncam iontrála agus cóisire
Aithnítear ioncam iontrála agus cóisire ar sheirbhís a sholáthar don chustaiméir.

Ioncam ó tháillí bainistíochta
Déanann an Grúpa bainistiú agus oibriú ar roinnt áiteanna a mbíonn tóir ag turasóirí orthu mar a mbíonn táille bainistíochta ar fáil ó úinéir deiridh na háite a mbíonn tóir uirthi. Toisc go bhfeidhmíonn an Grúpa mar ghníomhaire seachas mar phríomhaí maidir leis na socruithe seo déantar an táille bainistíochta a thaifead mar ioncam thar an tréimhse lena mbaineann sé.

Íoctar an méid a bhailítear thar ceann an phríomhaí (m.sh. táillí iontrála) leis an bpríomhaí agus ní dhéantar é a thaifeadadh mar ioncam. Tá na costais a bhaineann le feidhmiú na n-áiteanna seo inaisíoctha go hiomlán, ar a n-áirítear costais fhostaithe áirithe a bhíonn fostaithe ag an nGrúpa.

Ioncam eile
Aithnítear ioncam eile de réir na bhforálacha ginearálta thuas, is é sin nuair a sholáthraítear seirbhís agus gur dóichí go dtiocfaidh ioncam chuig an nGrúpa dá bharr.

1.5 Athrú ar bheartas cuntasaíochta - Ionstraimí Airgeadais
Tá Ionstraimí Airgeadais IFRS 9 curtha i bhfeidhm ón dáta feidhme 1 Eanáir 2018. Táthar ag súil leis gurb é príomhthionchar an chaighdeáin seo ná go ndéanfar sholáthar drochfhéich an Ghrúpa a atháireamh, atá déanta amach de réir na samhla chaillteanais chreidmheasa ionchasacha. Ní raibh aon tionchar ábhartha aige seo ar thorthaí an Ghrúpa.

An Beartas Cuntasaíochta atá i bhfeidhm ón 1 Eanáir 2018

Sócmhainní agus dliteanais airgeadais
Áirítear le sócmhainní airgeadais an Ghrúpa fáltais trádála agus fáltais eile, fáltais um léasanna airgeadais, airgead tirim agus a choibhéis, agus infheistíochtaí eile

Áirítear le dliteanais airgeadais an Ghrúpa fáltais trádála agus fáltais eile, chomh maith le hiasachtaí bainc urraithe.

Aitheantas tosaigh agus tomhas tosaigh
Ar dtús, tuairiscítear sócmhainní agus dliteanais airgeadais nuair a dhéantar páirtí i bhforálacha conarthacha na hionstaime den Ghrúpa. Ar dtús, tuairiscítear infháltais trádála nuair a ghinntear iad.

Tuairiscítear sócmhainn airgeadais (ach amháin más infháltas trádála é gan comhbhall maoinithe suntasach) nó dliteanas airgeadais ar luach cóir ar dtús agus, i gcás mír nach bhfuil ar luach cóir mar gheall ar bhrabús nó caillteanas, costais bheartaíochta atá inchurtha go díreach lena cheannachán nó lena eisiúint. Den chéad dul síos, déantar infháltas trádála nach bhfuil comhbhall maoinithe suntasach ag baint leis a thomhas ag an bpraghas idirbhirt.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

1. BEARTAS CUNTASAÍOCHTA *(ar leanúint)*

1.5 Athrú ar bheartas cuntasaíochta - Ionstraimí Airgeadais *(ar leanúint)*
Aicmiú agus tomhas ina dhiaidh sin
Den chéad aitheantas, déantar sócmhainn airgeadais a aicmiú mar tomhaiste ag: costas amúchta nó ag luach cóir de réir brabúis nó caillteanais.

Ní dhéantar sócmhainní airgeadais a athaicmiú tar éis an chéad uair dóibh a bheith tuairiscithe seachas más rud é go leasaíonn an Grúpa an múnla gnó atá aige chun sócmhainn airgeadais a bhainistiú, agus sa chás sin déantar gach uile sócmhainn airgeadais a thagann faoin tionchar a athaicmiú ar an gcéad lá den chéad tréimhse tuairiscithe tar éis don athrú a bheith curtha i bhfeidhm ar an múnla gnó.

Déantar sócmhainn airgeadais a thomhas ag costas amúchta más rud é go gcomhlíontar leis na coinníollacha seo a leanas, agus ní dhéantar é a thomhas ag luach cóir de réir brabúis nó caillteanais.

- coimeádtar í laistigh de shamhail ghnó a raibh sé mar chuspóir aici sócmhainní a choimeád chun sreafaí airgid tirim conarthacha a bhailiú; agus
- fágann de bharr a gcuid téarmaí conarthacha go mbíonn sreafaí airgid tirim ar dhátaí sonraithe gur íocaíochtaí iad nach gcuimsítear leo ach amháin bunairgead agus ús ar an mbunsuim atá ag seasamh amach.

Déantar na dliteanais airgeadais uile a aicmiú mar thomhaiste ag costas amúchta nó ag luach cóir de réir brabúis nó caillteanais.

Déantar na sócmhainní airgeadais a thomhas ina dhiaidh sin ag costas amúchta agus modh an ghlanráta úis curtha i bhfeidhm. Laghdaítear an costas amúchta le caillteanais laghdaithe. Tuairiscítear aon ghnóthú nó caillteanas de dheasca réitigh mar bhrabús nó mar chaillteanas.

Úsáidtear samhail um chaillteanas chreidmheasa ionchasach chun caillteanais a thuairisciú i gcoinne sócmhainní airgeadais a thomhaistear iad ag an gcostas amúchta iad.

Ag gach dáta tuairiscithe déanann an Grúpa measúnú ar in-aisghabháltacht na n-infháltas trádála agus liúntais na dtaifead d'infháltais amhrasacha bunaithe ar thaithí. Úsáideann an Grúpa maitrís lamháltais chun tomhas a dhéanamh ar an caillteanais atá beartaithe sa chreidmheas d'infháltais trádála ó chustaiméirí indibhidiúla. Déantar amach na rátaí den chaillteanas trí modh 'ráta rolla' bunaithe ar an dóchúlacht go gcuirfear infháltas ar aghaidh trí chéimeanna leanúnacha ón neamh-aisghabháltacht go dtí an díscríobh. Tá na rátaí caillteanais bunaithe ar shonraí stairiúla d'eispéireas an chaillteanais chreidmheasa. Chomh maith leis sin cuirtear dearcadh an Ghrúpa ar staid an gheilleagair thar an fadtréimhse atá beartaithe do na hinfáltais.

Tá an Grúpa den tuairim go bhfuil riosca creidmheasa íseal i gceist leis an airgead tirim agus a choibhéis atá acu de réir rátála chreidmheasa seachtracha na gcontraphháirtithe.

An Dí-aithint
Dí-aithníonn an Grúpa sócmhainn airgeadais nuair a éagann na cearta conarthacha do na sreafaí airgid tirim ón sócmhainn airgeadais, nó nuair a aistríonn sé na cearta chun na sreafaí airgid tirim conarthacha in idirbheart ar bhealach lena n-aistrítear na deiseanna agus úinéireacht na sócmhainne airgeadais sin go substaintiúil, nó nuair nach n-aistríonn ná gcoimeádann an Grúpa na deiseanna agus na rioscaí a bhaineann leis an úinéireacht agus nach gcoimeádann sé smacht ar an sócmhainn airgeadais.

Déanann an Grúpa idirbhearta lena n-aistríonn sé sócmhainní a thuairiscítear ina ráiteas ar staid an airgeadais, ach coinníonn sé na rioscaí agus na buntáistí go léir, nó iad go léir beagnach, a bhaineann leis na sócmhainní aistrithe. Sna cásanna seo, déantar na sócmhainní aistrithe a dhí-aithin.

Tionchar atá ann de bharr gur glacadh le IFRS 9
Tar éis IFRS 9 a bheith glactha, tá sócmhainní airgeadais an Ghrúpa - infháltais trádála agus infháltais eile, inhfáltais léasa airgeadais, airgead tirim agus a choibhéis chomh maith le infheistíochtaí eile a bhí rangaithe mar 'Iasachtaí agus infháltais' rangaithe anois mar 'costas amúchta'. Ní raibh aon athrú ar shuim ghlanluacha na sócmhainní seo mar thoradh ar IFRS 9 a bheith curtha i bhfeidhm orthu ar an 1 Eanáir 2018.

Dliteanais airgeadais
Aicmiú agus tomhas ina dhiaidh sin
Déantar dliteannais airgeadais a aicmiú mar thomhaiste ag: costas amúchta nó ag luach cóir de réir brabúis nó caillteanais. Déantar dliteanais airgeadais a rangú le bheith ar luach cóir de réir brabúis nó caillteanais más rud é go bhfuil sé coimeádta le trádáil, más díorthach é nó más rud é go bhfuil sé ainmnithe le amhlaidh den chéad tuairisc. Déantar dliteanais airgeadais ag luach cóir de réir brabúis nó de réir caillteanais a thomhas ag an luach cóir agus tuairiscítear glanghnóthachain agus glan chaillteanais sa bhrabús nó sa caillteanas, agus aon chostas úis san áireamh leis sin. Déantar dliteanais airgeadais eile a thomhas ina dhiaidh sin ag costas amúchta agus modh an ghlanráta úis curtha i bhfeidhm. Aithnítear costais úis agus gnóthachain agus caillteanais trí malartán eachtrach i mbrabús nó caillteanas. Tuairiscítear aon ghnóthú nó caillteanas de dheasca dhí-aitheanta mar bhrabús nó mar chaillteanas.

An Dí-aithint
Dí-aithníonn an Grúpa dliteanas airgeadais nuair a ghlantar a oibleagáidí conarthacha, nó nuair a cuirtear i gceal iad, nó go n-éagann siad. Déanann an Grúpa dliteanas a dhí-aithint chomh maith nuair a leasaítear a gcuid téarmaí agus nuair a thagann difríocht suntasach ar an dliteanas leasuithe, agus sa chás sin déantar dliteanas airgeadais nua a thuairisciú ar luach cóir de réir na téarmaí leasuithe. Nuair a dhéantar dliteanas airgeadais a dhí-aithint, déantar an difríocht atá ann idir an tsuim ghlanluacha atá curtha ar ceal agus an tsuim íoctha a thuairisciú mar bhrabús nó mar chaillteanas.

Tionchar atá ann de bharr gur glacadh le IFRS 9
Tar éis IFRS 9 a bheith glactha, leanfar ar aghaidh le sócmhainní airgeadais an Ghrúpa - infháltais trádála agus infháltais eile, chomh maith le hiasachtaí bainc urraithe a bhí rangaithe go dtí sin mar 'Iasachtaí agus infháltais' a bheith rangaithe amhlaidh, gan aon athrú sa tsuim ghlanluacha ar an 1 Eanáir 2018.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

1.BEARTAS CUNTASAÍOCHTA *(ar leanúint)*

1.5 Athrú ar bheartas cuntasaíochta - Ionstraimí Airgeadais *(ar leanúint)*
An Beartas Cuntasaíochta a bhí i bhfeidhm roimh don 1 Eanáir 2018
Iasachtaí agus infháltais ag costas amúchta

Airgead tirim agus a choibhéis
Is ionann airgead tirim agus coibhéis airgid thirim agus airgead sa bhanc agus ar láimh agus taiscí gearrthéarmacha le haibíocht níos lú ná 90 lá ón dáta tionscanta.

Infheistíochtaí eile
Baineann infheistíochtaí eile le taiscí gearrthéarmacha bainc le haibíocht níos mó ná 90 lá ón dáta tionscanta.

Infháltais trádála agus infháltais eile
Aithnítear trádáil agus infháltais eile ar dtús ag luach cóir. I ndiaidh an aitheantais tosaigh déantar iad a thomhas ag costas amúchta le húsáid á bhaint as modh an úis ghlain, lúide aon chaillteanas lagaithe. Má fhaightear íocaíochtaí ó chustaiméirí sula n-aithnítear na suimeanna seo in ioncam, cuirtear an difríocht i láthair mar ioncam iarchurtha.

Sócmhainní airgeadais atá ar fáil le díol
Aithnítear sócmhainní airgeadais atá ar fáil le díol ar dtús ag luach cóir móide aon chostas a bhíonn inchurtha go díreach ina leith. I ndiaidh an aitheantais tosaigh, déantar iad a thomhas ag luach cóir agus aithnítear na hathruithe in Ioncam Cuimsitheach Eile agus carntha sa Chúlciste Cóirluacha. Nuair a cheaptar gur bhearnú ar luach a bhíonn i laghdú ar luach cóir, aithnítear sa Ráiteas ar Bhrabús nó Caillteanas é. Nuair a bhíonn na sócmhainní seo dí-aitheanta déantar athaicmiú ar an ngnóthú nó ar an gcaillteanas carntha mar bhrabús nó caillteanas.

Iasachtaí agus suimeanna iníoctha ag costas amúchta

Suimeanna trádála iníoctha agus suimeanna iníoctha eile
Aithnítear trádáil agus suimeanna eile iníoctha ar dtús ag luach cóir. I ndiaidh an aitheantais tosaigh déantar iad a thomhas ag costas amúchta le húsáid á bhaint as modh an ghlanráta úis.

Iasachtaí agus fiachais
Aithnítear iasachtaí úsmhara ar dtús ag luach cóir, lúide na gcostas idirbhirt a bhíonn inchurtha ina leith. I ndiaidh an aitheantais tosaigh, déantar na dliteanais seo a thomhas ag costas amúchta le húsáid á bhaint as modh an ghlanráta úis.

Bearnú ar shócmhainní airgeadais (ar a n-áirítear trádáil agus infháltais eile)
Déantar sócmhainn airgeadais nach dtugtar anonn ag luach cóir trí bhrabús nó caillteanas a mheas ag gach dáta tuairiscithe le cinneadh a dhéanamh an ann d'fhianaise oibiachtúil go bhfuil sé laghdaithe. Bíonn sócmhainn airgeadais lagaithe má léiríonn fianaise oibiachtúil gur tharla caillteanas i ndiaidh aitheantais tosaigh na sócmhainne, agus go raibh drochthionchar ag an gcaillteanas ar shreabhadh airgid measta don todhchaí maidir leis an sócmhainn ar féidir é a mheas go hiontaofa.

Déantar caillteanas lagaithe maidir le sócmhainn airgeadais a dhéantar a thomhas ag costas amúchta, a áireamh mar an difríocht idir a shuim ghlanluacha agus luach reatha an sreafaí airgid a bhíonn measta don todhchaí agus é lascainithe de réir bhunráta úis ghlan na sócmhainne. Maidir le hionstraimí airgeadais a dhéantar a thomhas ag costas lúide lagú, déantar an laghdú a ríomh mar an difríocht idir a shuim ghlanluacha agus an meastachán is fearr ar an suim a gheobhadh an Grúpa ar an sócmhainn dá ndéanfaí é a dhíol ag an dáta tuairiscithe. Nuair a bhíonn teagmhas ina dhiaidh sin mar chúis le laghdú ar chaillteanas lagaithe, cuirtear an laghdú ar chaillteanas lagaithe ar gcúl trí bhrabús nó caillteanas.

1.6 Gnóthas Leantach
Creideann na stiúrthóirí go bhfuil acmhainní airgeadais imleor ar fáil le ceadú don Ghrúpa freastal ar a oibleagáidí de réir mar a bhíonn siad dlite, ag clúdach tréimhse nach lú ná 12 mí ó dháta faofa na ráiteas airgeadais. Agus iad ag teacht ar a dtuairim, chuir na stiúrthóirí riachtanais airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta sa todhchaí agus na saoráidí reatha bainc san áireamh. Ar an gcúis sin, leanann na Stiúrthóirí leis an mbonn mar ghnóthas leantach a ghlacadh agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú.

1.7 Airgeadraí eachtracha
Déantar idirbheartaíocht in airgeadra eachtrach a aistriú chuig an Euro, ar é airgeadra feidhmeach na Cuideachta agus gach forchuideachta é, de réir an ráta margaidh airgeadraí a bhíonn ann ag dáta an idirbhearta.

Ansin déantar sócmhainní agus dliteanais airgeadaíochta a bhíonn ainmnithe in airgeadra eachtrach a ath-aistriú ag an ráta malairte a bhíonn ann ag an dáta tuairisce. Déantar ath-aistriú ar shócmhainní agus dliteanais neamhairgeadaíochta a bhíonn ainmnithe in airgeadra eachtrach a thugtar ag luach cóir chuig an airgeadra feidhmeach ag na rátaí malairte a bhíonn ag na dátaí ar ar socraíodh an luach cóir. Ní dhéantar ath-aistriú ar shócmhainní neamhairgeadaíochta.

Aithnítear difríochtaí i malairt eachtrach ar aistriú sa Ráiteas ar Bhrabús nó Caillteanas.

1.8 Teaglamaí de Ghnólachtaí
Úsáidtear bonn éadála na cuntasaíochta le cuntas a thabhairt ar éadáil fhochuideachtaí ag an nGrúpa. Úsáidtear an modh seo ag an dáta éadála, ar é an dáta é ar a n-aistrítear an rialú chuig an nGrúpa.

Fuair Grúpa na Sionainne cpt scairchaipiteal eisithe iomlán Údarás Aerfort na Sionainne agus Maoin Tráchtála na Sionainne, trí ranníocaíocht chaipitil, le feidhm ón 5 Meán Fómhair 2014. Tugadh cuntas ar seo mar idirbheart coitianta rialaithe de réir "Chumraíochtaí Gnó" IFRS 3, le cuntas á thabhairt ar ghlansócmhainní ag glanluach na leabhar. Dá bhrí sin ní raibh aon dea-thoil i gceist leis an éadáil chun críche chomhdhlúite. Toisc gur aistríodh na scaireanna sa dá aonán, a thóg Grúpa na Sionainne ar láimh, gan aon chomaoin, caitheadh leis an aistriú ar na scaireanna mar ranníocaíocht chaipitiúil.

1.9 Míreanna eisceachtúla
Tá an Grúpa tar éis glacadh le leagan amach Ráitis ar Bhrabús nó Caillteanas ina ndéantar iarracht ar bhéim a chur ar nithe suntasacha i dtorthaí an Ghrúpa don bhliain. Creideann an Grúpa go bhfuil níos mó céile leis an gcur

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

1.BEARTAS CUNTASAÍOCHTA *(ar leanúint)*

1.9 Míreanna eisceachtúla *(ar leanúint)*
i láthair seo agus gur anailís níos cuidiúla atá ann toisc go gcuirtear béim ar nithe neamhthrádála. Is féidir go n-áireofaí ar nithe dá leithéid costais athstruchtúraithe nó éadála, brabús nó caillteanas ar dhiúscairtí sócmhainní nó oibríochtaí, in éineacht le nithe neamhthrádála de réir a nádúir. Tugann an Grúpa breith agus measúnú á dhéanamh aige ar nithe ar leith ar chóir go ndéanfaí iad a nochtadh sa Ráiteas ar Bhrabús nó Caillteanas, toisc iad a bheith suntasach nó minicíocht a bheith ag baint leo, mar aon le nótaí ábhartha mar mhíreanna eisceachtúla.

1.10 Maoin, gléasra agus trealamh
Tugtar maoin, gléasra agus trealamh de réir costais, lúide dímheasa carntha agus aon chaillteanais lagaithe.

Nuair a bhíonn saolré ionchais éagsúil ag baint le páirteanna de mhaoin, gléasra agus trealamh, tugtar cuntas orthu mar mhíreanna ar leith maoine, gléasra agus trealaimh.

Tugtar obair thógála a bhíonn ar siúl ar chostas agus baineann sé le caiteachas caipitiúil ar thionscadail tógála nach mbíonn críochnaithe ag deireadh na bliana. Déantar sócmhainní atá á dtógáil a aistriú chuig sócmhainní atá críochnaithe nuair a bhíonn formhór na ngníomhaíochtaí a bheadh riachtanach leis an sócmhainn a bheith ullamh le húsáid críochnaithe. Ní chuirtear dímheas i bhfeidhm ar shócmhainní a bhíonn á dtógáil. Le costas talún agus foirgneamh tionsclaíoch agus oibre thógála atá idir láimh cionroinnt de na costais a bhaineann leis an bhfoireann atá comhcheangailte go díreach le gnóthú nó le forbairt na sócmhainní.

Aithnítear aon ghnóthachan nó caillteanas ar dhiúscairt réadmhaoine, gléasra agus trealamh, ríofa mar an difríocht idir glanfháltais na diúscartha agus suim ghlanluacha na míre, mar bhrabús oibriúcháin ar chríochnú an díolacháin. Nuair a mheastar gnóthachan nó caillteanas a bheith suntasach déantar sin a nochtadh mar mhír Eisceachtúil de réir 1.9.

Ní bhíonn caiteachas ina dhiaidh sin caipitlithe ach más dóichí go dtiocfaidh na tairbhí eacnamaíocha a bhaineann leis an gcaiteachas chuig an nGrúpa.

Déantar dímheas a chur sa Ráiteas Brabúis nó Caillteanais ar bhonn líne dhíreach thar shaolré ionchais measta gach páirt den réadmhaoin, gléasra agus trealamh. Ní dhéantar dímheas ar thalamh. Seo a leanas saolré ionchais measta:

Coimpléacsanna chríochfoirt, aerpháirceanna agus maoin eile aerfoirt	10 - 50 bliain
Foirgnimh agus infreastruchtúr tionsclaíoch agus turasóireachta	5 - 33.3 bliain
Mionathrú foirgneamh	20 bhliain
Troscán, Daingeáin agus Feistis	2 - 20 bliain
Mótarfheithiclí	4 - 5 bliain
Trealamh TF	3 - 5 bliain

Déantar athbhreithniú ar mhodhanna dímheasa, saolré ionchais agus luachanna iarmharacha ag gach dáta tuairiscithe. Déantar soláthar freisin d'aon bhearnú ar réadmhaoin, gléasra agus trealamh.

Tuilleann an Grúpa ioncam cíosa ó roinnt sócmhainní de chuid an Aerfoirt a choimeádtar mar réadmhaoin, gléasra agus trealamh. Bíonn na sócmhainní seo ag teastáil d'fheidhmiú an Aerfoirt agus le sruthanna ioncaim aerloingseoireachta agus eile a ghiniúint. Níl ar chumas an Ghrúpa a leithéid de shócmhainní a dhíol toisc a chóngaraí atá siad don aerpháirc agus don rúidbhealach agus toisc nach ngineann na sócmhainní seo sreabhadh airgid neamhspleách ar na sócmhainní eile atá ag an nGrúpa ní shásaíonn siad na riachtanais a bhaineann le bheith rangaithe mar Réadmhaoin Infheistíochta de réir IAS 40.

1.11 Sócmhainní doláimhsithe
Tugtar na sócmhainní doláimhsithe a bhíonn faighte ag an nGrúpa de réir a gcostas lúide amúchadh carntha agus lúide aon chaillteanas lagaithe.

Déantar amúchadh a chur sa Ráiteas ar Bhrabús nó Caillteanas ar bhonn líne dhíreach thar shaolré ionchais measta na sócmhainní doláimhsithe mura mbíonn a leithéid de shaolré éiginnte. Déantar tástáil chórasach ar shócmhainní doláimhsithe maidir le lagú ag dáta deiridh gach bliain. Déantar amúchadh ar shócmhainní doláimhsithe eile ón dáta ar a mbíonn siad ar fáil le húsáid. Seo a leanas saolré ionchais measta:

Bogearraí Ríomhaire	3 - 6 bliain

1.12 Bearnú sócmhainní neamhairgeadaíochta
Déantar athbhreithniú ar shuimeanna glanluacha shócmhainní neamhairgeadaíochta an Ghrúpa, seachas fardail (ag costas agus glanluach inréadaithe níos ísle), réadmhaoin infheistíochta (á tomhas ag luach cóir), agus sócmhainní cánach iarchurtha (aitheanta ar bhonn in-aisghabhála) ag gach dáta tuairiscithe le cinneadh a dhéanamh an ann d'aon chomhartha bearnaithe. Más ann d'aon chomhartha dá leithéid, déantar tástáil bhearnaithe agus déantar an sócmhainn a leagadh anuas chuig a méid inaisghabhálachta de réir mar is cuí.

Bíonn méid in-aisghabhála na sócmhainne nó an aonaid ginte airgid níos mó ná a luach in úsáid agus a luach cóir lúide costais le díol. Agus luach in úsáid á mheas, déantar sreabhadh airgid measta don todhchaí a lascainiú go dtí a luach reatha ag úsáid rátaí lascainithe roimh cháin a léiríonn measúnachtaí reatha an mhargaidh ar luach ar airgead ag an am agus na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an sócmhainn. Chun críche na tástála bearnaithe, déantar sócmhainní nach féidir iad a thástáil go hindibhidiúil a ghrúpáil le chéile sna grúpaí is lú de shócmhainní a ghineann insreabhadh airgid ó úsáid leanúnach atá neamhspleách den chuid is mó ar insreabhadh airgid ó shócmhainní eile nó grúpa sócmhainní (an "t-aonad ginte airgid").

Aithnítear caillteanas lagaithe má bhíonn suim ghlanluacha na sócmhainne nó a aonad ginte airgid ("CGU") níos mó ná an suim in-aisghabhála measta. Aithnítear caillteanais lagaithe i mbrabús nó caillteanas.

Déantar measúnú ar chaillteanais lagaithe i dtréimhsí roimhe seo ag gach dáta tuairiscithe maidir le haon chomhartha go mbíonn an caillteanas laghdaithe nó nach ann dó níos mó. Déantar caillteanas lagaithe a fhreaschur má bhíonn athrú ar na meastacháin a úsáideadh leis an suim in-aisghabhála a shocrú. Ní dhéantar caillteanas lagaithe a aisiompú ach amháin sa mhéid is nach mbíonn suim ghlanluacha na sócmhainne níos mó ná an suim ghlanluacha a bheadh socraithe, glan ar dhímheas nó amúchadh, mura raibh aon chaillteanas lagaithe aitheanta.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

1.BEARTAS CUNTASAÍOCHTA *(ar leanúint)*

1.13 Maoin infheistíochta
Is é atá i réadmhaoin infheistíochta ná réadmhaoin a bhíonn coimeádta le hioncam cíosa a thuilleamh nó chun críche luachmhéadaithe caipitil nó don dá cheann, agus nach bhfuil in úsáid ag an nGrúpa.

Tugtar cuntas ar ioncam cíosa ó réadmhaoin infheistíochta faoi mar atá sa chur síos sa pholasaí cuntasaíochta ar ioncam.

Déantar réadmhaoin infheistíochta a thomhas de réir luacha choir. Is é atá sa luach cóir ná an praghas a bheadh le fáil dá ndéanfaí an réadmhaoin a dhíol in idirbheartaíocht eagraithe idir rannpháirtithe sa mhargadh bunaithe ar úsáid na sócmhainne is airde agus is fearr. Aithnítear aon bhrabús nó caillteanas a éiríonn as athruithe ar an luach cóir i mbrabús nó caillteanas sa tréimhse ina dtarlódh sin. Ar dhiúscairt réadmhaoine infheistíochta, ceaptar gurb í an suim ghlanluacha an luach cóir ag dáta foilsithe an Ráiteas ar Staid an Airgeadais roimhe sin.

Cuireann an bhainistíocht luach ar an bpunann gach bliain. Éilíonn luacháil réadmhaoine infheistíochta ardleibhéal breithiúnais ón mbainistíocht. Socraítear na luachálacha, le tacaíocht ó fhianaise an mhargaidh agus luacháil neamhspleách seachtrach ar sciar den phunann, trí thagarmharcáil a dhéanamh in aghaidh idirbhearta inchomparáide le réadmhaoin den chineál céanna sna láithreacha céanna le cinn an Ghrúpa nó trí mhodhanna luachála a úsáid ar a n-áirítear toradh an mhargaidh ar réadmhaoin inchomparáide a úsáid. Tá eolas ar an mbonn ar a ndéantar a leithéid de luachálacha i rith na bliana leagtha síos i Nóta 11.

1.14 Fardail
Déantar fardail a thomhas ag an gcostas is ísle agus ag an nglanluach inréadaithe.

Bíonn costas bunaithe ar phraghas sonraisc ar bhonn an mheáin. Is é atá sa ghlanluach inréadaithe ná fíorchostas nó costas measta díolta (glan ar thrádáil ach roimh lascainí socraíochta), lúide gach costas breise a bheadh i gceist le margaíocht agus díolachán.

Déantar soláthar nuair is cuí, do nithe atá dulta as feidhm, a ghluaiseann go mall nó atá lochtach.

Ní bhaineann stoc cothabhála ach le fardail a mbeidh costas air nuair a úsáidtear é. Is é atá ann ná páirteanna spártha a úsáidtear chun críche chothabhála agus soláthairtí oifige.

1.15 Soláthairtí
Tugtar sainmhíniú ar sholáthar mar dhliteanas uainithe nó suime éiginnte. Aithnítear soláthairtí nuair a bhíonn oibleagáid dhlíthiúil nó inchiallaithe ag an nGrúpa de bharr rud a tharla san am atá caite, ar féidir é a thomhas go hiontaofa agus gur dóichí go mbeidh gá le heis-sreabhadh acmhainní a chorpraíonn leasa eacnamaíocha d'fhonn an oibleagáid a réiteach.

Déantar soláthairtí a thomhas de réir an mheastacháin is fearr ar an gcaiteachas a bheadh ag teastáil d'fhonn an oibleagáid a réiteach ag an dáta tuairiscithe. Má bhíonn tionchar ábhartha i gceist, déantar soláthairtí a thomhas trí lascainiú a dhéanamh ar an sreabhadh airgid a bhfuiltear ag súil leis sa todhchaí ag ráta roimh cháin a léiríonn measúnachtaí reatha an mhargaidh ar luach ar airgead ag an am agus, nuair is cuí, na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an dliteanas.

Aithnítear soláthairtí do chonarthaí dochraideacha mar a dtéann na costais dosheachanta a bhaineann le freastal ar na hoibleagáidí faoin socrú os cionn na leasa eacnamaíochta a mbeifí ag súil leo ina thaobh. Léiríonn na costais dosheachanta faoi chonradh an glanchostas is lú a bhaineann leis an conradh a fhágáil, .i. an costas is ísle a bhaineann le é a chomhlíonadh agus aon chúiteamh nó pionós a éireodh as teip ar é a chomhlíonadh.

1.16 Cáin
Is é atá sa cháin ar bhrabús nó caillteanas don bhliain ná cáin reatha agus iarchurtha. Aithnítear cáin sa Ráiteas ar Bhrabús nó Caillteanas ach amháin nuair a bhaineann sé le nithe a bhíonn aitheanta go díreach i gcothromas nó in ioncam cuimsitheach eile, agus sa chás sin aithnítear é go díreach i gcothromas nó in ioncam cuimsitheach eile.

Cáin reatha
Is í an cháin reatha an cháin iníoctha nó infhála a bhfuiltear ag súil leis ar an ioncam inchánaithe nó ar chaillteanas don bhliain, ag úsáid na rátaí cánach atá achtaithe nó arna ghlacadh sa tsubstaint ag an dáta tuairiscithe, agus aon cheartú ar cháin iníoctha nó infhála maidir le blianta roimhe sin.

Cáin iarchurtha
Aithnítear cáin iarchurtha maidir le héagsúlachtaí sealadacha idir shuimeanna glanluacha na sócmhainní agus na ndliteanas chun críche tuairiscithe airgeadais agus na suimeanna a úsáideadh chun críche cánach.

Níl soláthar déanta do na héagsúlachtaí sealadacha seo a leanas: an t-aitheantas tosaigh ar dhea-thoil más ann dó; an t-aitheantas tosaigh ar shócmhainní nó dliteanais nach mbíonn tionchar á cur ar chuntasaíocht ná ar bhrabús inchánaithe seachas i gcomhcheangal gnó, agus éagsúlachtaí a bhaineann le hinfheistíochtaí i bhfochuideachtaí, comhlaigh agus comhshocruithe sa mhéid gur dóichí nach n-aisiompóidh siad go ceann i bhfad.

Tá méid na cánach iarchurtha a sholáthraítear bunaithe ar an mbealach réadaithe nó socraithe a bhfuiltear ag súil leis maidir le suim ghlanluacha sócmhainní agus dliteanais, ag úsáid rátaí cánach atá achtaithe nó arna ghlacadh sa tsubstaint ag an dáta tuairiscithe. Maidir le réadmhaoin infheistíochta a dhéantar a thomhas ag luach cóir, déantar cáin iarchurtha a sholáthar ag an ráta a bhaineann le díol na réadmhaoine. Déantar cáin iarchurtha a thomhas ar bhonn neamh-lascainithe. Ní dhéantar fritháireamh ar cháin iarchurtha shócmhainní agus dliteanais ach má shásaítear critéir áirithe.

Ní aithnítear sócmhainní cánach iarchurtha ach sa mhéid is gur dócha go mbeidh brabús inchánaithe ar fáil sa todhchaí mar ar féidir difríocht shealadach a úsáid ina choinne. Déantar athbhreithniú ar shócmhainní cánach iarchurtha neamhaitheanta ag gach dáta tuairiscithe agus aitheanta sa mhéid gur dócha go mbeidh brabús inchánaithe ar fáil mar ar féidir iad a úsáid ina gcoinne.

Maidir le 2017, faoi Alt 229A (3) d'Acht Comhdhlúite Cánach 1997, mar a bhí fochuideachta an Ghrúpa CGA Fiontair Thráchtála na Sionainne, inmhuirir i leith cánach faoi Chás V de Sceideal D maidir le brabúis nó gnóthachain ábhartha, rinneadh an brabús nó na gnóthachain ábhartha a laghdú de réir suime ar ionann í agus aon trian den bhrabús nó de na gnóthachain ábhartha sin. Maidir le 2018, tá ioncam Chás V dliteanach le cáin chorparáide go huile is go hiomlán.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

1.BEARTAS CUNTASAÍOCHTA *(ar leanúint)*

1.16 Cáin *(ar leanúint)*
Tá cáin chorparáide dlite ar ioncam ó fhoinsí eile. Tá Cáin Ghnóthachan Caipitiúil dlite ar CGA Fhiontair Thráchtála na Sionainne de réir Alt 36, d'Acht um Aerfoirt Stáit (Grúpa na Sionainne) 2014.

1.17 Sochair d'fhostaithe
Sochar fostaí gearrthéarma
Aithnítear sochair fostaí fearrthéarma mar chostas toisc go mbíonn seirbhísí an fhostaí a bhaineann leis tugtha.

Déantar oibleagáidí sochair fostaí gearrthéarma a thomhas ar bhonn neamhlascainithe agus déantar iad a chlárú mar chaiteachas toisc go soláthraítear an tseirbhís a bhaineann leo. Aithnítear dliteanas don mhéid a bhfuiltear ag súil leis a íocfar faoi bhónas airgid ghearrthéarma nó pleananna roinnte brabúis má bhíonn oibleagáid dhlíthiúil nó inchiallaithe ann an suim seo a íoc mar thoradh ar sheirbhís a sholáthair an fostaí san am atá caite agus gur féidir an oibleagáid a mheas go hiontaofa.

Sochair foirceanta
Aithnítear sochair foirceanta mar chostas nuair a bhíonn an Grúpa tiomanta go soiléir, gan deis réalaíoch tarraingt siar as, do mhionphlean foirmeálta le deireadh a chur le fostaíocht roimh an ngnáthdháta scoir, nó sochair foirceanta a sholáthar mar thoradh ar thairiscint a dhéanamh iomarcaíocht dheonach a spreagadh. Aithnítear sochair foirceanta d'iomarcaíocht dheonach mar chostas má bhíonn tairiscint déanta ag an nGrúpa maidir le hiomarcaíocht dheonach, gur dócha go nglacfar leis an tairiscint, agus gur féidir líon na ndaoine a ghlacann leis a mheas go hiontaofa. Má bhíonn sochair iníoctha níos mó ná 12 mí i ndiaidh an dáta tuairiscithe, nuair is ábhartha an tionchar aige sin, bíonn siad lascainithe go dtí a luach reatha.

Oibleagáidí maidir le sochar scoir
Feidhmíonn cuideachtaí an Ghrúpa nó bíonn siad rannpháirteach i roinnt scéimeanna pinsin, faoi mar atá thíos.

<u>Scéimeanna ranníocaíochta sainithe</u>
Feidhmíonn an Grúpa roinnt scéimeanna pinsin le ranníocaíocht shainithe. Is é atá i scéim ranníocaíochta sainithe ná plean sochair iar-fhostaíochta mar a n-íocann an Grúpa ranníocaíocht sheasta le haonán scartha agus gan aon oibleagáid dhlíthiúil ná inchiallaithe air suimeanna breise a íoc. Coimeádtar sócmhainní na scéimeanna seo scartha ó shócmhainní an Ghrúpa i gcistí atá riartha go neamhspleách. Aithnítear oibleagáidí maidir le ranníocaíochtaí chuig pleananna pinsin le ranníocaíocht shainithe mar chostas sa Ráiteas ar Bhrabús nó Caillteanas sna tréimhsí ina dtugann na fostaithe seirbhís.

Bhí Maoin Tráchtála na Sionainne ag feidhmiú scéime pinsin le sochar sainithe a bhí neamhchistithe suas go dtí dáta an aistrithe chuig Grúpa na Sionainne. De réir an Acht um Ghrúpa na Sionainne, aistríodh gach dliteanas, dleacht, oibleagáid agus cistiú (ar a n-áirítear méadú ar phinsin agus íocaíochtaí forlíontacha pinsin) ag éirí as feidhmiú na scéime, chuig an Aire Post, Fiontar agus Nuálaíochta. Dá bhrí sin tá Grúpa na Sionainne agus Maoin Tráchtála na Sionainne tar éis cuntas a thabhairt ar an scéim mar scéim phinsin le ranníocaíocht shainithe.

Íocann an Grúpa ranníocaíochtaí an fhostóra agus an fhostaí leis an Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta dá fhostaithe ar bhaill den scéim seo le sochar sainithe iad. Is ionann an suim a ghearrtar sa Ráiteas ar Bhrabús nó Caillteanas agus ranníocaíochtaí an fhostóra iníochta leis an scéim seo maidir leis an tréimhse cuntasaíochta.

<u>Pleananna le sochar sainithe</u>
Is plean sochair iar-fhostaíochta atá i gceist le plean le sochar sainithe seachas plean le ranníocaíocht shainithe.

Is baill de scéim phinsin le sochar sainithe atá riartha go scartha iad fostaithe áirithe de chuid an Ghrúpa ("Scéim Aoisliúntais Fhorlíontach Aer Rianta"). Is é daa cpt ("daa") príomhfhostaí urraithe na scéime. Tá an scéim dúnta do bhaill nua faoin am seo.

Déantar oibleagáid ghlan an Ghrúpa maidir le pleananna pinsin le sochar sainithe a ríomh trí mheastachán a dhéanamh ar mhéid an tsochair a bheadh tuillte ag na fostaithe sa todhchaí as ucht a gcuid seirbhíse sa tréimhse reatha agus i dtréimhsí roimhe sin; cuirtear an sochar sin as an áireamh lena luach reatha a shocrú, agus déantar luach cóir aon sócmhainní de chuid an phlean a dhéanamh amach (ag an bpraghas laistigh de raon an phraghais iarrtha is mó a léiríonn luach cóir). Socraíonn an Grúpa an t-ús glan ar an nglandliteanas sochair sainithe don tréimhse tríd an ráta lascaine a úsáidtear d'fhonn an oibleagáid maidir le sochar sainithe a thomhas ag tús na tréimhse bliantúla maidir leis an nglandliteanas sochair sainithe.

Is é atá sa ráta lascaine ná an toradh ag an dáta tuairiscithe ar bhannaí a bhfuil rátáil chreidmheasa AA ar a laghad ag baint leo le dátaí aibíochta cóngarach do théarmaí oibleagáide an Ghrúpa agus a bhíonn ainmnithe san airgeadas ina bhfuiltear ag súil leis go n-íocfar na sochair.

Is é atá i gceist le hatomhas ag éirí ó phleananna le sochar sainithe ná gnóthachain agus caillteanais achtúireacha, an toradh ar shócmhainní de chuid an phlean (seachas ús) agus an toradh ar shíleáil na sócmhainne (más ann dó, seachas ús). Aithníonn an Grúpa láithreach iad in ioncam cuimsitheach eile agus gach costas eile a bhaineann le pleananna sochair sainithe i gcostais shochair an fhostaí i mbrabús nó caillteanas.

Nuair a athraítear na sochair a bhaineann le plean, nó nuair a dhéantar plean a laghdú, aithnítear an sciar den sochar athraithe a bhain le seirbhís fhostaithe san am atá caite, nó gnóthachan nó caillteanas ar laghdú, láithreach i mbrabús nó caillteanas nuair a tharlaíonn an leasú nó an laghdú ar an bplean.

Déanann achtúire cáilithe na hoibleagáidí a bhaineann le sochair sainithe ríomh ag úsáid mhodh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa. Nuair a bhíonn sochar i gceist don Ghrúpa de bharr an áirimh, bíonn an sócmhainn aitheanta teoranta do luach reatha na sochar ar bhíonn ar fáil i bhfoirm aon aisíocaíochtaí sa todhchaí ón bplean nó laghdú ar ranníocaíochtaí sa todhchaí agus cuirtear san áireamh an drochthionchar a bheadh ag aon riachtanas íosta maoinithe.

1.18 Léasanna
Oibleagáidí léasa airgeadais
Déantar léasanna ina nglacann an Grúpa go substaintiúil le gach riosca agus toradh úinéireachta sócmhainne ar léas a rangú mar léasanna airgeadais. Tugtar sócmhainní ar léas a fuarthas trí leas airgeadais ag suim chomhionann leis an luach cóir is ísle acu agus luach reatha na n-íocaíochtaí íosta léasa ag tús an léasa, lúide dímheas carntha agus lúide caillteanas lagaithe carntha.

Déantar íocaíochtaí íosta léasa a chionroinnt idir an muirear airgeadais agus an laghdú ar an dliteanas a bhíonn amuigh. Déantar an muirear airgeadais a leithroinnt ar gach tréimhse le linn téarma an léasa d'fhonn ráta úis thréimhsiúil leanúnach a chur ar fáil ar an gcomhardú ar a ndliteanas a bhíonn fágtha. Gearrtar cíosanna teagmhasacha mar chostais sa tréimhse lena mbaineann siad.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

1.BEARTAS CHUNTASAÍOCHTA *(ar leanúint)*

1.18 Léasanna *(ar leanúint)*
Léas oibriúcháin
Aithnítear íocaíochtaí (seachas costais a bhaineann le seirbhísí agus le hárachas) a déanadh faoi léasanna oibriúcháin i mbrabús nó caillteanas ar bhonn líne dhíreach thar thréimhse an léasa. Aithnítear dreasachtaí léasa sa bhrabús nó caillteanas mar chuid lárnach de chostas iomlán an léasa.

Áirítear sócmhainní a bhíonn coimeádta chun críche cíosa faoi léasanna oibriúcháin i réadmhaoin, gléasra agus innealra ar chostas lúide dímheas carntha agus i réadmhaoin infheistíochta ag luach cóir. Áirítear an ioncam cíosa a thuilltear ó léasacht na sócmhainní seo mar ioncam sa Ráiteas ar Bhrabús nó Caillteanas de réir na gcritéar aitheantais ioncaim in 1.4.

Léas airgeadais infhaighte
Déantar léasanna ina ndéanann an Grúpa aistriú go substaintiúil ar gach riosca agus toradh úinéireachta sócmhainne ar léas a rangú mar léas airgeadais infhaighte. Tugtar sócmhainní ar léas a fuarthas trí leas airgeadais ag suim chomhionann leis an luach cóir is ísle acu agus luach reatha na n-íocaíochtaí íosta léasa ag tús an léasa, lúide dímheas carntha agus lúide chaillteanas lagaithe carntha.

Déantar íocaíochtaí íosta léasa a chionroinnt idir an ioncam airgeadais agus an laghdú ar an dliteanas a bhíonn amuigh. Déantar an ioncam airgeadais a leithroinnt ar gach tréimhse le linn téarma an léasa d'fhonn ráta úis thréimhsiúil leanúnach a chur ar fáil ar an gcomhardú infhaighte a bhíonn fágtha.

1.19 Ranníocaíocht caipitil
Caitear le sócmhainní a fhaightear mar bhronntanas ó scairshealbhóir de chuid an Ghrúpa mar ranníocaíocht chaipitiúil, agus áirítear a leithéid i gcistí scairshealbhóra ar Ráiteas ar Staid Airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta.

1.20 Ioncam iarchurtha
Is é atá in ioncam iarchurtha ná airleacain chustaiméara agus deontais chaipitil.

Airleacain chustaiméara
Is ionann airleacain chustaiméara agus íocaíochtaí a fuarthas ó chustaiméir sular déanadh na hearraí/seirbhísí a bhain leo a sholáthar. Aithnítear iad seo ar dtús mar ioncam iarchurtha agus déantar iad a thaifeadadh mar ioncam ar sheachadadh deiridh na n-earraí/seirbhísí chuig an gcustaiméir.

Deontais chaipitil
Aithnítear deontais chaipitil ar dtús mar ioncam iarchurtha ag luach cóir má bhíonn deimhniú réasúnta ann go bhfaighfear iad agus go ndéanfaidh an Grúpa de réir na gcoinníollacha a bhaineann leis an deontas. Caitear le deontais AE agus eile a fhaightear maidir le ceannach réadmhaoine, gléasra agus trealamh mar ioncam iarchurtha, agus iad amúchta sa Ráiteas ar Bhrabús nó Caillteanas thar shaolré úsáideach eacnamaíoch na sócmhainne lena mbaineann siad.

Aithnítear deontais ioncaim a tugadh don Ghrúpa mar chúiteamh ar chostais i mbrabús nó caillteanas ar bhonn sistéimeach sna tréimhsí ina n-aithnítear na costais.

1.21 Infheistíocht i bhfochuideachtaí (an Chuideachta amháin)
Bunaíodh an infheistíocht i bhfochuideachtaí ar dtús ar a n-aistriú chuig an gCuideachta agus leantar lena dtabhairt anonn ag an suim sin lúide aon soláthar lagaithe má bhíonn gá leis.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

1. BEARTAS CHUNTASAÍOCHTA *(ar leanúint)*

1.22 Caighdeáin agus Léiriúcháin Nua

Caighdeáin eisithe ach gan feidhm leo

Tá feidhm le roinnt leasuithe nua a bhaineann le Caighdeáin Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais ar chaighdeáin agus léiriúcháin do na tréimhsí bliantúla i ndiaidh 1 Eanáir 2018, agus nár cuireadh i bhfeidhm agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú. Tugtar imlíne thíos ar na cinn is suntasaí acu seo. Níl sé ar intinn ag an nGrúpa glacadh leis na caighdeáin seo go luath; ina ionad sin cuirfidh sé i bhfeidhm iad óna ndátaí feidhme a bhíonn socraithe ag dátaí a bhformhuinithe ag an AE.

Caighdeán	Dáta feidhme IASB (tréimhsí dar tús)	Dáta feidhme chuideachtaí an AE (tréimhsí dar tús)
IFRS 14: Cuntais Iarchurtha Rialála (30 Eanáir 2014)	1 Eanáir 2016 (ceadaítear glacadh leis go luath)	Gan formhuiniú, ag súil le fanacht ar an gcaighdeán deireanach
IFRS 16: Léasanna (13 Eanáir 2016)	1 Eanáir 2019	1 Eanáir 2019
Leasuithe ar IFRS 9 Gnéithe Réamhíocaíochta le Cúiteamh Diúltach	1 Eanáir 2019	1 Eanáir 2019
IFRIC 23 Éiginnteacht maidir le Láimhseáil Cháin Ioncaim (eisithe ar 7 Meitheamh 2017)	1 Eanáir 2019	Fós gan formhuiniú.
Leasuithe le IAS 28: Leas fadtéarmach i nGnólachtaí Comhlachaithe agus Comhfhiontair	1 Eanáir 2019	Fós gan formhuiniú.
Feabhsúcháin bhliantúla le Caighdeáin IFRS Timthriall 2015-2017 (eisithe ar 12 Nollaig 2017)	1 Eanáir 2019	Fós gan formhuiniú.
Leasuithe le IAS 19: Leasúchán, ciorrúchán nó socraíocht maidir leis an bPlean (eisithe ar an 8 Feabhra 2018)	1 Eanáir 2019	Fós gan formhuiniú.
Leasuithe le tagairtí don Chreat Coincheapúil i gCaighdeáin IFRS (eisithe ar an 29 Márta 2018)	1 Eanáir 2020	Fós gan formhuiniú.
IFRS 17 Conarthaí Árachais (eisithe ar an 18 Bealtaine 2017)	1 Eanáir 2021	Fós gan formhuiniú.
Leasuithe le IAS 10 agus le IAS 28: Sócmhainní a dhíol nó a rannaíochadh idir infheisteoir agus an comhfhiontar nó an fiontar chomhpáirtithe aige (Meán Fómhair 2014)	Iarchurtha gan chríoch (ar feitheamh ar thorthaí tionscadail taighde ar mhodh an chothromais sa chuntasaíocht)	Formhíniú ar atráth. Ag feitheamh le cúrsaí IASB dul chun cinn.

IFRS 16: Lease: TIFRS 16: *Léasanna:* Cuirfear an caighdeán seo isteach in ionad IAS 17: Léasanna. Cé go bhfuil na hathruithe faoi IFRS 16 suntasach, beidh a dtionchar príomha ar léasaithe – a bhfuil an chuntasaíocht ina taobh leasaithe go mór. Fanfaidh riachtanais chuntasaíochta léasóra faoi mar a bhí i réamhtheachtaí IFRS 16, IAS 17 gan athrú den chuid is mó. Cuirfidh an Grúpa an caighdeán seo i bhfeidhm ón dáta feidhme 1 Eanáir 2019 agus tá measúnú á dhéanamh aige faoi láthair ar thionchar an chaighdeáin seo ar ráitis airgeadais an Ghrúpa. Is é an príomhthionchar a bheidh ann ná go ndéanfar na léasanna oibriúcháin go léir a aithint ar an gclár comhardaithe toisc go mbeidh an t-idirdhealú idir léasanna oibriúcháin agus airgeadais bainte as do léasaithe, tá súil ag an nGrúpa dá réir sin ceart bunaithe ar úsáid sócmhainne agus an dliteanas airgeadais a bhaineann leis a aithint maidir leis na ceangaltais sa raon idir €2.5 mhilliún agus €3 mhilliún maidir le léas oibriúcháin atá ann (Nóta 27).

Caighdeáin nua ar glacadh leo sa bhliain reatha

Ghlac an Grúpa leis na caighdeáin agus na leasuithe nua seo a leanas den chéad uair sa tréimhse tuairiscithe airgeadais reatha.

Caighdeán	Dáta feidhme IASB (tréimhsí dar tús)	Dáta feidhme chuideachtaí an AE (tréimhsí dar tús)
Feabhsaithe Bliantúla le Timthriall IFRS 2014-2016 (Leasuithe le IFRS 1 Céadghlacadh le IFRSanna agus le IAS 28 Infheistíochtaí i nGnólachtaí Comhghlacaithe agus Comhfhiontair	1 Eanáir 2018	1 Eanáir 2018
IFRS 9 Ionstraimí Airgeadais (24 Iúil 2014)	1 Eanáir 2018	1 Eanáir 2018
Leasuithe le IFRS 4: Úsáid IFRS 9 Ionstraimí Airgeadais le IFRS 4 Conarthaí Árachais	1 Eanáir 2018	1 Eanáir 2018
IFRS 15: Ioncam ó chonarthaí le custaiméirí	1 Eanáir 2018	1 Eanáir 2018
Leasuithe le IFRS 2: Rangú agus tomhas idirbheart íocaíochta scairbhunaithe (20 Meitheamh 2016)	1 Eanáir 2018	1 Eanáir 2018
Léirmhíniú IFRIC 22: Idirbhearta Airgeadra Eachtraigh agus Réamhíocaíochtaí	1 Eanáir 2018	1 Eanáir 2018
Leasuithe le IAS 40: Aistriú ar Réadmhaoin Infheistíochta (eisithe Nollaig 2016)	1 Eanáir 2018	1 Eanáir 2018

Maidir le gach athrú ar na caighdeáin thuas tá an Grúpa tar éis a pholasaithe cuntasaíochta a athrú dá réir, rud nach raibh tionchar ábhartha aige ar na torthaí airgeadais ná ar staid airgeadais an Ghrúpa.

1.23 Meastacháin agus breithiúnais chriticiúla cuntasaíochta

Éilíonn ullmhú na ráiteas airgeadais de réir EU IFRS go ndéanfadh an bhainistíocht breithiúnais, meastacháin agus boinn tuisceana a shocrú a mbeadh tionchar acu ar fheidhmiú pholasaithe cuntasaíochta an Ghrúpa agus méid na sócmhainní, na ndliteanas, an ioncaim agus na gcostas tuairiscithe. Féadfar nach ionann na torthaí iarbhír agus na meastacháin seo. Déantar athbhreithniú ar bhonn leanúnach ar mheastacháin agus ar bhoinn tuisceana bunúsacha. Aithnítear athbhreithniú ar mheastacháin chuntasaíochta sa tréimhse ina ndéantar athbhreithniú ar an meastachán agus aon tréimhse sa todhchaí a mbeadh tionchar uirthi. Tá na meastacháin agus na boinn tuisceana a bhaineann leo bunaithe ar thaithí stairiúil agus nithe éagsúla eile a chreidtear a bheith réasúnta de réir na ndálaí sin, a mbíonn a dtorthaí mar bhonn le breithiúnas a dhéanamh maidir le luach anonn na sócmhainní agus na ndliteanas nach mbíonn follasach ó fhoinsí eile.

Baineann na réimsí ina mbíonn ardleibhéal breithiúnais, coimpléascachta, nó réimsí mar a mbíonn boinn tuisceana agus meastacháin suntasach maidir le ráitis airgeadais an Ghrúpa, go príomha le:

- Éilíonn luacháil réadmhaoine infheistíochta ardleibhéal breithiúnais ón mbainistíocht, féach sonraí breise i Nóta 11.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

2. IONCAM REATHA

Eascraíonn ioncam uile an Ghrúpa i bPoblacht na hÉireann agus ó ghníomhaíochtaí leanúnacha. Níl aon chustaiméir amháin ina shocair le níos mó ná 10% d'ioncam an Ghrúpa. Sa tábla thíos, déantar an t-ioncam reatha a imdhealú de réir línte táirge/seirbhíse agus de réir tráthúlacht na tuairiscithe ioncaim.

	2018 €'000	2017* €'000
Mórlínte táirge/seirbhíse		
Ioncam reatha aerloingseoireachta agus ioncam gaolmhar leis	**18,289**	18,285
Ioncam reatha miondíola	**17,741**	16,120
Ioncam reatha ón turasóireacht	**12,036**	10,172
Ioncam reatha ón maoin tráchtála	**10,888**	10,038
Deonú aerfoirt agus ioncam reatha cíosghnólachta	**9,991**	9,517
Ioncam reatha tráchtála eile	**8,892**	8,107
Ioncam reatha iomlán	**77,837**	72,239
Tráthúlacht tuairiscithe ioncaim reatha		
Oibleagáid feidhmíochta sásaithe:		
- Ag tráth ar leith	**58,302**	52,993
- Le himeacht ama	**19,535**	19,246
Ioncam reatha iomlán	**77,837**	72,239

** Ós rud é go bhfuil an Grúpa tar éis IFRS 15 a chur i bhfeidhm trí ghlacadh leis an modh iarmharta charnaigh, níltear tar éis faisnéis chomparáideach a athluadh leis. Mar sin féin, táthar tar éis nochtadh breise a dhéanamh chun críocha comparáide de réir mar a cheanglaítear faoi IFRS 15.*

Sócmhainní conartha agus dliteanais chonartha

Sa tábla thíos, tá faisnéis ar fáil maidir le hinfháltais, le sócmhainní conartha agus le dliteanais chonartha ó chonarthaí déanta le custaiméirí.

	2018 €'000	2017 €'000
Infháltais trádála (Nóta 15)	**4,543**	5,303
Sócmhainní conartha	**100**	214
Dliteanais chonartha	**(641)**	(959)

Cuimsítear le hinfháltais trádála na suimeanna atá ar an sonrasc de réir mar atá leagtha amach i Nóta 15.

Cuimsítear le sócmhainní conartha ag dáta an chláir chomhardaithe leasa le bheith curtha san áireamh le haghaidh oibleagáidí feidhmíochta atá sásaithe ach nach bhfuil bille faighte maidir leo. Baineann dliteanais conartha le hoibleagáidí feidhmiúcháin atá sásaithe go páirteach nó le réamhchomaoin ag dáta deiridh bliana. Baineann an t-ioncam iarchurtha mar atá leagtha amach i nóta 22 le deontais rialtais a thuairiscítear mar Ioncam eile é.

Níl aon fhaisnéis curtha ar fáil a bhaineann le hoibleagáidí feidhmíochta nach bhfuil sásaithe ag dáta na deireadh bliana a bhfuil fadtréimhse beartaithe dóibh gur lúide í ná aon bhliain amháin, de réir mar atá ceadaithe faoi IFRS 15.

Tá Grúpa na Sionainne cpt tar éis úsáid a bhaint as an díolúine atá in "Deighleoga Oibriúcháin" IFRS 8 gan faisnéis roinnteach a nochtadh toisc nach bhfuil cothromas ná urrús fiachais ag an nGrúpa a bhfuil trádáil poiblí orthu.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

3. MÍREANNA EISCEACHTÚLA
De réir pholasaí cuntasaíochta an Ghrúpa, cuireadh na nithe seo a leanas i láthair mar mhíreanna eisceachtúla ar oibríochtaí leanúnacha.

	2018 €'000	2017 €'000
Soláthar do scéim scarúna deonach	**5,822**	636
Táille eisceachtúil	**5,822**	636

Soláthar do scéim scarúna deonach
I mí na Samhna 2016 sheol Grúpa na Sionainne cpt ar scéim scarúna deonach ar fud an ghrúpa a cuireadh in iúl do gach fostaí incháilithe. Thaobhaigh an Grúpa costais eisceachtúla de €1.3 milliún in 2016 agus de €0.6 milliún in 2017 maidir leis an scéim seo.

Rinneadh comhaontas maidir le céim bhreise den scéim seo in 2018, agus fuarthas iarratais fhoirmeálta ó bhaill foirne a raibh dúil acu tairbhe a bhaint as an scéim, agus tá muirear eisceachtúil de €5.8 milliún taifeadta in 2018, agus as an tsuim sin rinneadh soláthar de €5.7 milliún ina leith ag deireadh bliana (Nóta 23). Is ionann sin agus an meastachán is fearr a bhí déanta ag an mbainisteoireacht faoin 31 Nollaig 2018 ar an gcaiteachas a bheadh riachtanach le freastal ar oibleagáidí an Ghrúpa maidir lena fhostaithe.

4. IONCAM/(CAITEACHAS) EILE

	2018 €'000	2017 €'000
Glanmhéadú ar luach cóir réadmhaoine infheistíochta (Nóta 11)	**15,062**	4,604
Gnóthú ar dhiúscairt réadmhaoine infheistíochta (Nóta 11)	**412**	1,165
Gnóthú ar dhiúscairt réadmhaoine, ghléasra agus trealaimh (Nóta 10)	**4**	-
Ioncam eile iomlán	**15,478**	5,769
Caillteanas ar dhiúscairt réadmhaoine, ghléasra agus trealaimh (Nóta 10)	-	(6)
Speansais eile iomlán	-	(6)

5.FAISNÉIS REACHTÚIL AGUS FAISNÉIS EILE

Tugtar brabús oibriúcháin an Ghrúpa i ndiaidh mhuirear/(creidmheasa):

	2018 €'000	2017 €'000
Dímheas	**6,097**	5,217
Amúchadh ar shócmhainní doláimhsithe	**418**	508
Amúchadh deontas caipitil	**(348)**	(350)
Cíos léasa oibriúcháin	**363**	370

	2018 €'000	2017 €'000
Luach saothair an iniúchóra		
- iniúchóireacht ar ráitis airgeadais an Ghrúpa	**14**	13
- iniúchóireacht ar ráitis airgeadais na Cuideachta	-	-
- seirbhísí iniúchóireachta eile	**83**	84
- táillí ar sheirbhísí comhairleacha maidir le cáin	**20**	20
- seirbhísí neamhiniúchóireachta eile	-	25
	117	142

Íocann fochuideachtaí as táille iniúchóireachta na Cuideachta.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

6. COSTAS SOCHAIR FOSTAÍ

Líon agus costais fhoireann an Ghrúpa

	2018 €'000	2017 €'000
- Pá agus tuarastail	**22,602**	23,204
- Ragobair	**776**	566
- Liúntais	**899**	873
Pá agus tuarastail iomlán	**24,277**	24,643
Costais leasa sóisialaigh	**2,536**	2,582
Sochair foirceanta (Nóta 3)	**5,822**	636
Sochair iarfhostaíochta (Nóta 25):		
Costas ranníocaíochta le sochar sainithe	**1,587**	1,517
Costais chúitimh eile	**856**	981
	35,078	30,359

Is mar seo a leanas a bhí meánlíon fhostaithe (coibhéisí lánaimseartha) an ghrúpa i rith na bliana:	2018	2017
Oibríochtaí agus riarachán	**430**	435
Tráchtála	**42**	45
Réadmhaoine	**27**	29
	499	509

Áirithe sna meánuimhreacha thuas tá 15 (2017: 31) coibhéis lánaimseartha, atá fostaithe ag fochuideachta, a ndéantar a gcostas a chúiteamh go hiomlán leis an nGrúpa.

Luach saothair stiúrthóirí

	2018 €	2017 €
Luach saothair na stiúrthóirí don bhliain:		
Táillí ar sheirbhísí mar stiúrthóir	**86,434**	103,543
Díolaíochtaí eile (lena n-áirítear ranníocaíocht phinsin)	**363,597**	400,316
	450,031	503,859

Áirítear i ndíolaíochtaí eile luach saothair an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin agus na stiúrthóirí a bhí ainmnithe ag Comhdháil na gCeardchumann le hionadaíocht a thabhairt d'fhostaithe ar an mBord agus a cheap an tAire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt ag éirí as a ngnáthchonarthaí fostaíochta.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

6. COSTAS SOCHAIR FOSTAÍ *(ar leanúint)*

Tugtar cuntas thíos ar na suimeanna a íocadh le stiúrthóirí, nochta de réir an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) agus Alt 305 d'Acht na gCuideachtaí 2014.

D'fhreastail na stiúrthóirí seo a leanas ar an mbord le linn na bliana dar críoch 31 Nollaig 2018

	2018	2017
	€	€
Táillí don bhliain		
Rose Hynes	**21,600**	21,600
Joe Buckley	**8,298**	12,600
Tony Brazil	-	8,298
Tom Coughlan	**8,298**	12,600
Tom Kelly	**12,600**	2,347
Michael Leydon	-	8,298
Kevin McCarthy	**9,368**	12,600
Kathryn O'Leary Higgins	**12,600**	12,600
Liam O'Shea	**12,600**	12,600
Matthew Thomas	-	-
Linda Tynne	**1,070**	-
Le seirbhísí mar stiúrthóir le linn na bliana	**86,434**	103,543
Díolaíochtaí eile		
Tuarastal (lena n-áirítear sochar comhchineáil)	**310,090**	343,649
Ranníocaíochtaí pinsin		
- Scéim ranníocaíochta sainithe	**53,507**	56,667
- Scéim le sochar sainithe	-	-
	363,597	400,316
Luach saothair iomlán stiúrthóirí don bhliain	**450,031**	503,859

Nuair a d'éirigh stiúrthóir as i rith na bliana nó sa bhliain roimhe sin is ionann na táillí thuas agus na táillí a íocadh suas go dtí an dáta ar éirigh siad as.

D'éirigh Tom Coughlan agus Kevin McCarthy as feidhmiú mar stiúrthóirí ar an mBord ar an 28 Lúnasa 2018 nuair a tháinig deireadh lena dtréimhsí oifige. Athcheapadh Kevin McCarthy mar stiúrthóir ar an 1 Nollaig 2018. Cheapadh Linda Tynne ina stiúrthóir ar an 1 Nollaig 2018.

Ceapadh Tom Kelly ina stiúrthóir ar an 25 Deireadh Fómhair 2017. D'éirigh Tony Brazil agus Michael Leydon as feidhmiú ar an mBord ar an 28 Lúnasa 2017 nuair a tháinig deireadh lena dtréimhsí oifige.

D'fhreastail gach stiúrthóir eile ar fud na blianta iomlána dar gcríoch 31 Nollaig 2017 agus 2018.

Go comhiomlán, déanadh baill an Bhoird a chúiteamh as a gcaiteachas taistil as póca agus caiteachas eile dá leithéid i rith na bliana maidir le seirbhísí mar stiúrthóir, agus tá seo léirithe de réir an Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016), mar €7,800 go hiomlán (2017: €11,915).

Ní áirítear costais an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin i gcostais na stiúrthóirí thuas, is amhlaidh a nochtar thíos leo féin iad.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

6. COSTAS SOCHAIR FOSTAÍ *(ar leanúint)*

Tugtar luach saothair comhshocraíochta an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin, nochta de réir threoirlínte ábhartha na roinne rialtais maidir le socruithe luach saothair na bPríomhfheidhmeannach ar Chomhlachtaí Tráchtála Stáit agus Alt 305 d'Acht na gCuideachtaí 2014, thíos.

	2018	2017
	€	€
Díolaíochtaí:		
- Tuarastal bunúsach	**175,000**	174,530
- Sochair inchánaithe eile	**24,596**	25,147
Díolaíochtaí iomlána	**199,596**	199,677
Ranníocaíochtaí pinsin	**43,750**	43,750
	243,346	243,427

Ba iad na costais iomlána gnó ná €13,448 (2017: €10,165), nach bhfuil áirithe sna suimeanna atá nochta thuas. Níor íocadh aon phá de réir feidhmíochta leis an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin maidir leis na blianta dar críoch 31 Nollaig 2018 ná 2017.

7. IONCAM/(COSTAIS) AIRGEADAIS

	2018	2017
	€'000	€'000
Ús infhaighte ar thaiscí bainc ghearrthéarma agus ar iasacht infhaighte	-	7
Ioncam infhaighte ar léas airgeadais (Nóta 12)	**30**	27
Ioncam airgeadais	**30**	34
Costas úis ar iasachtaí agus rótharraingtí	**(538)**	(199)
Glanchostas úis ar scéim pinsin sainithe (Nóta 25)	**(16)**	(20)
Costas léasa airgeadais	-	(1)
Costas airgeadais	**(554)**	(220)

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

8. COSTAS/(CREIDMHEAS) CÁNACH IONCAIM

	2018 €'000	2017 €'000
Cáin reatha:		
Cáin reatha ar bhrabús don bhliain	**775**	453
Coigeartuithe maidir le tréimhse roimhe sin	**(169)**	(793)
Cáin reatha iomlán	**606**	(340)
Cáin iarchurtha (Nóta 13):		
Túsphointe agus aisiompú ar dhifríochtaí sealadacha	**8**	7
Cáin iomlán iarchurtha	**8**	7
Costas/(creidmheas) cánach ioncaim	**614**	(333)

Réiteach ar an ráta cánach atá i bhfeidhm

	2018 €'000	2017 €'000
Brabús roimh cháin	**15,707**	8,895
Brabús roimh cháin méadaithe faoin ráta caighdeánach cánach corparáide de 12.5% i bPoblacht na hÉireann	**1,963**	1,112
Éifeacht chánach:		
Ioncam díolmhaithe ó cháin	-	(449)
Costais nach bhfuil aisbhainteach chun críche cánach	**146**	370
Ioncam a ngearrtar cáin air ar an ardráta	**846**	676
(Gnóthachain)/Caillteanais i mbrabús nó caillteanas nach bhfuil inchánaithe agus nach mbíonn tionchar acu ar cháin iarchurtha neamhaitheanta	**(2,172)**	(1,249)
Coigeartú maidir le tréimhsí roimhe sin	**(169)**	(793)
Costas cánach	**614**	(333)

Maidir le 2017, faoi Alt 229A (3) d'Acht Comhdhlúite Cánach 1997, mar a bhí fochuideachta an Ghrúpa CGA Fiontair Thráchtála na Sionainne, inmhuirir i leith cánach faoi Chás V de Sceideal D maidir le brabúis nó gnóthachain ábhartha, rinneadh an brabús nó na gnóthachain ábhartha a laghdú de réir suime ar ionann í agus aon trian den bhrabús nó de na gnóthachain ábhartha sin. Bhí Cáin Chorparáide dlite ar ioncam ó fhoinsí eile.

I gcás ioncam ón mbliain 2018, tá Cáin Chorparáide dlite ar ioncam ó gach uile fhoinse.

Faoi Alt 229A (4) den Acht Comhdhlúite Cánacha 1997, chun críche na nAchtanna um Cháin Ghnóthachan Caipitiúil nuair a dhéantar gnóthachan a fhabhrú don chuideachta sin ó dhiúscairt sócmhainne i ndiaidh 31 Nollaig 2013, ní bheidh an sciar sin den ghnóthachan ar ionann é agus an sciar céanna den ghnóthachan a bhaineann le fad na tréimhse cháilithe úinéireachta, ina ghnóthachan inmhuirir. Tagraíonn tréimhse incháilithe don tréimhse a thosaíonn ag dáta fáltais na sócmhainne, nó má bhí seilbh ar an sócmhainn ar 6 Aibreán 1974, an dáta sin, agus ag críochnú ar 31 Nollaig 2013.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

9. SÓCMHAINNÍ DOLÁIMHSITHE

	Bogearraí ríomhaire €'000	Obair atá idir Lámha €'000	Iomlán €'000
Bogearraí ríomhaire			
Costas			
Amhail an 1 Eanáir 2017	267	642	909
Fálacha	-	652	652
Aistriú ó réadmhaoin, gléasra agus trealamh	-	343	343
Aistrithe	1,637	(1,637)	-
Amhail an 31 Nollaig 2017	**1,904**	-	**1,904**
Amhail an 1 Eanáir 2018	**1,904**	-	**1,904**
Fálacha	-	**359**	**359**
Aistriú ó réadmhaoin, gléasra agus trealamh	-	-	-
Aistrithe	**282**	**(282)**	-
Amhail an 31 Nollaig 2018	**2,186**	**77**	**2,263**
Amúchadh Carntha			
Amhail an 1 Eanáir 2017	188	-	188
Táille don bhliain	508	-	508
Amhail an 31 Nollaig 2017	**696**	-	**696**
Amhail an 1 Eanáir 2018	**696**	-	**696**
Táille don bhliain	**418**	-	**418**
Amhail an 31 Nollaig 2018	**1,114**	-	**1,114**
Glanluach de réir na leabhar			
Amhail an 31 Nollaig 2018	**1,072**	**77**	**1,149**
Amhail an 31 Nollaig 2017	**1,208**	-	**1,208**
Amhail an 31 Nollaig 2016	79	642	721

Tagann na sócmhainní inláimhsithe go léir ó bhogearraí ríomhaireachta ceannaithe.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

10. MAOIN, GLÉASRA AGUS TREALAMH

	Olionaid chríochphoirt €'000	Tailte agus aerpháirceanna €'000	Foirgnimh Turasóireachta €'000	Foirgnimh Eile agus an Infreastruchtúr Ginearálta €'000	Troscán, Daingeáin agus Feistis €'000	Obair atá idir Lámha €'000	Iomlán €'000
Costas							
Amhail an 1 Eanáir 2017	15,966	17,705	24,818	18,267	17,961	1,781	96,498
Breiseanna	-	-	80	-	134	17,832	18,046
Diúscairtí	-	-	(11)	-	(69)	(13)	(93)
Aistriú chuig réadmhaoin infheistíochta	-	-	-	(11,223)	-	(105)	(11,328)
Aistriú le sócmhainní doláimhsithe	-	-	-	-	-	(343)	(343)
Aistrithe	1,777	14,146	-	385	1,081	(17,389)	-
Amhail an 31 Nollaig 2017	**17,743**	**31,851**	**24,887**	**7,429**	**19,107**	**1,763**	**102,780**
Amhail an 1 Eanáir 2018	17,743	31,851	24,887	7,429	19,107	1,763	102,780
Breiseanna	-	-	-	-	100	6,466	6,566
Diúscairtí	-	-	-	-	(501)	-	(501)
Aistriú (le)/ó mhaoin infheistíochta	-	-	-	486	-	-	486
Aistrithe	415	546	306	105	3,353	(4,725)	-
Amhail an 31 Nollaig 2018	**18,158**	**32,397**	**25,193**	**8,020**	**22,059**	**3,504**	**109,331**
Dímheas Carntha							
Amhail an 1 Eanáir 2018	2,585	3,463	18,353	12,578	8,173	-	45,152
Táille don bhliain	1,077	1,259	673	482	1,726	-	5,217
Diúscairtí	-	-	-	-	(15)	-	(15)
Aistriú chuig réadmhaoin infheistíochta	-	-	-	(10,596)	-	-	(10,596)
Amhail an 31 Nollaig 2017	**3,662**	**4,722**	**19,026**	**2,464**	**9,884**	**-**	**39,758**
Amhail an 1 Eanáir 2018	3,662	4,722	19,026	2,464	9,884	-	39,758
Táille don bhliain	1,196	1,899	674	472	1,856	-	6,097
Diúscairtí	-	-	-	-	(476)	-	(476)
Amhail an 31 Nollaig 2018	**4,858**	**6,621**	**19,700**	**2,936**	**11,264**	**-**	**45,379**
Glanluach de réir na leabhar							
Amhail an 31 Nollaig 2018	**13,300**	**25,776**	**5,493**	**5,084**	**10,795**	**3,504**	**63,952**
Amhail an 31 Nollaig 2017	14,081	27,129	5,861	4,965	9,223	1,763	63,022
Amhail an 31 Nollaig 2016	13,381	14,242	6,465	5,689	9,788	1,781	51,346

Tá an bhainistíocht tar éis féachaint ar luach anonn réadmhaoine, gléasra agus trealamh ar an 31 Nollaig 2018 agus tá siad sásta go bhfuil an luach anonn fós oiriúnach agus nach ann d'aon táscaire bearnúcháin.

Tá sócmhainní áirithe de chuid an Ghrúpa i ngeall mar urrús in aghaidh saoráide rótharraingte an Ghrúpa (Nóta 26). Ar an 31 Nollaig 2018 ba ionann suim ghlanluacha na sócmhainní seo agus €1,137,825 *(2017: €1,168,805)*.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

10. MAOIN, GLÉASRA AGUS TREALAMH *(ar leanúint)*

Cuideachta	Troscán, Daingeáin agus Feistis €	Iomlán €
Costas		
Amhail an 1 Eanáir 2017	-	-
Breiseanna	-	-
Amhail an 31 Nollaig 2017	**-**	**-**
Amhail an 1 Eanáir 2018	-	-
Breiseanna	41	41
Amhail an 31 Nollaig 2018	**41**	**41**
Dímheas Carntha		
Amhail an 1 Eanáir 2017	-	-
Táille don bhliain	-	-
Amhail an 31 Nollaig 2017	**-**	**-**
Amhail an 1 Eanáir 2018	-	-
Táille don bhliain (i)	3	3
Amhail an 31 Nollaig 2018	**3**	**3**
Glanluach de réir na leabhar		
Amhail an 31 Nollaig 2018	**38**	**38**
Amhail an 31 Nollaig 2017	-	-
Amhail an 31 Nollaig 2016	-	-

(i) Athghearrtar an dímheas go huile is go hiomlán le cuideachtaí eile sa Ghrúpa.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

11. MAOIN INFHEISTÍOCHTA

	2018 €'000	2017 €'000
Grúpa		
Ag tús na bliana	**82,020**	66,155
Breiseanna	**15,394**	14,624
Diúscairtí	**(2,281)**	(4,163)
Aistriú (chuig)/ó maoin, gléasra agus trealamh (Nóta 10)	**(486)**	732
Aistriú ó shócmhainní airgeadais ar fáil le díol (Nóta 16)	**-**	68
Méadú ar luach cóir le linn na bliana	**15,062**	4,604
Amhail an 31 Nollaig	**109,709**	82,020

Le linn 2018 áiríodh an réadmhaoin infheistíochta ar cíos de €9,141,000 mar chuid den Ioncam (*2017: €8,356,000*). Costais a bhaineann le léasú agus cothabháil réadmhaoine infheistíochta, áirithe i gcostais riaracháin, san iomlán, de €3,828,000 (*2017: €4,514,000*).

Le linn na bliana, rinne an Grúpa diúscairt ar réadmhaoin infheistíochta ar fháltais de €2,693,000 (*2017: €5,328,000*) a d'fhág go raibh ghnóthachain ar dhiúscairt ann de €412,000 (*2017: €1,165,000*).

Tugtar réadmhaoin infheistíochta an Ghrúpa ag luach cóir ag 31 Nollaig 2018. Éilíonn luacháil réadmhaoine infheistíochta ardleibhéal breithiúnais ón mbainistíocht.

Ar an 31 Nollaig 2018 d'fhostaigh an bhainistíocht saineolaithe seachtracha, neamhspleácha luachála le hathbhreithniú a dhéanamh ar sciar den phunann réadmhaoine infheistíochta. Tá cáilíochtaí oiriúnacha aitheanta gairmiúla ag na saineolaithe seo agus taithí le déanaí ar láthair agus ar chatagóir na réadmhaoine atá á luacháil. Socraíodh na luachálacha a fuarthas, le tacaíocht ó fhianaise an mhargaidh, trí thagarmharcáil a dhéanamh in aghaidh idirbhearta inchomparáide le réadmhaoin den chineál céanna sna láithreacha céanna le cinn an Ghrúpa nó trí mhodhanna luachála a úsáid ar a n-áirítear toradh an mhargaidh ar réadmhaoin inchomparáide a úsáid.

D'fhéach an bhainistíocht ar na luachálacha seachtracha seo agus measúnú á dhéanamh ar luach cóir phunann réadmhaoine infheistíochta iomlán an Ghrúpa. Cuireadh luachanna deiridh i bhfeidhm ar gach réadmhaoin agus ceann á thógáil de na luachálacha seachtracha a fuarthas agus freisin de chúinsí ábhartha na réadmhaoine ar a n-áirítear láthair, cineál, méid, úsáid, tionóntachtaí reatha agus riocht.

Modh luachála agus ionchur suntasach neamh-inbhraite
Tá rangú déanta ar thomhas cóirluacha do réadmhaoin infheistíochta mar luach cóir Leibhéal 3 bunaithe ar ionchur sna modhanna luachála a úsáideadh agus neamhchinnteacht leanúnach an mhargaidh (Nóta 26). Tugtar achoimre sa tábla seo a leanas ar phríomhionchur neamh-inbhraithe a cuireadh i bhfeidhm i luacháil réadmhaoine infheistíochta an Ghrúpa ar an 31 Nollaig 2018.

Aicme sócmhainne	Ionchur	2018	2017
Foirgnimh tionsclaíoch agus foirgnimh miondíoltóireachta	Réimse luachanna in aghaidh tr. cr. i bhfeidhm[1]	**€4.20 - €39**	€4 - €20
	Meánchíos ualaithe bliantúil in aghaidh tr.cr.[2]	**€4.07**	€4.64
	Fáltas coibhéiseach – réimse[2]	**9% - 13.5%**	11% - 13.5%
Foirgnimh oifige	Réimse luachanna in aghaidh tr. cr. i bhfeidhm[1]	**€10 - €63**	€8 - €59
	Meánchíos ualaithe bliantúil in aghaidh tr.cr.[2]	**€9.84**	€10.59
	Fáltas coibhéiseach – réimse[2]	**8.75% - 13.0%**	9.5%-13.0%
Foirgnimh trádstórais	Réimse luachanna in aghaidh tr. cr. i bhfeidhm[1]	**€16 - €73**	€13 - €25
	Meánchíos ualaithe bliantúil in aghaidh tr.cr.[2]	**€5.36**	€5.26
	Fáltas coibhéiseach – réimse [2]	**10% - 10.5%**	12.0%
Talamh tionsclaíoch	Luach ina aghaidh an acra - réimse[1]	**€2,000- €55,000**	€2,000 - €73,000

[1] Tá sé seo bunaithe ar idirbhearta mhargaidh atá inchomparáide maidir le talamh agus foirgnimh (de réir mar is cuí). I measc chúinsí eile le luacháil a dhéanamh in aghaidh an troigh cearnach/acra, cuirtear láthair na talún, caighdeán an fhoirgnimh agus a láthair, a mhéid agus a riocht san áireamh. Glactar leis san ionchur seo maidir le luacháil na bhfoirgneamh go bhfuil na foirgnimh folamh.

[2] Nuair is cuí, cuireann an tsamhail luachála seo san áireamh freisin luach reatha an ghlansreabhadh airgid a ghinfí ón réadmhaoin, ag cur ioncam chíosa ar conradh agus téarmaí léasa san áireamh agus toradh oiriúnach cíosa á chur i bhfeidhm.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

11. MAOIN INFHEISTÍOCHTA *(ar leanúint)*

Íogaireacht tomhais neamhréire na bpríomh-ionchur neamh-inbhraite
D'fhágfadh méadú ar luach idirbhearta mhargaidh atá inchomparáide go mbeadh méadú ar luach cóir na punainne. Os a choinne sin, dá dtarlódh laghdú in idirbhearta mhargaidh atá inchomparáide, d'fhágfadh sé sin go dtarlódh laghdú ar an luach cóir.

Dá mbeadh méadú 5% ar fud na punainne iomlán réadmhaoine infheistíochta ar luach in aghaidh tr.cr/acra idirbhearta mhargaidh atá in-chomparáide, d'fhágfadh sé sin go mbeadh méadú €3,505,000 ar an luach cóir, ach le laghdú 5% bheadh laghdú €3,505,000 ar an luach cóir. Tá tuilleadh anailíse déanta ar seo de réir aicme réadmhaoine mar a leanas:

	2018		2017	
Aicme sócmhainne	**Méadú de 5% ar an luach €'000**	**Laghdú de 5% ar an luach €'000**	Méadú de 5% ar an luach €'000	Laghdú de 5% ar an luach €'000
Foirgneamh tionsclaíoch	**843**	**(843)**	595	(595)
Foirgnimh oifige	**968**	**(968)**	794	(794)
Foirgnimh trádstórais	**329**	**(329)**	174	(174)
Talamh tionsclaíoch	**1,365**	**(1,365)**	950	(950)
Iomlán	**3,505**	**(3,505)**	2,513	(2,513)

12. LÉAS AIRGEADAIS INFHAIGHTE

Bíonn léas airgeadais infhaighte iníoctha mar seo a leanas:

	Luach todhchaíoch na n-íos-íocaíochtaí léasa		Ús infhaighte		Luach láithreach na n-íos-íocaíochtaí léasa	
	2018 €'000	2017 €'000	**2018 €'000**	2017 €'000	**2018 €'000**	2017 €'000
Níos lú ná bliain amháin	**34**	34	**2**	2	**32**	32
Idir aon bhliain amháin agus cúig bliana	**137**	137	**30**	30	**107**	107
Breis is cúig bliana	**411**	446	**227**	252	**184**	194
	582	617	**259**	284	**323**	333

Tá an Grúpa ina pháirtí le gcomhaontú maidir le réadmhaoin ar léas lena bhfaightear ioncam seasta cíosa thar thréimhse seasta, fadtéarmach, le rogha ar fáil maidir le húinéireacht na réadmhaoine a aistriú chuig léasaí ag deireadh an téarma.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

13. SÓCMHAINNÍ CÁNACH IARCHURTHA

Cáin iarchurtha aitheanta

	2018	2017
Grúpa	**€'000**	€'000
Ag tús na bliana	**101**	136
Ag éirí as muirir ar bhoinn tuisceana achtúireacha	**(23)**	(28)
Táille leis an Ráiteas Brabúis nó Caillteanais (Nóta 8)	**(8)**	(7)
Amhail deireadh na bliana	**70**	101

Baineann sócmhainn na cánach iarchurtha go hiomlán le difríochtaí sealadacha maidir le dliteanais sochair scoir.

Cáin iarchurtha neamhaitheanta
Ar an 31 Nollaig 2018 bhí sócmhainní cánach iarchurtha neamhaitheanta ag an nGrúpa a éiríonn mar a leanas.

	2018	2017
	€'000	€'000
Caillteanais chaipitil nach bhfuil úsáidte agus difríochtaí sealadacha ar luach cóir réadmhaoine infheistíochta (i)	**6,038**	7,764
Caillteanais chánach nach bhfuil úsáidte	**717**	578
Liúntais chaipitil nach bhfuil úsáidte	**3,663**	3,854
Éagsúlachtaí sealadacha eile	**141**	91
Amhail deireadh na bliana	**10,559**	12,287

Féachtar ar shócmhainn chánach iarchurtha mar í a bheith in-aisghabhála agus ní aithnítear í dá bhrí sin ach nuair, ar bhonn gach fianaise a bhíonn ar fáil, gur dóichí go mbeidh brabús oiriúnach incháinaithe uirthi mar ar féidir aisiompú na ndifríochtaí bunúsacha sealadacha sa todhchaí a oibriú amach. Ní féidir leis na stiúrthóirí a mheas le cinnteacht réasúnta cathain a bheidh brabús oiriúnach incháinaithe i gceist.

	Sócmhainn	Cáin Iarchurtha Iarchurtha	Glansócmhainn
	€'000	**€'000**	**€'000**
Amhail an 1 Eanáir 2017	12,531	(178)	12,353
Gluaiseacht sa cháin iarchurtha neamhaitheanta a tharla ar:			
Caillteanais chaipitil nach bhfuil úsáidte agus difríochtaí sealadacha ar luach cóir réadmhaoine infheistíochta (i)	1,651	(169)	1,482
Caillteanais chánach nach bhfuil úsáidte	(957)	-	(957)
Liúntais chaipitil nach bhfuil úsáidte	(392)	-	(392)
Éagsúlachtaí sealadacha eile	(199)	-	(199)
Amhail an 31 Nollaig 2017	12,634	(347)	12,287

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

13. SÓCMHAINNÍ CÁNACH IARCHURTHA *(ar leanúint)*

	Sócmhainn	Cáin Iarchurtha Iarchurtha	Glansócmhainn
	€'000	**€'000**	**€'000**
Amhail an 1 Eanáir 2018	**12,634**	**(347)**	**12,287**
Gluaiseacht sa cháin iarchurtha neamhaitheanta a tharla ar:			
Caillteanais chaipitil nach bhfuil úsáidte agus difríochtaí sealadacha ar luach cóir réadmhaoine infheistíochta (i)	**(1,349)**	**(377)**	**(1,726)**
Caillteanais chánach nach bhfuil úsáidte	**139**	**-**	**139**
Liúntais chaipitil nach bhfuil úsáidte	**(191)**	**-**	**(191)**
Éagsúlachtaí sealadacha eile	**50**	**-**	**50**
Amhail an 31 Nollaig 2018	**11,283**	**(724)**	**10,559**

(i) Eascraíonn an dliteanas cánach iarchurtha iomlán oscailte agus dúnta as méadú ar luach cóir réadmhaoine infheistíochta. Is féidir caillteanais chaipitil a eascraíonn as diúscairt réadmhaoine infheistíochta a fhritháireamh in aghaidh ghnóthachain chaipitiúla mar sin is cuí go ndéanfaí fritháireamh ar shócmhainn chánach iarchurtha ag éirí as a leithéid de chailliúint in aghaidh an dliteanais chánach iarchurtha neamhaitheanta.

14. FARDAIL

	2018	2017
Grúpa	**€'000**	€'000
Earraí críochnaithe le athdhíol	**2,208**	2,392
Stoc cothabhála agus tomhaltáin cothabhála	**187**	134
	2,395	2,526

Ní raibh difríocht suntasach idir chostas athsholáthair fardail agus a luach anonn.

Aithníodh €11,070,000 (*2017: €10,254,000*) san iomlán mar chostas agus áiríodh é i 'gCostas na ndíolachán'. Áirítear anseo glanmhuirear Ráitis ar Bhrabús nó Caillteanas de €29,000 (*2017: creidmheas de €17,000*) ag éirí as liúntas bearnaithe fardalach. Déanann an bhainistíocht athbhreithniú leanúnach ar leibhéil an liúntais bhearnaithe fhardalach agus déantar leasú nuair is cuí, ag cur an eolais is déanaí a bhíonn ar fáil ar in-aisghabhalacht na suimeanna anonn san áireamh.

15. INFHÁLTAIS TRÁDÁLA AGUS INFHÁLTAIS EILE

	2018	2017
	€'000	€'000
Grúpa		
Infháltais trádála	**4,543**	5,303
Infháltais eile	**12,122**	1,993
	16,665	7,296

	2018	2017
	€'000	€'000
Cuideachta		
Infháltais eile	**202**	28
Suimeanna atá dlite ó fhochuideachtaí	**245**	-
CBL	**60**	-
	507	28

Suimeanna atá dlite ó fhochuideachtaí agus a tharlaíonn mar gheall ar chostais oibriúcháin a bheith athghearrtha.

Bíonn suim anonn trádála agus infháltais eile cóngarach dá luach cóir de bharr iad a bheith gearrthéarmach.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

16. SÓCMHAINNÍ AIRGEADAIS ATÁ AR FÁIL LE DÍOL

	2017
	€'000
Grúpa	
Ag tús na bliana	68
Aistriú le Réadmhaoin Infheistíochta (Note 11) (i)	(68)
Amhail an 31 Nollaig	-

(i) Aistriú le Réadmhaoin Infheistíochta
D'éirigh sócmhainn airgeadais an Ghrúpa ar an 31 Nollaig 2016 as socrú sócmhainne airgeadais mar a raibh ceart ag an nGrúpa, mar chúiteamh ar infheistíocht talún, ar chéatadán den ioncam cíosa do thréimhse socraithe. Cheannaigh an Grúpa an leas a bhí fágtha sa sócmhainn seo i rith 2017. Is leis an Grúpa 100% den sócmhainn in úinéireacht an Ghrúpa anois agus tá seo léirithe ag luach cóir i Maoin Infheistíochta (Nóta 11).

17.SÓCMHAINNÍ AIRGEADAIS

	2018	2017
	€'000	€'000
Cuideachta		
Leas i bhFochuideachtaí		
Scaireanna ar a gcostas	**112,275**	112,275
	112,275	112,275

Tugtar liosta thíos de na fochuideachtaí príomha agus cuideachtaí gaolmhara.

Ainm	An Cineál Gnólachta % Den	% Den Scairchaipiteal atá faoi Sheilbh	Oifig Cláraithe
Fochuideachtaí			
CGA Údarás Aerfort na Sionainne	Oibriú Aerfort na Sionainne (ag trádáil)	100%	Aerfort na Sionainne, An tSionainn, Co. an Chláir
CGA Fiontair Thráchtála na Sionainne (ag trádáil mar Mhaoin Tráchtála na Sionainne)	Bainistíocht agus forbairt na punainne réadmhaoine (ag trádáil)	100%	Aerfort na Sionainne, An tSionainn, Co. an Chláir
Oidhreacht na Sionainne DAC	Oibriú féastaí meánaoiseacha agus oícheanta traidisiúnta Ghaelacha agus bainistiú ar ionaid oidhreachta do thurasóirí (ag trádáil)	100% (neamhdhíreach)	Caisleán Bhun Raite, Bun Raite, Co. an Chláir
CGA Iontaobhas Pinsin SAA	Cuideachta Iontaobhaí Pinsin	100% (neamhdhíreach)	Aerfort na Sionainne, An tSionainn, Co. an Chláir
CGA Seirbhísí Airgeadais Údarás Aerfort na Sionainne	Cuideachta Iontaobhaí	100% (neamhdhíreach)	Aerfort na Sionainne, An tSionainn, Co. an Chláir
Cuideachtaí Gaolmhara			
Leathanbhanda na Sionainne Teoranta	Forbairt leathanbhanda don réigiún (ag trádáil)	20% (neamhdhíreach)	Mill House, Sráid Anraí, Luimneach

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

18. INFHEISTÍOCHTAÍ EILE

	2018	2017
	€'000	€'000
Grúpa		
Infheistíochtaí eile	**230**	9,036
	230	9,036

Baineann infheistíochtaí eile le taiscí gearrthéarmacha bainc le haibíocht níos mó ná 90 lá ón dáta tionscanta.

19. AIRGEAD TIRIM AGUS A CHOIBHÉIS

	2018	2017
	€'000	€'000
Grúpa		
Airgead tirim idir lámha	**15,725**	9,789
	15,725	9,789

Mar urrús dá hiasachtaí (Nóta 24), tá cheann de fhochuideachtaí an Ghrúpa, Údarás Aerfort na Sionainne, tar éis sannachán agus muirear ar chuntas bainc a thabhairt dá hiasachtóir. Is ionann an méid a bhí dlite ag deireadh na bliana agus €901,000 (*2017: €751,000*).

Cuideachta		
Airgead tirim idir lámha	**578**	10
	578	10

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

20. AN SCAIRCHAIPITEAL AGUS CÚLCHISTE

	2018 €'000	2017 €'000
An Scairchaipiteal		
Údaraithe:		
60,000,000 gnáthscair ag €1 an scair	**60,000**	60,000
Eisithe:		
38,107 gnáthscair ag €1 an scair	**38**	38

Eisíodh 38,107 gnáthscair ar an 29 Lúnasa 2014. Tá na gnáthscaireanna go léir coimeádta go fóinteach ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Cúlchiste ranníocaíochta caipitil
Is ionann an cúlchiste ranníocaíochta caipitil agus luach cóir na sócmhainí agus na ndliteanas a aistríodh chuig an nGrúpa ar 5 Meán Fómhair 2014 gan aon chomaoin.

21. SUIMEANNA INÍOCTHA TRÁDÁLA AGUS SUIMEANNA INÍOCTHA EILE

	2018 €'000	2017 €'000
Grúpa		
Suimeanna iníoctha trádála	**806**	605
Costais fhabhraithe	**25,940**	16,345
Árachas sóisialach	**985**	1,137
CBL	**550**	244
Suimeanna iníoctha trádála reatha agus suimeanna iníoctha reatha eile	**28,281**	18,331
Cuideachta		
Suimeanna iníoctha trádála	**130**	-
Costais fhabhraithe	**749**	-
Suimeanna iníoctha le fochuideachtaí	**101**	-
Árachas sóisialach	**105**	-
Suimeanna iníoctha trádála reatha agus suimeanna iníoctha reatha eile	**1,085**	-

Bíonn suim anonn trádála agus suimeanna iníoctha eile cóngarach dá luach cóir de bharr iad a bheith gearrthéarmach.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

22. IONCAM IARCHURTHA

	2018 €'000	2017 €'000
Deontais rialtais (i)	**354**	354
Ioncam iarchurtha reatha	**354**	354
Deontais rialtais (i)	**2,815**	3,163
Ioncam iarchurtha neamhreatha	**2,815**	3,163
Ioncam iarchurtha iomlán	**3,169**	3,517

(i) Deontais rialtais

	2018 €'000	2017 €'000
Faighte		
Amhail an **1** Eanáir	**12,954**	12,954
Breiseanna	-	-
Amhail an 31 Nollaig	**12,954**	12,954
Amúchadh		
Amhail an 1 Eanáir	**9,437**	9,087
Amúchadh	**348**	350
Amhail an 31 Nollaig	**9,785**	9,437
Glanluach de réir na leabhar amhail an 1 Eanáir	**3,517**	3,867
Glanluach de réir na leabhar amhail an 31 Nollaig (Nóta 29)	**3,169**	3,517

Fuair fochuideachta an Ghrúpa, Maoin Tráchtála na Sionainne, deontas ó Fháilte Éireann d'fhonn uasghrádú a dhéanamh ar ionad turasóireachta Chaisleán an Rí. Aithnítear an deontas seo mar ioncam iarchurtha agus amúchadh á dhéanamh air thar shaolré ionchais na sócmhainne lena mbaineann sé. Is gá an deontas seo a aisíoc mura ndéantar coinníollacha áirithe a shásamh. Is é an príomhchoinníoll ná go gcaithfidh an caisleán fanacht ag feidhmiú mar ionad turasóireachta d'íostréimhse ó dháta an deontais agus nach féidir na sócmhainní ábhartha a dhiúscairt le linn na tréimhse sin gan comhthoil Fháilte Éireann. Go dtí seo comhlíonadh gach coinníoll a bhain leis an deontas seo.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

23. SOLÁTHAIRTÍ

	Gealltanais dochraideacha €'000	Foráil um fhéinárachas €'000	Gealltanais phinsin €'000	Soláthar do scéim scarúna €'000	Foráil eile €'000	Iomlán €'000
Grúpa						
Amhail an 1 Eanáir 2017	1,336	711	140	1,334	14	3,535
Soláthairtí a úsáideadh i rith na bliana	(320)	(63)	(140)	(1,690)	-	(2,213)
PSoláthairtí a rinneadh i rith na bliana	-	128	-	636	40	804
Amhail an 31 Nollaig 2017	**1,016**	**776**	-	**280**	**54**	**2,126**
Amhail an 1 Eanáir 2018	**1,016**	**776**	-	**280**	**54**	**2,126**
Soláthairtí a úsáideadh i rith na bliana	**(1,016)**	**(220)**	-	**(415)**	-	**(1,651)**
Soláthairtí a rinneadh i rith na bliana	-	**12**	-	**5,822**	**33**	**5,867**
Amhail an 31 Nollaig 2018	-	**568**	-	**5,687**	**87**	**6,342**
Amhail an 31 Nollaig 2017						
Soláthairtí reatha	320	373	-	280	54	1,027
Soláthairtí neamhreatha	696	403	-	-	-	1,099
Soláthairtí Iomlán	1,016	776	-	280	54	2,126
Amhail an 31 Nollaig 2018						
Soláthairtí reatha	-	**195**	-	**3,524**	**87**	**3,806**
Soláthairtí neamhreatha	-	**373**	-	**2,163**	-	**2,536**
Soláthairtí Iomlán	-	**568**	-	**5,687**	**87**	**6,342**

Gealltanais dochraideacha
Amhail an 31 Nollaig 2017, bhí gealltanais dochraideacha léasa agus muirir sheirbhíse ag an nGrúpa ag éirí as a oibleagáidí maidir le comhlimistéir áirithe a choimeád laistigh de pháirceanna ar leis an nGrúpa iad agus atá á n-oibriú ag an nGrúpa. Is ionann na suimeanna taifeadta agus an meastachán is fearr ag an mbainistíocht ar an gcaiteachas atá riachtanach leis na hoibleagáidí ábhartha a réiteach. Glanadh na hoibleagáidí seo le linn 2018.

Soláthar féinárachais
Feidhmíonn Aerfort na Sionainne clár féinárachais a aithníonn soláthar d'éilimh ionchasacha agus tuairiscithe. Léiríonn an suim a soláthraíodh ar an 31 Nollaig 2018 suimeanna a réitíodh le linn na tréimhse agus athbhreithniú ar an soláthar le tacú leis an meastachán is fearr ag an mbainistíocht ar an gcaiteachas a bheadh riachtanach d'fhonn na hoibleagáidí a éireodh as na héilimh seo a réiteach, bunaithe ar thaithí agus ar an gcomhairle ghairmiúil a fuarthas.

Soláthar do scéim scarúna
I mí na Samhna 2016 sheol Grúpa na Sionainne cpt tairiscint ar scéim scarúna deonach ar fud an ghrúpa a cuireadh in iúl do gach fostaí incháilithe.

Fuarthas iarratais fhoirmeálta ón bhfoireann ar mhian leo leas a bhaint as an scéim seo agus tá soláthar de €1,334,000 taifeadta, ar ionann é agus meastachán is fearr na bainistíochta ar an 31 Nollaig 2016 ar an gcaiteachas a bheadh riachtanach le freastal ar oibleagáidí an Ghrúpa maidir lena fhostaithe. Ba ionann iomlán na n-íocaíochtaí a rinneadh maidir leis an scéim seo i rith 2017 ná €1,690,000, ar taifeadadh €1,054,000 de ar 31 Nollaig 2016.

Rinneadh comhaontas maidir le céim bhreise den scéim seo in 2018, agus fuarthas iarratais fhoirmeálta ó bhaill foirne a raibh dúil acu tairbhe a bhaint as an scéim, agus tá muirear eisceachtúil de €5,822,000 tuairiscithe in 2018, agus as an tsuim sin bhí €415,000 de íoctha as le linn na bliana.

Is ionann an foráil de €5,687,000 a tuairiscíodh ar an 31 Nollaig 2018 agus an meastachán is fearr a rinne an bainisteoireacht ar an gcaiteachas a bheadh riachtanach le freastal ar oibleagáidí an Ghrúpa maidir lena fhostaithe de réir na scéime seo. Tá sé beartaithe go glanfar oibleagáidí de €3,524,000 san iomlán le linn 2019.

Foráil eile
Amhail an 31 Nollaig 2018 tá foráil do cheisteanna áirithe dlíthiúla tuairiscithe ag an nGrúpa. Is ionann na suimeanna taifeadta agus an meastachán is fearr ag an mbainistíocht ar an gcaiteachas atá riachtanach leis na hoibleagáidí ábhartha a réiteach.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

24. IASACHTAÍ AGUS FIACHAIS

	2018 €'000	2017 €'000
Grúpa		
Iasachtaí bainc urraithe (i)	**3,167**	700
Iasachtaí agus fiachais reatha	**3,167**	700
Iasachtaí bainc urraithe (i)	**18,389**	13,725
Iasachtaí agus fiachais neamhreatha	**18,389**	13,725
Iasachtaí agus fiachais Iomlán	**21,556**	14,425

(i) Iasachtaí bainc urraithe

	2018 €'000	2017 €'000
Iasachtaí bainc urraithe	**21,556**	14,425

	Airgeadra	An Téarma I mBlianta	2018 Aghaidhluach €'000	2018 Luach tugtha anonn €'000	2017 Aghaidhluach €'000	2017 Luach tugtha anonn €'000
Iasacht bhainc urraithe (a)	EUR	**>15**	**13,725**	**13,725**	14,300	14,425
Iasacht bhainc urraithe (b)	EUR	**8**	**5,500**	**5,512**	-	-
Iasacht bhainc urraithe (b)	EUR	**< 1**	**2,311**	**2,319**	-	-
Iomlán na dliteanais úsmhara (Nóta 26)			**21,536**	**21,556**	14,300	14,425

Cuimsítear le hiasachtaí bainc an Ghrúpa na suimeanna atá amach ar iasacht ag a fhochuideachtaí, Maoin Tráchtála na Sionainne agus Údarás Aerfort na Sionainne.

(a) In 2017, fuair Údarás Aerfort na Sionainne iasacht bhainc fhadtéarmach le maoiniú a dhéanamh ar chostas athshlánaithe an rúidbhealaigh. Mar urrús á hiasachtaí tá an chuideachta tar éis sannachán agus muirear a thabhairt ar chuntas bainc, le hiarmhéid ag deireadh bliana de €901,000 (Nóta 19). Is saoráid amúchta atá san iasacht le haisíocaíochtaí tráthrialta ar bhunairgead agus ús araon agus é faoi réir ráta úis an mhargaidh. Tá an ráta úis socraithe don chéad 15 bliain le méadú céimithe réamh-chomhaontaithe ag dátaí réamhdhearbhaithe i ndiaidh bliain 15 má bhíonn an iasacht fós gan íoc. Tá an chuideachta faoi réir chúnaint airgeadais a bheidh ann go dtí go mbíonn an iasacht aisíoctha go hiomlán. Tá an chuideachta ag comhlíonadh an chúnaint airgeadais seo ag dáta dheireadh na bliana.

(b) Le linn 2018, fuair Maoin Tráchtála na Sionainne iasacht tógála agus iasacht fhadtéarmach le maoiniú a dhéanamh go páirteach ar lena chlár infheistíochta caipitiúil. Mar urrús dá hiasachtaí, tá an chuideachta tar éis sannachán agus muirear a thabhairt don iasachtóir thar trí fhoirgnimh infheistíochta agus sannachán leis den ioncam cíosa ón maoin urraithe. Saoráid úis amháin is ea an iasacht forbartha atá faoi réir ráta úis an mhargaidh. Tá an ráta athraitheach. Is saoráid fhadtéarmach amúchta atá san iasacht le haisíocaíochtaí tráthrialta ar bhunairgead agus ús araon agus é faoi réir ráta úis an mhargaidh. Tá an ráta athraitheach. Tá an chuideachta faoi réir chúnaint airgeadais a bheidh ann go dtí go mbíonn na hiasachtaí aisíoctha go hiomlán. Tá an chuideachta ag comhlíonadh an chúnaint airgeadais seo ag dáta dheireadh na bliana.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

25. SOCHAIR D'FHOSTAITHE

Feidhmíonn an Grúpa roinnt scéimeanna pinsin, ar a n-áirítear scéimeanna le ranníocaíochtaí sainithe agus sochar sainithe araon. Tugtar imlíne thíos ar mhionsonraí na scéimeanna atá ag feidhmiú ar fud an Ghrúpa. Tá tuairisc tugtha ag an nGrúpa ar shochar scoir faoi scéimeanna pinsin le sochar sainithe de réir IAS 19 "Sochair Fostaithe".

Rinne **Údarás Aerfort na Sionainne** roinnt scéimeanna pinsin a oibriú thar ceann a fhostaithe le linn 2018 agus 2017:

a) Scéim pinsin le sochar sainithe – Scéim Aoisliúntais Fhorlíontach Aer Rianta

	2018 €'000	2017 €'000
Grúpa		
Glandliteanas sochair shainithe	**(563)**	(809)

Is baill de Scéim Aoisliúntais Fhorlíontach Aer Rianta ("ARSSS") iad fostaithe áirithe de chuid an Ghrúpa, ar scéim le sochar sainithe í a oibríonn daa cpt ("daa") agus tugann fochuideachta an Ghrúpa, CGA Údarás Aerfort na Sionainne ("an Chuideachta") cuntas uirthi mar scéim le sochar sainithe.

Ar an 31 Nollaig 2012, rinne an Chuideachta agus daa comhaontú aistrithe (an "Comhaontú Aistrithe Gnó"), mar ar aistríodh na sócmhainní agus na dliteanais a bhain le hAerfort na Sionainne a bhí gafa de láimh ag daa chuig an gCuideachta de réir fhorálacha Acht na nAerfort Stát 2004.

Faoi théarmaí an Chomhaontaithe Aistrithe Gnó tá glandliteanas ag an gCuideachta don ARSSS nach mbaineann ach leis na fostaithe buana sin ag Aerfort na Sionainne ar bhaill iad den ARSSS ar an 31 Nollaig 2012 agus a aistríodh chuig, agus a bhí fostaithe ag an gCuideachta ar an dáta sin.

Rinneadh an ARSSS a chalcadh ar an 31 Nollaig 2012. Cé gur éirigh an Chuideachta as a bheith ina fostóir rannpháirteach san ARSSS, d'aontaigh sí leanúint le ranníocaíochtaí a íoc leis an ARSSS maidir le fostaithe buana Aerfort na Sionainne ar bhaill den ARSSS iad ar an 31 Nollaig 2012 sa chás go n-éileodh iontaobhaithe na scéime sin.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

25. SOCHAIR D'FHOSTAITHE *(ar leanúint)*

Is é achtúire cáilithe a shocraíonn na ranníocaíochtaí ar bhonn luachála gach trí bliana.

	2018 €'000	2017 €'000
Ranníocaíochtaí atá beartaithe le bheith íoctha leis an bplean le linn na tréimhse bliantúla ag tosú i ndiaidh an dáta tuairiscithe (i)	**77**	77

(i) Ba iad na ranníocaíochtaí a íocadh i 2018 ná €77,000 rud a léirigh ranníocaíocht bhreise a íocadh ar ordú ó Iontaobhaithe na scéime, de réir thogra maoinithe. Tá sé beartaithe go ndéanfar ranníocaíocht de €77,000 in 2019 freisin.

Rinne Mercer, comhlacht achtúirí cáilithe neamhspleách, measúnú achtúireach ar an scéim ar an 31 Nollaig 2017 agus 2018, d'fhonn faisnéisiú dheireadh na bliana IAS 19 a ullmhú. Rinne an t-achtúire sócmhainní agus dliteanais na scéime agus na gluaiseachtaí a bhain léi a bhain lena fostaithe a sannadh dá fostaithe.

Gluaiseacht i nglandliteanas sochair shainithe

Léiríonn an tábla seo a leanas réiteach ar an iarmhéid tosaigh de réir an t-iarmhéid deiridh don ghlandliteanas sochair shainithe agus a chomhpháirteanna.

	Oibleagáid sochair shainithe		Luach cóir shócmhainní an phlean		Glandliteanas sochair shainithe	
	2018 €'000	2017 €'000	**2018 €'000**	2017 €'000	**2018 €'000**	2017 €'000
Luach cóir ag tús na bliana	**1,877**	2,001	**(1,068)**	(917)	**809**	1,084
Áirithe sa Bhrabús nó sa Chaillteanas						
Toradh beartaithe ar shócmhainní an phlean	-	-	**(25)**	(20)	**(25)**	(20)
Costas Úis	**41**	40	-	-	**41**	40
	41	40	**(25)**	(20)	**16**	20
Áirithe le hIoncam Cuimsitheach Eile						
Caillteanas/(gnóthú) atomhais:						
Toradh ar shócmhainní an phlean	-	-	**18**	(54)	**18**	(54)
(Gnóthachan)/caillteanas achtúireacha a tharlaíonn mar gheall ar:						
An tionchar atá ag athruithe ar thoimhdí	**(184)**	(100)	-	-	**(184)**	(100)
An tionchar a bhíonn ag coigeartuithe eispéiris	**(19)**	(64)	-	-	**(19)**	(64)
	(203)	(164)	**18**	(54)	**(185)**	(218)
Eile						
Ranníocaíochtaí an fhostóra	-	-	**(77)**	(77)	**(77)**	(77)
Ranníocaíochtaí na mball	-	-	-	-	-	-
Sochair íoctha	-	-	-	-	-	-
Luach cóir amhail an 31 Nollaig	**1,715**	1,877	**(1,152)**	(1,068)	**563**	809

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

25. SOCHAIR D'FHOSTAITHE *(ar leanúint)*

Sócmhainní an phlean

Cuimsítear na nithe seo a leanas le sócmhainní an Phlean:

	2018		2017	
	Sócmhainní an phlean €'000	**Céatadán shócmhainní an phlean - %**	Sócmhainní an phlean €'000	Céatadán shócmhainní an phlean - %
Cothromais	**417**	**36.2**	513	48.0
Bannaí	**690**	**59.9**	505	47.3
Réadmhaoine	-	-	-	-
Airgead tirim	**1**	**0.1**	1	0.1
Eile	**44**	**3.8**	49	4.6
	1,152	**100.0**	1,068	100.0

Le forbairt a dhéanamh ar ráta brabúis fhadtéarmach ar shócmhainní an phlean d'fhéach an chuideachta ar leibhéal reatha an bhrabúis a bhfuiltear ag súil leis ar infheistíochtaí saor ó riosca (bunbhannaí rialtais), leibhéal stairiúil an bhisigh riosca a shamhlaítear le haicmí eile sócmhainne mar a ndearna an phunann infheistíocht agus í ag tnúth le brabús sa todhchaí as gach aicme sócmhainne. Déanadh ualú ansin ar an mbrabús a bhfuiltear ag súil leis ar gach aicme sócmhainne bunaithe ar leithdháileadh sócmhainne na scéime, le forbairt a dhéanamh ar an ráta brabúis a bhfuiltear ag súil leis sa bhfadtéarma ar bhonn tuisceana sócmhainne don phunann.

Oibleagáid sochair shainithe

Boinn tuisceana achtúireacha

Tugtar achoimre sa tábla seo a leanas ar na príomh-bhoinn tuisceana ar glacadh leo maidir leis an scéim le sochar sainithe. Cuireadh na boinn tuisceana le chéile, ar a n-áirítear an ráta brabúis a bhfuiltear ag súil leis go fadtéarmach ar shócmhainní, ar chomhairle achtúire na cuideachta.

	2018	2017
Ráta lascaine	**2.3%**	2.2%
Ráta an bhoilscithe praghais	**1.7%**	1.7%
Ráta an mhéadaithe i dtuarastail	-	-

Tá an ráta lascaine de 2.3% bunaithe ar Bhannaí Corparáide Rátáilte AA a cheaptar a bheith oiriúnach do thréimhse dhliteanais na scéimeanna.

Tá na boinn tuisceana maidir le mortlaíocht sa todhchaí bunaithe ar staitisticí foilsithe agus ar tháblaí mortlaíochta. Ba mar seo a leanas a bhí fadsaolaí reatha bunúsacha luachanna na hoibleagáide sochair shainithe ag an dáta tuairiscithe:

	2018 Bliain	2017 Bliain
Fadsaolaí do bhall fireann		
Baill ghníomhacha reatha ag dul ar scor ag aois 65 i gceann 25 bliana	**24.2**	25.9
Fadsaolaí do bhall baineann		
Baill ghníomhacha reatha ag dul ar scor ag aois 65 i gceann 25 bliana	**26.1**	28.0

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

25. SOCHAIR D'FHOSTAITHE *(ar leanúint)*

Anailís íogaireachta

Bheadh tionchar ag athruithe réasúnta féideartha ag an dáta tuairiscithe ar cheann de na boinn tuisceana achtúireacha ábhartha, ag coimeád boinn tuisceana eile seasmhach, ar an oibleagáid sochair shainithe de réir na suimeanna a thugtar thíos.

	2018 €'000 Méadú/(laghdú)	2017 €'000 Méadú/(laghdú)
Ráta lascaine – laghdú de 0.5%	**236**	262
Boilsciú - méadú de 0.5%	**113**	136

b) Scéimeanna ranníocaíochta sainithe

Tá dhá scéim ranníocaíochta pinsin le sochar sainithe d'fhostaithe áirithe i bhfeidhm in **Údarás Aerfort na Sionainne.** Déantar íocaíochtaí chuig an scéim a ghearradh go bliantúil sna ráitis airgeadais agus don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2018, ba é iomlán an chostais aitheanta ná €1,041,961 (*2017: €1,222,336*), nach raibh aon chuid de iníoctha ag deireadh na bliana (*2017:€164,442*).

Rinne **Maoin Tráchtála na Sionainne** ("an Chuideachta") scéim pinsin le sochar sainithe neamhchistithe a fheidhmiú suas go dtí an dáta aistrithe chuig Grúpa na Sionainne ar an 5 Meán Fómhair 2014. Suas go dtí an dáta sin, faoi shocrú leis an Státchiste, íocadh ranníocaíochtaí an fhostóra agus an fhostaí leis an Státchiste agus d'aithin an Chuideachta sócmhainn mhaoinithe iarchurtha ar ionann é agus an sócmhainn a bheadh le fáil ar ais ón Státchiste sa todhchaí. D'aithin an Chuideachta dliteanas freisin ar ionann é agus an t-easnamh maoinithe maidir le méadú ar phinsin i ndiaidh scoir. De réir an Acht um Ghrúpa na Sionainne, aistríodh gach dliteanas, dleacht, oibleagáid agus cistiú (ar a n-áirítear méadú ar phinsin agus íocaíochtaí forlíontacha pinsin) ag éirí as feidhmiú na scéime, chuig an Aire Post, Fiontar agus Nuálaíochta ar dháta an aistrithe. Dá bhrí sin, do na blianta dar críoch 31 Nollaig 2018 agus 2017, tá cuntas tugtha ag Grúpa na Sionainne ar na scéimeanna seo mar scéim pinsin le ranníocaíocht shainithe. Déantar íocaíochtaí chuig an scéim a ghearradh go bliantúil sna ráitis airgeadais agus don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2018, ba é iomlán an chostais aitheanta ná €178,000 (*2017: €198,000*), nach raibh aon chuid de iníoctha ag deireadh na bliana (*2017: Faic*).

Tá scéim pinsin le ranníocaíocht shainithe atá maoinithe go hinmheánach d'fhostaithe áirithe á feidhmiú **Oidhreacht na Sionainne**. Déantar íocaíochtaí chuig an scéim a ghearradh go bliantúil sna ráitis airgeadais agus don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2018, ba é iomlán an chostais aitheanta ná €110,922 (*2017: €114,953*). Is é an méid a bhí dlite ag deireadh na bliana ná €22,311 (*2017: €26,211*).

Tá roinnt scéimeanna pinsin le ranníocaíocht shainithe á bhfeidhmiú ag **Grúpa na Sionainne cpt**. Déantar íocaíochtaí chuig an scéim a ghearradh go bliantúil sna ráitis airgeadais agus don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2018, ba é iomlán an chostais aitheanta ná €217,799, agus ní raibh aon chuid de sin iníoctha ag deireadh na bliana.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

26. AN BHAINISTÍOCHT AR RIOSCA AIRGEADAIS

Fachtóirí riosca airgeadais

Tá freagracht fhoriomlán ar Bhord Stiúrtha na Cuideachta as bunú agus maoirsiú pholasaí bainistíochta riosca an Ghrúpa. Tá an Bord Stiúrtha tar éis Coiste Iniúchóireachta agus Riosca a bhunú a bhfuil fhreagracht air maidir le forbairt agus monatóireacht a dhéanamh ar chórais bhainistíochta riosca an Ghrúpa.

Tá córas bainistíochta riosca bunaithe ag an nGrúpa ar fud an ghrúpa lena chinntiú go ndéantar rioscaí a aithint, a mheasúnú, a thaifead agus a thuairisciú go rialta thar gach Aonad Gnó agus feidhm agus a dhéanann iarracht tionchar na rioscaí seo ar fheidhmíocht airgeadais an Ghrúpa a theorannú. Is é polasaí an Ghrúpa na rioscaí seo a bhainistiú ar bhealach neamh-amhantrach.

Fágann oibríochtaí an Ghrúpa neamhchosanta é ar rioscaí airgeadais éagsúla, a dtugtar cur síos thíos orthu. Cuireann an nóta seo faisnéis i láthair maidir le neamhchosaint an Ghrúpa ar na rioscaí seo agus a chuspóirí, a pholasaithe agus a nósanna imeachtaí le riosca a thomhas agus a bhainistiú. Áirítear tuilleadh nochtuithe cainníochtúla ar fud an nóta seo.

(a) Riosca creidmheasa

Bíonn an Ghrúpa i mbun idirbheartaíochta airgeadais i ngnáthchúrsaí gnó le roinnt contrapháirtí agus d'fhéadfadh cailliúint airgeadais a bheith i gceist dá dteipfeadh ar aon cheann de na contrapháirtithe seo nó go mbeadh loiceadh feidhmíochta ar a n-oibleagáidí faoi seach i gceist. Éiríonn riosca creidmheasa as creidmheas do chustaiméirí ag éirí as infhála gan íoc agus idirbhearta gan íoc chomh maith le hairgead tirim agus coibhéis airgid agus taiscí le bainc agus institiúidí airgeadais. Tá taiscí an Ghrúpa á gcoimeád le dhá institiúid chreidmheasa. Déanann an bhainistíocht monatóireacht rialta ar neamhchosaint chontrapháirtithe agus tugtar tuairisc don Bhord de réir mar a bhíonn gá leis. Is ionann suim ghlanluacha na sócmhainní airgeadais, glan ar sholáthairtí bearnúcháin uasmhéid neamhchosanta creidmheasa an Ghrúpa. Tugtar imlíne sa tábla thíos ar an uasmhéid neamhchosanta ar riosca creidmheasa ag deireadh na bliana.

	An méid tugtha anonn	
	2018	2017
Grúpa	**€'000**	€'000
Infháltais trádála (Nóta 15)	**4,543**	5,303
Infháltais eile (Nóta 15)	**12,122**	1,993
Léas airgeadais infhaighte (Nóta 12)	**323**	333
Infheistíochtaí eile (Nóta 18)	**230**	9,036
Airgead tirim agus a choibhéis (Nóta 19)	**15,725**	9,789
Iomlán	**32,943**	26,454
Cuideachta		
Infháltais trádála (Nóta 15)	-	-
Infháltais eile (Nóta 15)	**202**	28
Suimeanna atá dlite ó fhochuideachtaí (Nóta 15)	**245**	-
Airgead tirim agus a choibhéis (Nóta 19)	**578**	10
Iomlán	**1,025**	38

Infháltais trádála

Tá nósanna imeachta ag an nGrúpa le monatóireacht agus bainistíocht a dhéanamh ar an riosca creidmheasa a bhaineann lena infháltais trádála bunaithe ar thaithí agus ar theist go dtí seo na gcustaiméirí agus rátaí loicthe stairiúla. De ghnáth socraíonn an custaiméir teorainneacha indibhidiúla riosca agus ní ghlactar le riosca os cionn a leithéid de theorainneacha ach i gcúinsí sainmhínithe. Déantar monatóireacht rialta ar úsáid na dteorainneacha creidmheasa. Déantar neamhchosaint ar riosca creidmheasa maidir le custaiméirí ad hoc a mhaolú, nuair is gá é, le réamhíocaíochtaí a úsáid nó éarlais a lorg.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

26. AN BHAINISTÍOCHT AR RIOSCA AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

(a) Riosca creidmheasa *(ar leanúint)*

Tá infháltais trádála an Ghrúpa go léir ainmnithe in Euro. Ba mar seo a leanas a bhí uasmhéid neamhchosanta ar riosca creidmheasa do thrádáil agus infháltais de réir réigiúin gheografacha:

	2018	2017
	€'000	€'000
Oll-infháltais trádála		
Poblacht na hÉireann	**4,875**	5,990
An Ríocht Aontaithe	**593**	571
An chuid eile den domhan	**552**	318
Amhail an 31 Nollaig	**6,020**	6,879

Amhail an 31 Nollaig 2018 ba mar seo a leanas a bhí uasmhéid neamhchosanta ar riosca creidmheasa d'infháltais trádála de réir chineál an chontrapháirtí:

	2018	2017
	€'000	€'000
Custaiméirí aerloingseoireachta	**2,214**	2,652
Custaiméirí turasóireachta	**564**	602
Custaiméirí maoine tráchtála	**1,234**	1,431
Deonú aerfoirt agus custaiméirí cíosghnólachta	**1,351**	2,002
Custaiméirí tráchtála eile	**657**	192
Amhail an 31 Nollaig	**6,020**	6,879

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

26. AN BHAINISTÍOCHT AR RIOSCA AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

(a) Riosca creidmheasa *(ar leanúint)*

Ní bhaineann ús le hinfháltais trádála agus tugtar tuairisc orthu glan ar liúntais ar infháltais amhrasacha, a dtugtar anailís mar seo a leanas air:

	2018	2017
	€'000	€'000
Soláthar in aghaidh fiach amhrasach		
Amhail tús na bliana	**1,576**	1,591
Suimeanna a ghearrtar le caiteachas oibriúcháin	**40**	565
Infháltais trádála díscríofa	**(139)**	(580)
Amhail an 31 Nollaig	**1,477**	1,576
Infháltais trádála eile (Nóta 15)	**4,543**	5,303

Soláthraíonn an tábla seo a leanas anailís aosaithe maidir le hinfháltais trádála an Ghrúpa:

	2018	2017
	€'000	€'000
Laistigh de théarmaí creidmheasa	**2,551**	2,425
0-30 lá tar éis dáta dlite	**710**	224
31-60 lá tar éis dáta dlite	**989**	1,719
61-90 lá tar éis dáta dlite	**571**	1,211
Níos mó ná 90 lá tar éis dáta dlite	**1,199**	1,300
Iomlán	**6,020**	6,879

Meastóireacht um chaillteanais creidmheasa atá beartaithe do chustaiméirí indibhidiúla amhail an 31 Nollaig 2018
Ag gach dáta tuairiscithe déanann an Grúpa measúnú ar in-aisghabháltacht na n-infháltas trádála agus liúntais na dtaifead d'infháltais amhrasacha bunaithe ar thaithí.

Úsáideann an Grúpa maitrís lamháltais chun tomhas a dhéanamh ar an caillteanais atá beartaithe sa chreidmheas d'infháltais trádála ó chustaiméirí indibhidiúla. Déantar amach na rátaí den chaillteanas trí modh 'ráta rolla' bunaithe ar an dóchúlacht go gcuirfear infháltas ar aghaidh trí chéimeanna leanúnacha ón neamh-aisghabháltacht go dtí an díscríobh.

	Meánráta caillteanais ualaithe	An t-ollmhéid tugtha anonn €'000	Liúntas caillteanais €'000	Creidmheas bhearnaithe €'000
Laistigh de théarmaí creidmheasa	7.1%	**2,551**	**(182)**	**2,369**
0-30 lá tar éis dáta dlite	20.1%	**710**	**(143)**	**567**
31-60 lá tar éis dáta dlite	23.9%	**989**	**(236)**	**753**
61-90 lá tar éis dáta dlite	19.8%	**571**	**(113)**	**458**
Níos mó ná 90 lá tar éis dáta dlite	67.0%	**1,199**	**(803)**	**396**
Iomlán		**6,020**	**(1,477)**	**4,543**

Tá na rátaí caillteanais bunaithe ar shonraí stairiúla d'eispéireas an chaillteanais chreidmheasa. Chomh maith leis sin cuirtear dearcadh an Ghrúpa ar staid an gheilleagair thar an fadtréimhse atá beartaithe do na hinfáltais.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

26. AN BHAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

(a) Riosca creidmheasa *(ar leanúint)*
Léas airgeadais infhaighte
Éiríonn riosca creidmheasa maidir le léas airgeadais infhaighte le contrapháirtí amháin. Níl an comhardú i ndiaidh an dáta dlite ná bearnaithe. Tá nósanna imeachta ag an nGrúpa le monatóireacht agus bainistíocht a dhéanamh ar an riosca creidmheasa seo bunaithe ar thaithí agus ar theist go dtí seo an chustaiméara maidir le híocaíocht.

Airgead tirim agus coibhéis airgid agus infheistíochtaí eile
Tá airgead tirim agus coibhéis airgid agus infheistíochtaí eile ("taiscí airgid") infheistithe le hinstitiúidí a bhfuil an bhainistíocht tar éis féachaint ar a rátáil chreidmheasa.

Maidir le taiscí airgid an Ghrúpa agus na Cuideachta, ba é rátáil chreidmheasa na n-institiúidí inar cuireadh an t-airgead i dtaisce ná Baa3 nó os a chionn ag deireadh na bliana bunaithe ar rátáil Moodys (2017: Baa3 nó os a chionn sin). Tá an Grúpa den tuairim go bhfuil riosca creidmheasa íseal i gceist leis an airgead tirim agus a choibhéis atá acu de réir rátála chreidmheasa seachtracha na gcontrapháirtithe. Tá an caillteanas creidmheasa atá beartaithe níos lú ná €1,000.

(b) Riosca leachtachta
Is riosca é riosca leachtachta a mbeidh deacracht ag an nGrúpa freastal ar a oibleagáidí ina thaobh lena dhliteanais airgeadais a ndéantar iad a réiteach trí airgead nó sócmhainn eile airgeadais a sholáthar. Is é cur chuige an Ghrúpa maidir le leachtacht a bhainistiú ná a chinntiú, chomh fada agus is féidir é, go mbíonn go leor leachtachta aige i gcónaí le freastal ar a dhliteanais nuair a bhíonn siad dlite, faoi ghnáthchoinníollacha agus faoi dhálaí anáis, gan caillteanais do-ghlactha a bheith ann nó baol go ndéanfaí dochar do chlú an Ghrúpa.

Tá airgead a ghineann an gnó mar phríomhfhoinse don chistiúchán atá ar fáil don Ghrúpa. Le linn 2018, fuair fochuideachta an Ghrúpa, Maoin Tráchtála na Sionainne, iasacht bhainc fhadtéarmach le maoiniú a dhéanamh go páirteach ar lena chlár infheistíochta caipitiúil (Nóta 24). I rith 2017, fuair fochuideachta an Ghrúpa, Údarás Aerfort na Sionainne, iasacht bhainc fhadtéarmach le maoiniú a dhéanamh ar chostas athshlánaithe an rúidbhealaigh. Glactar cur chuige stuama maidir le leachtacht a bhainistiú ar a n-áirítear cistiú ar riachtanais suntasacha infheistíochta. Tá an Grúpa tar éis a dhúil maidir le riosca a shocrú i leith infheistíochtaí tráchtála agus leibhéil lamháltais airgeadais socraithe dá réir.

Oibríonn an Ghrúpa córais láidre rialaithe gnó agus airgeadais le tuairisciú rialta ar shreabhadh airgid oibríochtúil agus ar staid an iarmhéid airgid, le comharthaíocht luath ar athrú ábhartha ón bplean agus déantar athbhreithniú lena chinntiú go gcoimeádtar leachtacht sa ghearr agus sa bhfadtéarma.

Tá go leor foinsí maoine imleor ar fáil don Ghrúpa le freastal ar a riachtanais mhaoinithe réamh-mheasta do ghearrthéarma a chuid oibriúcháin agus a chlár infheistíochta caipitil. Tá saoráid rótharraingthe de €5 milliún ar fáil le freastal ar riachtanais chaipitil oibre gearrthéarmach. Ag éirí as seo, tá urrús ag an mbanc i leith sócmhainní áirithe de chuid an Ghrúpa (Nóta 10). Úsáideadh an saoráid rótharraingthe le linn 2018 agus 2017 ach níor úsáideadh é ag deireadh na bliana, áfach.

Tá plean straitéiseach cúig bliana ullmhaithe ag an nGrúpa, ina n-áirítear freisin straitéis maoinithe an Ghrúpa thar thréimhse cúig bliana an phlean. Beidh breis iasachtaí seachtracha de dhíth le clár caipitil an Ghrúpa a chur i bhfeidhm. Leag plean straitéiseach an Ghrúpa agus an straitéis mhaoinithe a bhain leis príomhchóimheasa agus lamháltais fheidhmíochta mar a ndéanann an Grúpa a leachtacht, a bhrabúsacht agus a ghiaráil a bhainistiú.

Seo a leanas an aibíocht chonarthach atá fágtha maidir le dliteanais airgeadais ag an dáta tuairiscithe. Tá na suimeanna comhlán agus neamh-lascainithe.

		Sreafaí airgid conarthacha				
	An méid tugtha anonn €'000	Sreafaí airgid conarthacha iomlán €'000	3 mí nó a lúide sin €'000	3-12 mhí €'000	1-2 bhliain €'000	Breis is ar 2 bliain €'000
31 Nollaig 2018						
Dliteanais airgeadais neamhdhíorthacha						
Suimeanna iníoctha trádála agus suimeanna iníoctha eile	**28,281**	**28,281**	**28,281**	**-**	**-**	**-**
Iasacht bhainc urraithe	**21,556**	**29,350**	**2,479**	**1,330**	**1,473**	**24,068**
Iomlán	**49,837**	**57,631**	**30,760**	**1,330**	**1,473**	**24,068**

		Sreafaí airgid conarthacha				
	An méid tugtha anonn €'000	Sreafaí airgid conarthacha iomlán €'000	3 mí nó a lúide sin €'000	3-12 mhí €'000	1-2 bhliain €'000	Breis is ar 2 bliain €'000
31 Nollaig 2017						
Dliteanais airgeadais neamhdhíorthacha						
Suimeanna iníoctha trádála agus suimeanna iníoctha eile	18,331	18,331	18,331	-	-	-
Iasacht bhainc urraithe	14,425	14,425	313	901	901	12,310
Iomlán	32,756	32,756	18,644	901	901	12,310

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

26. AN BHAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

(c) Riosca margaidh
Is é is riosca an mhargaidh ná an riosca sin a athraíonn praghsanna an mhargaidh, mar rátaí malairte eachtrach agus rátaí úis a mbeidh tionchar acu ar ioncam an Ghrúpa.

(i) Riosca ráta úis
Níl an Ghrúpa gan chosaint ar riosca ráta úis ar an iasacht bhainc urraithe atá ag an fhochuideachta dá chuid, Údarás Aerfort na Sionainne, toisc go bhfuil an ráta úis seasta don téarma uile. Tá ús ar fáil ar an iasacht bhainc urraithe eile atá ag an nGrúpa agus ar iarmhéideanna airgid agus infheistíochta an Ghrúpa ag rátaí seasta agus comhlúthacha araon. Le méadú nó ardú 1% ar rátaí úis bheadh méadú/(laghdú) de €0.1 milliún ar bhrabús/ caillteanas *(2017: €0.2 milliún)*.

(ii) *Riosca airgeadra eachtrach*
Níl an Grúpa neamhchosanta go bunúsach ar riosca airgeadra eachtrach toisc gur sa Euro (airgeadra feidhmeach an Ghrúpa) atá gach idirbheart ábhartha agus ionstraim airgeadais. Ní bheadh tionchar suntasach ag aon neartú nó lagú ar an Euro in aghaidh airgeadra eile ar bhrabús/caillteanas ná ar ioncam cuimsitheach eile.

(iii) *Praghasrioscaí eile*
Níl an Grúpa neamhchosanta ar urrús cothromais ná praghasriosca earraí toisc nach bhfuil aon infheistíochtaí cothromais aige.

An Bhainistíocht chaipitiúil
Is iad cuspóirí an Ghrúpa agus caipiteal á bhainistiú ná cosaint a dhéanamh ar chumas an Ghrúpa leanúint mar ghnóthas leantach d'fhonn brabús a sholáthar dá scairshealbhóirí agus struchtúr caipitiúil optamach a choimeád.

Tomhas agus catagóiriú ionstraimí airgeadais, agus measúnú ar luach orthu
Tugann an tábla seo a leanas rangú ar shócmhainní agus ar dhliteanais airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta. Féach Nóta 11 d'fhaisnéisiú maidir le réadmhaoin infheistíochta atá ina seilbh ag luach cóir.

Grúpa	Costas Amúchta €'000	Luach Cóir de réir Brabúis nó Caillteanais €'000	Dliteanais airgeadais eile €'000	Luach tugtha anonn €'000	Luach cóir* €'000
31 Nollaig 2018					
Léas airgeadais infhaighte	323	-	-	323	-
Infháltais trádála agus infháltais eile	16,665	-	-	16,665	-
Infheistíochtaí eile	230	-	-	230	-
Airgead tirim agus a choibhéis	15,725	-	-	15,725	-
Iomlán	32,943	-	-	32,943	
Suimeanna iníoctha trádála agus suimeanna iníoctha eile	-	-	(28,281)	(28,281)	-
Iasachtaí bainc urraithe	-	-	(21,556)	(21,556)	-
Iomlán	-	-	(49,837)	(49,837)	

	Iasachtaí agus infháltais €'000	Sócmhainní airgeadais atá le fáil ar díol €'000	Dliteanais airgeadais eile €'000	Luach tugtha anonn €'000	Luach cóir* €'000
31 Nollaig 2017					
Léas airgeadais infhaighte	333	-	-	333	-
Infháltais trádála agus infháltais eile	7,296	-	-	7,296	-
Infheistíochtaí eile	9,036	-	-	9,036	-
Airgead tirim agus a choibhéis	9,789	-	-	9,789	-
Iomlán	26,454	-	-	26,454	
Suimeanna iníoctha trádála agus suimeanna iníoctha eile	-	-	(18,331)	(18,331)	-
Iasacht bhainc urraithe	-	-	(14,425)	(14,425)	-
Iomlán	-	-	(32,756)	(32,756)	

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

26. AN BHAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

Cuideachta	Costas Amúchta €'000	Luach Cóir de réir Brabúis nó Caillteanais €'000	Dliteanais airgeadais eile €'000	Luach tugtha anonn €'000	Luach cóir* €'000
31 Nollaig 2018					
Infháltais trádála agus infháltais eile	507	-	-	507	-
Airgead tirim agus a choibhéis	578	-	-	578	-
Iomlán	1,085	-	-	1,085	
Suimeanna iníoctha trádála agus suimeanna iníoctha eile	-	-	(1,085)	(1,085)	-
Iomlán	-	-	(1,085)	(1,085)	

	Iasachtaí agus infháltais €'000	Sócmhainní airgeadais atá le fáil ar díol €'000	Dliteanais airgeadais eile €'000	Luach tugtha anonn €'000	Luach cóir* €'000
31 Nollaig 2017					
Airgead tirim agus a choibhéis	10	-	-	10	-
Iomlán	10	-	-	10	

*Tá an Grúpa tar éis úsáid a bhaint as an díolúine faoi IFRS 7 "Ionstraimí Airgeadais: Faisnéisiú" maidir le faisnéisiú breise nuair a bhíonn luach cóir an-chóngrach do luach anonn an chostais amúchta.

Lasmuigh de na léasanna airgeadais infhaighte, tugtar luacháil ar na sócmhainní agus na dliteanais airgeadais thuas ag luach cóir nó glactar leis iad a bheith tugtha anonn ag suim choibhéiseach le luach cóir.

Tomhas ar luach cóir

Ordlathas maidir le Luach Cóir
Úsáideann an Grúpa an t-ordlathas seo a leanas le luach cóir na n-ionstraimí airgeadais a shocrú agus a fhaisnéisiú trí mhodh luachála.

- Leibhéal 1: praghsanna luaite (coigeartaithe) i margaí gníomhacha do shócmhainní nó dliteanais chomhionann.
- Leibhéal 2: ionchur seachas praghsanna luaite áirithe i Leibhéal 1 atá inbhraite don sócmhainn nó don dliteanas, go díreach (mar phraghsanna) nó go hindíreach (díorthaithe ó phraghsanna).
- Leibhéal 3: ionchur don sócmhainn nó don dliteanas nach bhfuil bunaithe ar shonraí inbhraite an mhargaidh (ionchur neamh-inbhraite).

Leagtha amach thíos tá na mórmhodhanna agus na boinn tuisceana a úsáideadh agus luach cóir á mheas do na sócmhainní airgeadais agus do na dliteanais atá nochta sa tábla ina dhiaidh seo.

Léasanna airgeadais infhaighte – níl tomhaiste ag luach cóir sa Ráiteas ar Staid an Airgeadais
Tá luach cóir bunaithe ar luach reatha shreabhadh airgid sa todhchaí lascainithe ag rátaí an mhargaidh.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

27. LÉASANNA OIBRIÚCHÁIN

(a) Léasanna mar léasaithe
Bhí na híos-íocaíochtaí léasa faoi bhun léasanna nach rabhthas in ann iad a chur ar cheall iníoctha mar seo a leanas:

	2018 €'000	2017 €'000
Níos lú ná bliain amháin	**371**	371
Idir aon bhliain amháin agus cúig bliana	**851**	1,096
Breis is cúig bliana	**1,961**	2,061
	3,183	3,528

(b) Léasanna mar léasóirí
Ligean an Grúpa a gcuid réadmhaoine infheistíochta amach ar cíos (féach Nóta 11). Bhí na híos-íocaíochtaí léasa oibriúcháin faoi bhun léasanna nach rabhthas in ann iad a chur ar cheall infhaighte mar seo a leanas:

	2018 €'000	2017 €'000
Níos lú ná bliain amháin	**8,644**	7,324
Idir aon bhliain amháin agus cúig bliana	**20,746**	17,757
Breis is cúig bliana	**20,505**	11,444
	49,895	36,525

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

28. NOCHTADH Ó PHÁIRTITHE GAOLMHARA

(a) Idirbhearta ó pháirtithe gaolmhara

Grúpa
Is é an Rialtas úinéir tairbhiúil agus páirtí rialaithe an Ghrúpa i ndeireadh thiar. Mar aon le mórán aonán eile, déanann an Grúpa déileáil leis an Rialtas i ngnáthchúrsaí gnó agus le comhlachtaí stáit agus aonáin eile atá faoi úinéireacht, rialú nó tionchar suntasach an Rialtais. Baineann an déileáil seo le réimse leathan aonán ar a n-áirítear an rialtas láir, údaráis áitiúla, cuideachtaí leathstáit tráchtála agus neamhthráchtála agus institiúidí airgeadais. Tá roinnt sócmhainní atá faoi sheilbh fhochuideachta de chuid an Ghrúpa, CGA Údarás Aerfort na Sionainne, atá ligthe ar léas le hOllscoil na hÉireann, Gaillimh de réir prionsabail an fheidhmithe neamhspleách. Tá Grúpa na Sionainne cpt agus Ollscoil na hÉireann, Gaillimh, araon, faoi smacht agus rialachas an Stáit.

Tá idirbhearta idir fhochuideachtaí an Ghrúpa, ar pháirtithe gaolmhara iad, curtha as an áireamh sa chomhdhlúthú agus ní thugtar faisnéis sa nóta seo orthu.

Tharla na hidirbhearta seo a leanas le linn na bliana:
(i) Tá Liam O'Shea, a d'fhreastail mar stiúrthóir ar an nGrúpa i rith na bliana, mar Stiúrthóir Bainistíochta ar Clare Community Radio Holdings plc (ag trádáil mar Clare FM), County Tipperary Radio Limited (ag trádáil mar Tipp FM) agus Spin South West Ltd, ar chuideachtaí iad a sholáthraíonn seirbhísí fógraíochta don Ghrúpa.

Is ionann na táillí a bhain leis na seirbhísí a sholáthair na cuideachtaí thuas don Ghrúpa i ngnáthchúrsaí gnó i rith na bliana dar críoch 31 Nollaig 2018 agus €69,926 (*2017: €37,108*). Ba é an suim ar cuireadh nó nár cuireadh bille ina thaobh agus nach raibh íoctha ag an nGrúpa ag deireadh na bliana ná €4,982 (*2017: €2,706*).

(ii)Tá Kevin McCarthy, a d'fhreastail mar stiúrthóir ar an nGrúpa i rith na bliana, ina stiúrthóir ar Mid West Sporting Supplies Limited, ar chuideachta í a sholáthraíonn seirbhísí don Ghrúpa.

Ba iad na táillí a bhain leis na seirbhísí a sholáthair an chuideachta thuas don Ghrúpa i ngnáthchúrsaí gnó i rith na bliana dar críoch 31 Nollaig 2018 ná €3,836 (*2017: €23,153*). Ní raibh aon suimeanna ar cuireadh nó nár cuireadh bille ina dtaobh agus nach raibh íoctha ag an nGrúpa ag deireadh na bliana (*2017: Faic*).

Cuideachta
Baineann na hidirbhearta go léir idir an Chuideachta agus a cuid fochuideachtaí a tharla le linn na tréimhse airgeadais go huile is go hiomlán le hathghearradh na gcostas oibriúcháin.

(b) Cúiteamh príomhbhainistíochta
Áirítear ar an bpríomhbhainistíocht baill de Choiste Feidhmiúcháin an Ghrúpa. Léirítear thíos an cúiteamh a íocadh nó atá le híoc le príomhbhainistíocht ar sheirbhísí mar fhostaí:

	2018 €'000	2017 €'000
Grúpa		
Tuarastail agus sochair fostaí eile atá gearrthréimhseach (an leas sóisialach san áireamh)	**1,350**	1,142
Sochair iarfhostaíochta	**124**	114
	1,474	1,256

Cuideachta
Tá roinnt de na comhaltaí de chuid fhoireann Feidhmiúcháin an Ghrúpa atá fostaithe ag an gCuideachta. Is iad fochuideachtaí de chuid an Ghrúpa a íocann as cúiteamh do na fostaithe siúd agus as luach saothair stiúrthóirí na Cuideachta.

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS *(ar leanúint)*

29. GEALLTANAIS AGUS TEAGMHAIS

(a) Gealltanais chaipitil agus gealltanais eile
Tá luach na n-oibreacha caipitiúla nach raibh críochnaithe ar an 31 Nollaig 2018 agus a bhaineann le chonarthaí a rinne an Grúpa measta ag €21,314,126 (*2017: €7,745,839*). Is ionann €200,000 agus an cúnamh deontais a fuarthas le maoiniú a dhéanamh ar na tiomantais chaipitil seo (*2017: Faic*).

(b) Deontais Theagmhasachta
Fuair fochuideachta an Ghrúpa, Maoin Tráchtála na Sionainne, deontas ó Fháilte Éireann d'fhonn uasghrádú a dhéanamh ar ionad turasóireachta Chaisleán Luimnigh, agus beidh an deontas seo le haisíoc sa chás nach gcomhlíontar coinníollacha áirithe. Go dtí seo comhlíonadh gach coinníoll a bhain leis an deontas seo.

30. IMEACHTAÍ INA DHIAIDH SIN

Níor tharla aon imeachtaí suntasach a raibh tionchar acu ar an nGrúpa i ndiaidh dheireadh na bliana.

31. FAOMHADH NA RÁITEAS AIRGEADAIS

Rinne an Bord faomhadh ar na ráitis airgeadais ar an 29 Márta 2019.

FAISNÉIS BHREISE

CLÁR ÁBHAIR

98 Faisnéis Ghinearálta Maidir le Gnó

99 Dámhachtain Ghrúpa na Sionainne

100 Eitiltí Ón Tsionainn Chuig An RA

101 Eitiltí Ón Tsionainn Chuig An Eoraip

102 Eitiltí Ón Tsionainn Chuig S.A.M / Ceanada

FAISNÉIS GHINEARÁLTA MAIDIR LE GNÓ

OIFIG CLÁRAITHE	Aerfort na Sionainne An tSionainn Co. an Chláir
INIÚCHÓIR	KPMG Cuntasóirí Cairte 1 Plás an Stócaigh Faiche Stiabhna Baile Átha Cliath 2
BAINCÉIR	Banc na hÉireann Eastát Tionscail na Sionainne An tSionainn Co. an Chláir
UIMHIR CHLÁRAITHE	548847

DÁMHACHTAIN GHRÚPA NA SIONAINNE

Tá breis is 50 dámhachtain réigiúnach, náisiúnta agus idirnáisiúnta bainte amach ag cuideachtaí Ghrúpa na Sionainne ón am ar bunaíodh an Grúpa in 2014. Ag seo, cuid de na dámhachtain a bhuaigh an Grúpa le linn 2018:

I mí na Samhna, bronnadh dhá dhámhachtain an Ghrúpa na Sionainne ag an 8ú Gradam Ghnó Bhliantúil Chomhlachas Luimnigh - 'Dámhachtain an Ghnólachta Mhóir is Fearr' agus buaiteoir iomlán 'Gnólacht Is Fearr don Bhliain san Iar-Láir'. Sa phictiúr (ón taobh chlé) taispeántar an Dr. Mary Shire, Uachtarán, Comhlachas Tráchtála Luimnigh, Mary Considine, Leas-POF, Grúpa na Sionainne, Ray O'Driscoll, Stiúrthóir Bainistíochta, Maoin Tráchtála na Sionainne agus Rose Hynes, Cathaoirleach Ghrúpa na Sionainne, ag fáil an gradam ó urraitheoir na himeachta an tOllamh Vincent Cunnane, Uachtarán, Institiúid Teicneolaíochta Luimnigh (LIT) agus Matthew Thomas, POF, Grúpa na Sionainne.

I mí Dheireadh Fómhair, fuair Aerfort na Sionainne aitheantas ollmhór ó lucht na n-aerlínte Eorpacha tar éis dó a bheith ainmnithe mar bhuaiteoir Aerfort na bliana ó Chomhlachas Aerlínte Réigiún na hEorpa (ERA). Is é sin an tríú uair don aerfort an gradam sin a bhaint amach, agus an teideal creidiúna sin bronnta air in 2014 agus in 2015. Sa phictiúr, tá foireann Ghrúpa na Sionainne le feiceáil agus iad ag fáil an ghradaim.

I mí na Samhna, bhuaigh Maoin Tráchtála na Sionainne an dámhachtain Sármhaitheas Réigiúnach ag Gradaim Shármhaitheas sa Tionscal Maoine KPMG Irish Independent 2018. Sa phictiúr, feictear Ray O'Driscoll ag glacadh leis an dámhachtain (ar chlé), Stiúrthóir Bainistíochta, Maoin Tráchtála na Sionainne, agus Pat Davitt, POF IPAV, in éineacht leis.

Bronnadh Dámhachtain Náisiúnta Shiopa Turasóirí na Bliana ar Shiopadóireachta Saor ó Dhleacht na Sionainne agus áit buaite leis sa liosta den chúig shiopa is fearr in Éirinn ag Dámhachtáin Sármhaiteas Miondíola na hÉireann i mí na Samhna 2018. Sa phictiúr, táthar in ann foireann Aerfort na Sionainne agus foireann Siopaideoireachta Saor ó Dhleacht na Sionainne ag fáil a ndámhachtain.

EITILTÍ ÓN TSIONAINN CHUIG AN RA
Samhradh 2019

shannon AIRPORT
making it easy

EITILTÍ ÓN TSIONAINN CHUIG AN EORAIP
Samhradh 2019

shannon AIRPORT
making it easy

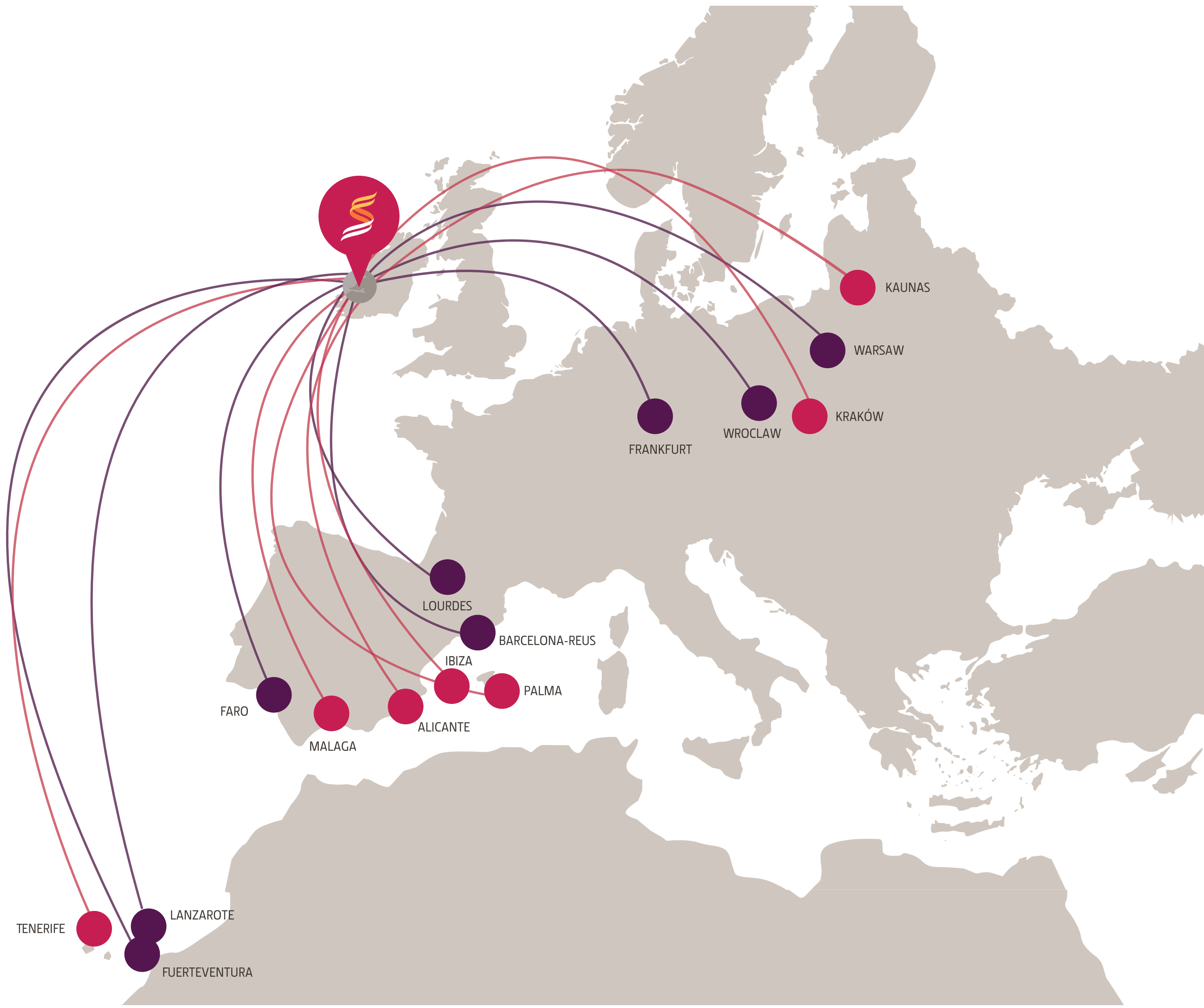

EITILTÍ ÓN TSIONAINN CHUIG S.A.M / CEANADA
Samhradh 2019

shannon AIRPORT
making it easy

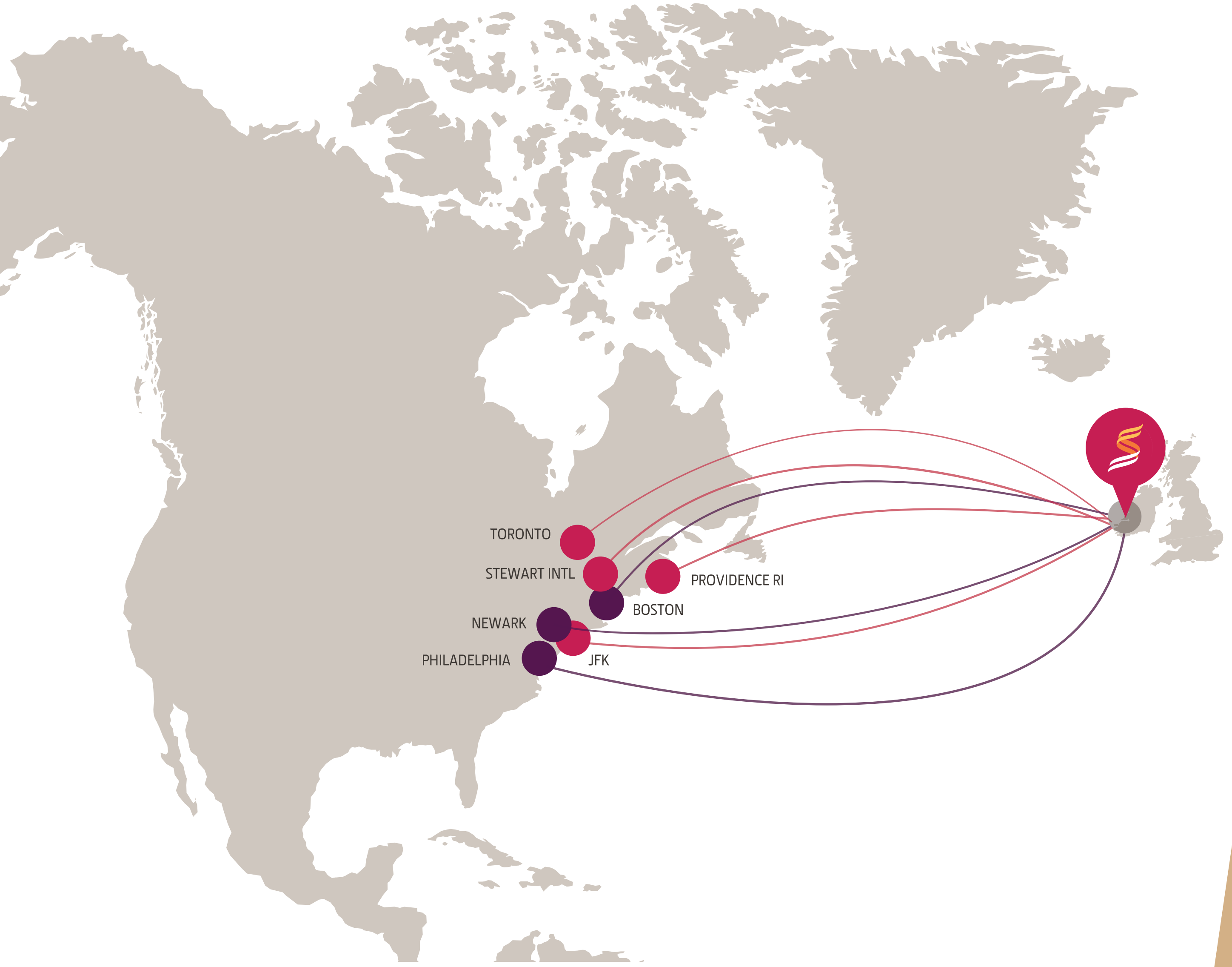

shannon GROUP

www.shannongroup.ie